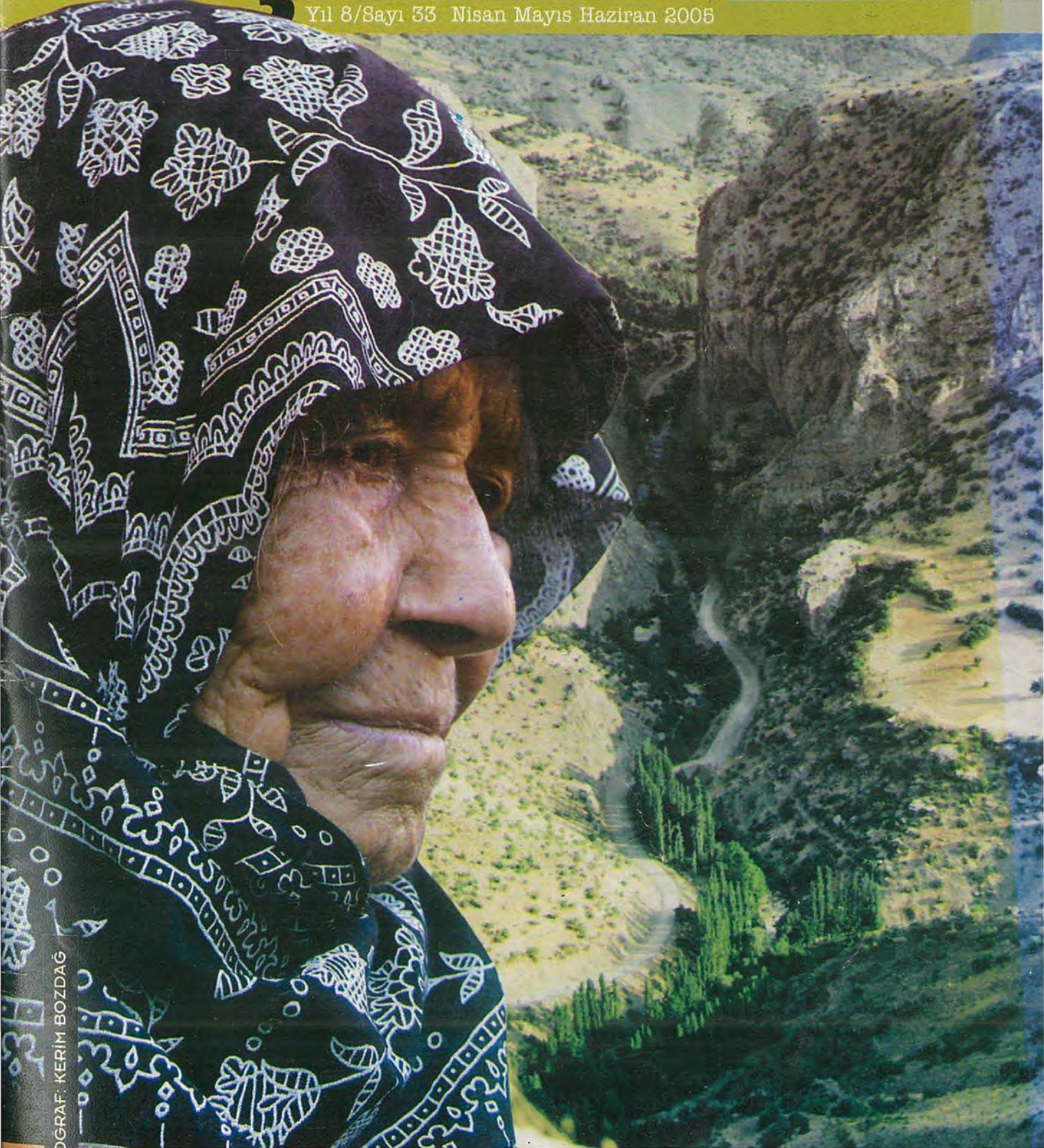

Çetmi'nin

SESİ
GÖZÜ
KULAĞI
NABZI

Yıl 8/Sayı 33 Nisan Mayıs Haziran 2005

FOTOĞRAF: KERİM BOZDAĞ

ÇETMİLİLER EĞİTİM KALKINMA VE YARDIMLAŞMA VAKFI

ÇETMİLİLER GÜNÜNE DAVET

11.

*Çetmililer Sevgi, Dostluk ve Hoşgörü
Günümüzü onurlandırmanızı dileriz.*

Mehmet BALCI
Çetmililer Vakfı Başkanı

Osman ARI
Çetmi Belediye Başkanı

PROGRAM

20 Ağustos 2005 Cumartesi

- * İkinci namazına müteakip mezarlık ziyareti
- * Vakıf Yönetim Kurulu Toplantısı
Yer: Vakıf binası
Saat: 18.00

21 Ağustos 2005 Pazar

- * Sünnet Merasimi: (Saat : 09:00 14:00)
- * Sıla Yemeği: (Saat : 11:00 13:30)
- * Kermes Açılışı: (Saat : 14:00)
- * Muhtelif açılışlar: (Değirmen Fabrikası-Sulama HavuzuSpor Sahası)
- * Sanat Gecesi: (Saat : 20:30)
- * Türk Halk Müziği Konseri
Solistler: Bedri Ayseli - Dr. Armağan Elçi

Yer: Çetmi Kasabası Taşkent / KONYA

Tel: 0332. 493 30 10 0332. 493 30 20

Çetmi
SESİ
GÖZÜ
KULAGI
KABZİ

Çetmililer
Eğitim Kalkınma ve
Yardımlaşma Vakfı Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Mehmet BALCI

**

Temsilciler

Çetmi: Hüseyin EŞİYOK
Anamur: Abdullah KASAP
Karaman: M. Akif AKKOCA
Antalya: Hüseyin YILDIZ
İzmir: Ahmet GÜÇLÜ
İstanbul: Mustafa GÜÇLÜ
Bursa: Mahmut UÇAR
Fransa: Baki SOLMAZ
88 Fransa: Bilal BALCI

ADRES

Rampalı Çarşı No: 186
Meram-KONYA

İrtibat Telefon

0332. 351 26 67 (Vakıf Merkezi)

Yazı ve Fotoğraflarınız İçin İrtibat
Kerim BOZDAĞ

TEL:

0537. 471 95 12

0242. 426 25 73

E-POSTA

kerim_bozdog@mynet.com
yeterajars@mynet.com

ABONE VE REKLAM İÇİN
BANKA HESAP NUMARASI

VAKIFBANK
KONYA MERKEZ ŞUBESİ
Hesap No: 2051382

**Çetmililer Eğitim, Kalkınma
ve Yardımlaşma Vakfı**
Rampalı Çarşı Kat:2 No: 186
Tel: 0332. 351 26 67

Tasarım:

ahmet aka
ahmetaka@mynet.com

Baskı:

taksim ofset
+90.332.342 27 27

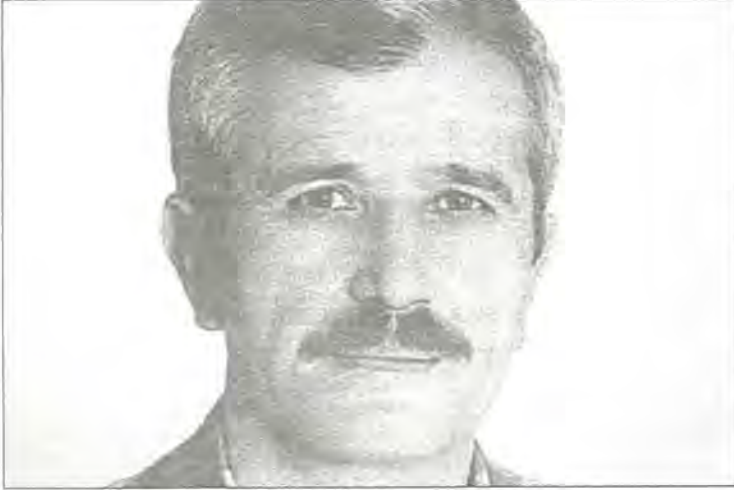
İÇİNDEKİLER

Kerim Bozdağ	Selam ile 2
Mehmet Balcı	Çetmi'nin sesi'nden 3
Kerim Bozdağ	Anneler 5
Kerim Bozdağ	Çetmi'de Kadın Olmak 6
Hüseyin Eşiyok	Dedeoğlu Ahmet Çavuş 8
Mehmet Aslan	Ben Suçluyum 11
Çetmi'den Haberler	13
Hasan Bozdağ	Arimokrası 15
Nurettin Özel	Gökten Üç Elme Düşse 17
Halil Yazıcı	Çetmi'ye Yolculuk 19
H. Kerim Güven	Anamın Üstüne Deyim 20
Mustafa Aslan	Bir Çetmi Hatırası 21
Dr. Ali Özel	Hatıralar 23
M. Emin Cihan Olgun	Çetmi Hatıraları 25
Ali Güçlü	Gerçekle Yüzleşmek 26
Hasan Bozdağ	O İman 27
Hamza Ayvat	Ölümlü Dünya 27
Züleyha Uçar	Bir Sultan Varmış...28
Antalya Hilal Gazetesi	(Söyleşi) 29
Ali Aslan	Beni Bağışla 32
Abdullah Karaduman	Ayhan Karaduman 33
Hamza Ayvat	Hasbihal 34
Ramazan Yerlikaya	Bazı Şeyler İnsanlar İçin 35
Zeki Şaşmaz	Dön de Bak 36
H. Hüseyin Güven	Hasret 36
Hüseyin Varol	Neredesin Ey Babam 36
Ali Güçlü	Benzeri Olmayan gezegen 37
Niğmetullah Uçar	Kimler Var 38
Abdullah Ademoğlu	Özlemimdeki Çetmi 38
Muhammed Salih Bozdağ	Mesele 39
Ahmet Aka	Sen Çetmi Olsan 40
Esra Erk	Anlamak ve Anlatmak... 41
Yağmur	43
Hasan Hüseyin Gökğün	Bu Dünya 45
Çocuk Sayfası	46

SELAM İLE...

Kerim Bozdağ

Zaman su gibi akıp gidiyor. Biz farkında olmadan günler, aylar, yıllar ne de çabuk geçiyor. Kime sorarsak soralım, en yaşlımız bile geçmişte yaşadığı hayat hakkında "daha dün gibi" diyecek ve hükmünü verecektir. Bu hayat çok kısa ve her adım bizi kaçınılmaz sona, ölüme daha da yaklaştırıyor. Daha dün aramızda yaşayan kimi canlar, şimdi yoklar ve ebediyet aleminde yerlerini almışlardır. Dostlarımız ya da düşmanlarımız, zengin fakir herkesin yaşadığı hayat bu sona doğru gidiyor...

*Dergiye
gönderilen
tüm yazı ve
fotoğraflara
niteliğine
bakmadan
sırası geldikçe
yer
vermekteyiz.
Gönül ister ki
imkanlarımız
daha geniş
olsun.*

Dergimiz şu kadar zamandır yayında. 33. sayıya gelmiş dayanmışız. Çetmililerin mütevazı bir başarısıdır bu. Bu başarıda herkesin emeği, katkısı ve payı vardır. Dergiye beğensek, ya da beğenmesek bile çıkmasının gereği üzerinde ittifak ettik. "Biz de varız dedik Çetmililer olarak. İşte buradayız, şiirlerimiz, hayatımız, çile çeken insanlarımız, fakir zengin hepimiz bir olduk, birlik olduk ve haykırdık ulaşabileceğimiz her yere... Kimi zaman Antalya'da estik yağdık, İzmir'de iftar ettik, Bursa'da toplandık... Taa Fransalara kadar uzandık... Konya mekanımız oldu, Anamur, Karaman, Mersin, İstanbul, Ankara'lardan sesimiz duyuldu... Çetmililerin yaşadığı her yerden ses verdik, seda aldık... Bütün bunlar az şey

mi? İnaniyoruz ki Çetmililer bu sesin soluğunu ebediyen devam ettirecektir.

Şu oldu bu oldu, şöyle oldu böyle oldu gibi mazeretler üretip kendimizi savunmayacağız. Ancak burada okuyucuya hesap vermek durumunda olan bizler, sizlerin yapacağı bütün eleştirilere açık olduğumuzu belirtelim.

Evet dergiden istenen her şey dört dörtlük değil. Eksiklikler çok. Şundan bundan bahsedilmemiştir doğru. Bütün bu eleştirilerde yerden göğe kadar haklısınız diyelim. ...Ve bir soru da biz soralım: Eleştirdiğiniz konularda haklı olduğunuza inanıyorsanız, sizin bu dergiye katkılarınız ne? Onu öğrenebilir miyiz?

Dergiye gönderilen tüm yazı ve fotoğraflara niteliğine bakmadan sırası geldikçe yer vermekteyiz. Gönül ister ki imkanlarımız daha geniş olsun. Her sayıda doyurucu bilgiler verelim, kaliteli fotoğraflar yayınlayalım. Ama bunun gerektirdiği alt yapı henüz yeterli değil. İlerde kimi eksiklikler inşallah giderilir ümidindeyiz. Aslolan sizin ilgi ve desteğinizdir. Bu desteğin artarak devam etmesini temenni ediyoruz.

Elinizde tuttuğunuz bu sayıda Merhum Mehmet Aslan'ın "Beni Bağışla" yazısı bizim için sürpriz oldu. "Anneler" ve "Çetmi'de Kadın Olmak" yazıları ile dergimizde var olan önemli bir boşluğu doldurmaya çalıştık. Ayrıca Hüseyin Eşiyok'un "Dedeoğlu" hakkındaki nefis araştırması dikkatle okunmaya değer... Yıllar önce vefat eden Kerim Güven'in "Anamın Üstüne Deyim"i, Hasan Bozdağ'ın "Arımokrası"si, sayın Belediye Başkanı Osman Arı'nın açıklamaları, vakıf başkanımız sayın Mehmet Balcı'nın doyurucu izahları, şiirler ve daha başka yazı ve röportajlarla muhtevası zengin bir dergi sunduğumuza inanıyoruz. Dergi önceki sayılarda adeta fotoğraf albümü gibi çıktı. Bu durum dergiye kısa sürede bakılıp geçilen bir hüviyetebüründürdü. Bundan böyle daha fazla yazı anlayışının hakim olduğu bir dergi diyor ve hep birlikte daha güzel günlere diyoruz.

Çetmi'nin Sesi'nden

Mehmet BALCI

33. sayı ile sizleri tekrar selâmlamanın mutluluğunu bize yaşatan Allah'a binlerce hamd ve efendimiz Hz. Muhammed'e salat ve selamlar göndererek kimlik ve kişilikle ilgili bazı hatırlatmalarda bulunmak istiyorum.

Fitne ve fesadın sebepleri arasında üzerinde ısrarla durulan konu cehalettir. Cehalet hiçbir şey bilmemek anlamına gelse de, esas anlamı, **bildiği halde bilmezlikten**

*Akıllı
insana düşen
en önemli
görev, Hz.
Mevlâna'nın da
dediği gibi
Kur'an ve Hz.
Muhammed'in
rehberliğinde
kendi
gündemini
oluşturmaktır.*

gelme, nefis ve şeytanın tahakkümüyle yanlışların doğruluğunu savunma, atalarından gelen hataları körü körüne kabul etme anlamına gelir.

Dedelerinden gelen puta tapıcılıkta ısrar eden cahiliye devri insanına Cenab-ı Hak "Onlara Allah'ın indirdiği kitaba ve peygambere gelin" denildiğinde, "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz yol bize yeter" derler; ya ataları bir şey bilmiyor ve doğru yol üzerinde bulunmuyor iseler de mi? buyurmaktadır." **Mâide: 104.**

Demek ki atalarımızdan da gelse, gelenek görenek de olsa iman ettiğimiz değerlere ters düşüyorsa, o davranış yanlıştır be-

nimsemeyiz ve hayatımızda yer vermeyiz.

Yanlışta ısrar, insan kalbini bozar ve sahibini iman ettiği esaslardan yavaş yavaş uzaklaştırır. Ayeti kerimenin de ifadesiyle kendi heva ve hevesini ilah edinmeye başlar. Günah kirleriyle kararan bir kalp, hakka yönelmekten ve İslam'ın değişmez değerlerinden uzaklaşmış olur. Konunun önemine binaen efendimiz beş sahih kitapta zikredilen sahih bir haberde "dikkat edin cesetten bir et parçası vardır o sağlam olursa, bütün vücut salah içinde olur, o bozulursa bütün vücut fesada uğrar, dikkat edin o kalptir" buyurmaktadır.

Kütübü Sitte 14. Cilt, sh. 493.

Bu gafiller için Allah cc "Kimin de bu dünyada (kalp) gözü kör olursa, artık o ahrette de kördür ve yol bakımından sapıktır" buyurmaktadır **İsra: 72**

Dine karşı olan bu cehalet, insanı kimliksiz ve kişiliksiz bir hale getirir ve dinin tatbikat dışı kalmasına sebep olur. İnsan hayatından dini yaşayışın ve vicdanlardan manevi otoritenin çıkması her çeşit fitne ve fesadın ortalığı sarmasına sebep olur. Böyle bir toplumda manevi anlamda kişinin benliğinden söz edilemez. Kimlik hassasiyetine gerekli önemi veren Peygamberler ümmetlerinin başkalarına benzememesine özen göstermiş ve sürekli onları uyarmışlardır. İbrahim (a.s.) kavmine "Siz size yakışanı yapın, ben de bana yakışanı yapacağım!" derken Şuayb Peygamber de: "Ey kavmim yalnız Allah'a kul olun, kula kul olmayın, maddeye kul olmayın!" diyor. Salih Peygamber de "Ey kavmim, iyilik dururken neden kötülükte acele edip yarışıyorsunuz?" vb. ikazlar Kur'an-ı Kerim'de çokça vurgulanmıştır.

Hız. Peygamber (sav) efendimiz Huzeyfe'ye yaptığı tavsiyede "Dinini bildiğin müddetçe fitne sana zarar vermez. Fitne batıl ile hakkı birbirinden tefrik edemeyip karıştırdığın zaman ortaya çıkar" buyurmuştur.

Demek oluyor ki günah kirleri ve gaflet

perdesiyle kalp gözleri kapananlar çürümüş ruhlar mesabesinde.

Bu hastalığa yakalananlar, kibir ve inadı bırakıp; ilahi kaynaktan gelen İslam'ın değişmez değerlerine teslim olabilirlerse Allah'ın tevbe kapısı her zaman açıktır.

Kimliksiz olmamızın neticesinde, kendi gündemimizi de oluşturamıyoruz. Kimlik kazanmaya çok önem veren Peygamber (sav) efendimiz; çocukların tıraşının, giyinmenin, saç bakımının ve bütün davranışlarımızın başka milletlere benzememesine titizlik göstermiş ve "Kim bir kavme benzemeye çalışırsa, onlardan olur" buyurmuştur.

En büyük eksikliğimiz, kendi dinimizi ve kitabımızı bilmememiz ve ilgi duymamamız. Bilme-

hayat, ne kadar bolluk ve nimetler içinde olursa olsun, zor ve sıkıntılıdır. Çünkü hidayetini ve gidişatını başkalarının gündeminden alan kimsenin dünya hayatında da sıkıntılı bir geçimi olur. Rahat ve huzur bulamaz, mutluluğu yakalayamaz, kalbinde bir darlık ve sıkıntı ile yaşar. Böyle kimseler, dilediğini giyse, istediğini yese ve arzu ettiği bir evde otursa da, şahsi kimliğinin oluşmamasından ve Hak'tan yüz çevirmesinden dolayı hayata stresler içinde devam eder. Onun için hem dünya, hem de ahrette sıkıntı olur. Elinde Allah'ın kitabı en değerli hazine olduğu halde onu ihmal etmekle savurganlık yapanlar ve gözlerini yaradılış gayesi dışında kullananlar, kör olarak haşrolunacak ve unutululardan olacaklardır.

Akıllı insana düşen en önemli görev, Hz.

Mevlâna'nın da dediği gibi Kur'an'ın ve Hz. Muhammed (sav) in rehberliğinde kendi gündemini oluşturmaktır. Bunu beceremiyorsa Kur'an'ın da işaret ettiği gibi, bir Allah dostuna sadakatle tutunmak ve onunla beraber sıratı müstakimde devam etmektir. Eğer bu iki sınıfın dışında kalırsa ahmaklardan olmakla dünya ve ahreti perişan olur.

Değerli kardeşlerim, gelin gurur ve kibri bırakarak birbirimize ahreti hatırlatalım, her akşam üç beş dakika da olsa kendimizi bir muhasebeye tabi tutalım. Yaptığımız işler hak terazisinde ne kadar kilo basar bir gözden geçirelim. Dünyada bile bir mahkemede, hakimın veya

savcının karşısına çıkıp hesap vermenin zorluğunu görüp duyuyoruz. Ya bu bir sürü kusurlarla ebedi yolculuğa, hakimler hakiminin karşısına çıkarsak halimiz ne olur. "Siz, ne yerde ne de gökte Allah'ı asla aldatamayacaksınız, sizin Allah'tan başka ne bir dostunuz, ne de bir yardımcınız var"

Ankebut: 22.

"Ey insan, seni yaratan, sana dilediği şekli veren, sana bol bol ihsan eden, istediği şekilde seni terkip eden, çok cömert olan Rabbine karşı seni aldatan nedir?

İnfitar: 6, 7, 8.

diğimiz için gündemimizi hep başkaları oluşturuyor. Yaşantımız değişiyor. Tıraş şekillerimiz, giyimimiz, hareketlerimiz, davranışlarımız, insanî ilişkilerimiz, zevklerimiz, eğlencelerimiz başkalaşıyor. Çanak-kale'de düşmanı denize döken ruh asimile ediliyor. Çürümeye başlıyor. Kur'an'dan yüz çevirmenin neticesine bakın "Benim kitabımdan yüz çeviren bilsin ki, onun sıkıntılı bir geçimi olur ve kıyamet günü onu kör olarak haşrederiz." O zaman "Rabbim beni neden kör olarak haşrettin, oysa ben gören bir kimseydim" der. "Böyledir, ayetlerimiz sana gelmişti de onları unutmuştun, bugün de böylece unutulursun." **Taha: 124, 125, 126.**

Allah'tan ve onun rahmetinden kopuk olan bir

ANNELER

Kerim Bozdağ

Bu yazıyı tüm annelere, özellikle Fransa'da bulunan ve küçük yaşta annesini kaybeden yeğenim Ahmet Semerci'nin kendisi de bir anne olan eşi Sylvia Semerci'ye ithaf ediyorum.

Çok küçücükünüz, siz beslediniz, büyüttünüz, ağladığınız zaman siz dindirdiniz, kol kanat gerdiniz her zaman. Bizimle çocuk oldunuz, bizimle büyüdünüz adeta... Ninnilerinizle, şefkat ve merhamet yüklüydünüz, hiç bitmeyen sevginizle büyüdük... Saçlarınızı ak ettiniz, ömrünüzü bizim için tükettiniz... Sevincimizle gözlerinizde gülücükler açtı, dertlerimize derman oldunuz... Yokluk çektiniz ama yok demediniz, çalıştınız, ama yorulmadınız... Uykusuz gecelerinizi bize armağan diye sundunuz. Yakınmadınız hiçbir zaman... Acıyı bal

Cennet'i onun ayakları altına seren muhteşem anlayış ve inanç karşısında teslim olmaktan öte yol var mı?

“Ana başa taş, her derde ilaç imiş” derler... Öyle olmadı mı? Kelimeler sizin değerinizi anlatmaya yetmez. Aciz kalır, biter ve tükenir sizi sevmeyen kalpler. Sizin sevdikleriniz nasıl olur da sizi sevmez. Sizin besleyip büyüttüğünüz, size nasıl olur da düşman olur. Siz kendinize düşman yetiştirmediniz ya?.. **Orada burada, çile çeken anneler, yalnızlığa mahkûm, evlâdının hasreti ile yaşayan anneler. Takatten kesilmiş, eli tutmaz gözü görmez anneler...** Yaşı yetmiş, işi bitmiş gibi değer verilmeyen anneler... Alemelerin Peygamberi veda hacında “Onlar sizin emanetinizdir” buyuruyor. Böylece sizleri evlâtlarınıza emanet ediyor. “Emanet ehline verilir” Acaba bizler bu emanetin ehli olabiliyor muyuz? Emanete hıyanet edilir mi? “Emanet hassastır, emanet şereftir, emanet titizlik ister, emanet hizaya getirir ve emanet mukaddestir.” Allah Resulünün himaye ettiği, ayakları altına cenneti serdiği anneler, size lâıyık evlâtlar olmak, sizi başımızın tacı yapmak bizim biricik gayemiz olmalı değil mi? Ama sizler bu haldeyken bile bizler için yaşayıp nefes alıp veriyorsunuz... Genç anneler, yaşlı anneler, ve tüm anneler, her gününüz mübarek, her hareketiniz aziz ve yüce... Çünkü sizi yücelten Hazreti Peygamber sizin değerinizi bütün dünyaya ilan etmiş... Bu değere hiç kimse kıymet biçemez.

“Emanet ehline verilir” Acaba bizler bu emanetin ehli olabiliyor muyuz? Emanete hıyanet edilir mi?..

eylediniz, yavrum dediniz de bağrınıza bastınız... İncindiniz ama incitmediniz...

Annelik kadın için en kutsal vazifeymiş bunu böyle bildiniz ve öyle hareket ettiniz... “Cennet anaların ayakları altındadır” Hadis-i Şerifi ile şerefyar oldunuz, bu şerefle şerefyar oldunuz da Peygamberimizin kadınlar hakkında dünya durdukça bir daha söylenemeyecek sözü ile taltif edildiniz. Size verilen değeri, bu sözün manasını lâıyıkıyla idrak ederek anlayabilir miyiz? Bütün insanlar Cennet için yaşarken,

Anneler, “Elleri öpülesi, ayakları koklanası, ölesiye sevilesi şefkat çiçekleri! Fedakârlığın şahikası, varlığımızın saikâsı merhamet kubbeleri... Ayaklarının altı cennet, saçlarının akı cennet, ellerinin nasırı cennet, çile gülleri... Gözlerinin yaşı kıymet, sözlerinin nazı kıymet, yüzlerinin nuru kıymet güzel anneler...” (A. Hürencam, Zaman, 8 Mart 2005) Sizin için yaşamak ve sizin ayağınızın tozu olmak belki Cennet muştusu ile müjdelenmektir...

Ne mutlu annelere ve onlara lâıyık evlâtlara...

ÇETMİ'DE KADIN OLMAK

Kerim Bozdağ

Kadın annedir, eştir, yardır, yarandır... Hele hele bütün kadınlar gibi Çetmili kadınlar da bir başkadır. Bağda, bahçede, dağda, harmanda, hasatta hep onlar vardır... Onların emekleri ile yoğrulur ekmek, onların sabrı ile büyür çoluk çocuk... Onların gözünün nurudur evlat, onlar fedakarlığın, çilenin, sabrın, mücadelenin mübarek timsalleri... Onların varlığı bereket ve rahmettir, yoklukları felaket... Onlar zaman olur sessizce çeker giderler aramızdan... Ayakları altına serilen Cennet-

acılardan bir demet sunacaktır. Buram buram çile kokan. Yokluk görmüşler, kıtlık görmüşler, ama her şeye rağmen direnmişler. Karşınızda duran her anne bir sabır heykeli sanki.. Elleri nasır tutmuş, dudakları çatlamış, yüzleri hayatın acı izleri ile çizgi çizgi olmuş... Çetmi'nin her karış toprağında onların ayak izi var... Her eser onların ellerinde yoğrulmuş... Zaman olmuş çocuk bakmış, çocuk bakarken sofraya kurmuş, azık taşımış, bahçe ekmiş, dikmiş, sulamış, çamaşır yıkamış, elbise dikmiş, hamur yoğurmuş, ekmek atmış, çift sürmüş, ahıra bakmış, inek ve davarları sağmış... Zaman olmuş horlanmış bunca iş arasında bile... Dayak yemiş, küfür etmişler. Eziyet çekmiş, eziyet etmişler... ..Ve onlar yılmamışlar... Bugünlere gelmişsek her halde onlar sayesinde geldik. Öyleyse onlara sahip çıkmanın zamanı gelmedi mi dersiniz?

KIZ ÇOCUKLARI

Gelecek, yeni yetişen nesiller ile kurulur ve inşa edilir. Çetmi'de özellikle kız çocuklarının eğitimine gereken özen gösterilmemektedir. Bunun sebepleri üzerinde birçok olumsuzluklar sıralanabilir. Ancak, yapılabilecekleri yapmamak, verilebilecekleri vermemek ilerde bizim için vebali çok ağır sonuçlar doğurur. Öncelikle bu hususun bilinmesi gerekir. Kız çocuklarının mümkün olan en son aşamaya kadar okutulmasına yönelik çalışmalara ağırlık verilmelidir. Onların öğrenecekleri bilgi, hayata gözlerini açan her çocuk için bir hazine değerinde olacaktır. Sonuçta çocuklara anne olacak, en iyi şekilde bütün yönleri ile hayata hazırlayacak olanlar onlardır. Bunun için öncelikle ilköğretim aşamasında gerekli destek sağlanmalı, ilköğretimden sonra da eğitim imkanları değerlendirilmelidir. Bu konu ile ilgili girişimlerde bulunulması ve ailelerin duyarlı hale getirilmesi gerekir. Çocukların geleceği, anne ve babanın alacağı yanlış kararlar ile karartılmamalı. Ailelere bu konuda yol gösterecek alternatif çözümler sunulmalı ve çocuğunu okutmak istemeyenler

Gelecek, yeni yetişen nesiller ile kurulur ve inşa edilir.

Çetmi'de özellikle kız çocuklarının eğitimine gereken özen gösterilmektedir.

i âlâya doğru. Hangi evde, hangi ocak başında, hangi sokakta beklerler bilinmez. Ama son demlerinde de yuvalarının bekçileridirler...Sevdiklerini beklerler. Yalnızlık ve çaresizlik acısını, sabır ve tevekkül ile dindirir, teslimiyetle aşarlar... Onların ağıtları kimin kulaklarında yankılanmaz? Çığlıkları nasıl yürekleri dağlamaz?

Çetmi'de kadın olmak çetinliğini yaşayan insanların mücadelesinin her aşaması bir destandır aslında. Hangi anneyle konuşursanız konuşun. Size yaşadıkları

ikna edilmelidir. Eğitim öğretim aşamasında ne kazandırır sak kardır anlayışı ile hareket edip küçükten büyüğe bütün imkanlar seferber edilmelidir.

Bazı şeyler zamanında verilmezse bir gün vakit çok geçmiş olabilir. İnsanlık bilgi ile ilerlemekte, bilgi ile sağlıklı bir toplum yapısına kavuşmaktadır. Bilgi her şeyin üstündedir. O halde bilgiyi aktaracak mekanizmaları kullanmalı, bu hususta her türlü fedakarlığa katlanmalıdır.

Toplum ve aile düzenini sarsıcı yanlışların idealize edildiği bir ortamda, felakete açık kapı bırakmamak istiyorsak önceden tedbirimizi almak zorundayız. Bu yüzden özellikle kız çocuklarına sahip çıkılmalı, onların problemleri ile ilgilenmeliyiz.

Geleceğimize sahip çıkmak, yarınlarımızın emin ellerde olmasını istiyorsak buna mecbur ve mahkumuz.

ÖNERİLER

Vakfımız öncülüğünde başlatılacak kültürel faaliyetler bu konuda önemli faydalar sağlayabilir. Bunun için bu konuda kurulmuş sivil toplum kuruluşları ile irtibata geçilip yardım ve destek alınabilir. Resmi kurumlardan destek talep edilebilir. Konusuna hakim uzmanlardan, kadınlara yönelik seminerler, okuma yazma seferberliği, Sağlıkla ilgili bilgilendirme çalışmaları, el becerileri kazandırmak bu noktada yapılacaklar arasında sayılabilir...

Cehaleti yenmek, bilgili ve kültürlü bir topluma ulaşmak, sağlıklı nesiller yetiştirmek istiyorsak öncelikle defalarca izah ettiğimiz gibi çocukluğundan itibaren genç kızlarımızı mutlaka eğitmeli ve okutmalıyız. Bunun için gayret etmeli, okumak isteyen kız çocuklarını mutlaka teşvik etmeli ve desteklemeliyiz.

Yapılacak böylesi çalışmalara ayrıca katkıda bulunacak çeşitli yardım kuruluşları harekete geçirilebilir. Türkiye'nin genelinde onlarca kadın haklarını savunan dernekler ne güne duruyor ki? Doğru projelerle gidildiği takdirde yeterli ilgi gösterilir kanaatindeyiz. Ayrıca dergimiz bu hususta etkin faydalar sağlayacak bir çizgide yayın yapabilir. Diğer basın yayın kuruluşları ile temasa geçilip sesimizi ulaşmak istediğimiz kitlelere duyurabiliriz.

Faaliyetler konusunda ayrıntılı bir araştırma ve bu araştırmanın neticesine göre, aşama aşama gerçekleşmesini istediğimiz projeler devreye sokulur.

Çetmi dışında yaşayan önemli bir nüfus potansiyelimiz var. Bu nüfus içerisinde kendilerinden

destek alınabilecek konumda olanların dikkatini çekmek ve onların katkılarını sağlamak için çalışmak gerekmektedir.

Kendi içinde problemler yaşayan, ama bunu dışarıya aksettiremeyen kadınlara her türlü desteği sağlayacak ve yardımcı olacak, onları temsil edecek güvenilir bir idareci seçilmelidir. Bu kişi vakıf bünyesinde yer alabilir, ya da vakfın görev verebileceği birisi de... Bu bayan görevlinin diğer kadın ve genç kızlarımızla ortaklaşa yapacakları çalışmalar, araştırmalar ışığında neler yapılacağı belirlenebilir... Öncelikle çözümü gerektiren hususlar dikkate alınır, böylelikle yeni bir alanda faydalı çalışmalar yapılabilir... Bu husus göz ardı edilemeyecek derecede önemli ve dikkate alınması zaruri bir mevzudur.

Sadece Çetmi'de değil, nüfusumuzun yoğun olarak yaşadığı her şehirde bu tür çalışmalar hemşerilerimize, genç kızlarımıza, bütün kadınlara, netice itibarıyla çok şey kazandıracaktır.

Yukarıda saydığımız öneriler belki eksik, kimilerine göre de uçuk kaçık gelebilir. Ancak bu konuda geç bile kalındığı vakıası bir gerçektir. Hayatın bütün alanlarında kadınlar var ve onlar görünmüyorlar. Bu gerçeği yok sayabilir miyiz? Hayatın bin bir çilesi içinde var olan ve varlığımızı onlara borçlu olduğumuz analarımıza, bacılarımıza niçin sahip çıkmayalım? Onlar bir anne olarak bizi yetiştirmiş ve hayatın zehrini yudum yudum içerek bu günlere getirmiş... Öyleyse bu günleri onların hayatını daha iyi yaşamasına hasretmek, küçük te olsa bir şeyler yapmaya çalışmak çok mu görüle?

Bir kadın için annelikten kutsal bir iş, meslek düşünülemez. Öyleyse yarının annelerini eğitmek, bu günün annelerine sahip çıkmak boynumuza borç olmalı.

Her işte onlardan yararlanan, bilinçli veya bilinçsiz, emeğini ve hatta duygularını sömüren, "ben yaptım oldu" edasıyla onlara hiçbir şekilde değer vermeyen, yeri geldiğinde aşağılayan, kimi zaman bilgisizliğini istismar ederek onları kullanan anlayış varsa yıkılmalı bu anlayış sahipleri gerekirse lanetlenmeli ve tüm kadınlara sahip çıkılmalıdır.

Hiç olmamasını temenni ettiğimiz, dövmek, sövmek, kovmak gibi kimi hadiseler bir daha yaşanmamalı, hiçbir kadın aşağılanmamalı ve horlanmamalı.

...Ve her birisi annelerimiz olan kadınlar başlarındaki başörtüsü gibi başımızın tacı yapılmalı.

EŞKİYALIKTAN HADİMLİĞE -Boğazdaki Kurban- DEDEOĞLU AHMET ÇAVUŞ (1312 - 1948)

Hüseyin Eşiyok

Dede Efendi oğullarından Mehmet oğlu 1312 doğumlu Dede oğlu lakabıyla Maruf Ahmet, Osmanlı Ordusu'nda Romanya Savaşı'na katılır. Bir nöbet sırasında ayakları o kadar soğukta kalır ki, ayağındaki botu

"Patlayan dinamit Ahmet çavuşu toz duman içinde boğazın içine atar. Biraz sonra Dedeoğlu Ahmet'in cansız kanlı bedeni suyun içinde görülür..."

çıkarmaya kalkınca ayaklarının derileri yüzülür. Askerden geldikten sonra Aladağ civarındaki eşkıya başı Kemalettin grubuna katılıp 6 kişi olarak bir müddet onlarla beraber olur. Bir gün eşkıya grubu yüksekçe bir yerde otururken, eşkıyalardan biri, aşağı taraflarda yoldan geçmekte olan 2 kadını göstererek, "Ben şu kadınlara bir silah atmayı deneyeceğim" demiş. Ondan evvel yanındaki bir başka eşkıya davranıp silahını kadınlardan birine doğrultarak ateş etmiş. Yolda yürümekte olan kadının biri böylece ölmüş. İlk niyetlenen eşkıya ise hemencecik ikinci kadını öldürmüştü. Bunun üzerine Dedeoğlu Ahmet Çavuş tepki göstererek, "Bizler namılı eşkıyalarız. Bu kadınların

oğulları veya kocaları belki askerde, belki de bir cephede savaşıyorlar. Bu kadınlar ise çocuklarının rızkını temin için bir şeyler bulup buşurmuşlar. Bu masum kadınları öldürmek bize yakışır mı?" demiş. Masum kadınların katlini içine sindiremeyen Dedeoğlu Ahmet Çavuş gizlice ekipten kaçıp köye gelmiş.

Dedeoğlu Ahmet Çavuş Kemalettin grubundan ekipten kaçıp köye geldikten sonra Kemalettin grubuna mensup eşkıyalar Karaman'dan gelen Çetmili bir kişiye; Dedeoğlu Ahmet Çavuşu tanıyıp tanımadıklarını sormuşlar. Tanıdığını söyleyince, bir mektup yazıp bizim köylüye vermişler. Mektubu muhakkak vermesini söylemişler. Mektup Dedeoğlu'na ulaştırılmış.

Eşkıya Kemalettin'in yazdığı mektubu Hacı Mustafa'ya okutmuş. Mektupta şunlar yazılıdır. "Ekibe geldiysen geldin. Şayet gelmezsen biz Çetmi'ye varır köyü yakar yıkar, seni de öldürürüz." Hacı Mustafa Dede oğluna "Durum çok vahim. Ahmet Çavuş git ekibine tekrar katıl. Hiç olmazsa bölgemize yararın olsun" demiş. Bunun üzerine Dedeoğlu Ahmet Çavuş ekibe tekrar katılmış. Ekibe katıldıktan kısa bir süre sonra idari makamlardan bir ferman yayınlanıp : "Eşkıya Kemalettin grubuna ait ekip bir hafta içerisinde Manyan köyünde teslim olacaklardır. Şayet teslim olmazlarsa vur emri çıkarılacaktır. Teslim olurlarsa affedileceklerdir." denir. Ferman eşkıya grubuna haber verilir. Teslim için tanınan bir haftalık süre müddeti sonunda Eşkıya Kemalettin grubu Manyan'da topluca teslim olur. Karakol Komutanı eşkıya grubunun hepsini hal ve hareketlerini süzüp biraz düşündükten sonra Dedeoğlu Ahmet Çavuş'a, "Sen nerelisin" der. "Ben Hadimliyim" deyince: "Silahını teslim alıyorum. Ama seni teslim almıyorum. Derhal mıntıkamdan (bölgemden) çık" der. Dedeoğlu Ahmet Çavuş ise: "Arkadaşlarım hakkında ne işlem yapılacaktır ben de ona razıyım" cevabını verir. Komutan ise; emrinde ısrar ederek "Bölgemden çık" der. Grubun diğer beş üyesinin hepsine de şimdilik hepiniz serbestsiniz. Yalnız siz falan günde hepiniz toplu olarak geleceksiniz. Sizi Karaman'a götüreceğim.

Davul zurna eşliğinde sizi orada ödüllendireceğim der. Söylenen süre sonunda eşkıya grubunun 5 üyesi Karakola teslim olup Karaman'a götürülürler. Ödül niyetiyle teslim olan Eşkya Kemalettin grubu Karaman'a varır varmaz derhal elleri kelepçelenip hapse atılırlar. Dedeoğlu Ahmet Çavuş ise gruptan ayrı, ancak onları uzaktan takip edip akıbetlerini öğrenmek, ödül verilecekse almak istemektedir. Aradan iki gün geçince eşkıya başı Kemalettin Karaman'da bir meydanda halkın önünde idam edilir. Ondan sonra sırasıyla diğer eşkıyaların hepsi birer gün arayla idam edilir. Dedeoğlu Ahmet Çavuş bakar ki durum vahim, hemen Karaman'ı terk edip köye döner.

Köye geldikten sonra madem ki ben idam edilmekten kurtuldum hiç olmazsa devlete ve millete hizmet edeyim, bedenim bir işe yarasın diyerek askere yazılır. O yıllarda İngilizler, Fransızlar, İtalyanlar, Yunanlılar ve Ruslar yurdun bir çok yerini işgal etmiştir. Çanakkale, Antep ve doğu cephelerinde savaş sürmekte olduğundan Dedeoğlu Ahmet Çavuş Antep cephesine gönderilir. Takım Çavuşu olarak bir bölük emrine görevlendirilir. Antep'te Fransızlarla yapılan harbe iştirak eder. Antep'te asker iken bir gün akşam yakınlardaki bir bahçeden izinsiz erik yemeye gider. Bölük Komutanının erik olayını kastederek, bir akşam çağırıp, "senin rütbeni alıyorum" der. Ertesi gün ictimaya çıkınca birinci takımın Çavuşunun olmadığını gören bölük komutanı Dedeoğlu Ahmet Çavuş'a neden takımın başında değilsin der. Ahmet Çavuş ise "Akşam rütbeni aldınız ya" diye cevap vermesi üzerine "Geç oğlum, bir kaç erik yüzünden rütbe mi alınır, bunları aklıktan yapıyorsunuz, geç yerine" der.

Antep cephesinde Fransızlarla sulh sağlanınca Ahmet Çavuş Afyon'a Yunan cephesine gönderilir. Cephede savaşırken esir düşer. Elbiseleri soyulup iki dehliz çuval verilir. Çuvalların köşeleri ve alt kısımlar kesilerek biri belinden yukarı diğeri de belinden aşağı elbise olarak giydirilir. Ege'deki düşman gemilerinde tutsak edilir. Tel bir kafes içine birkaç kişiyle birlikte hapsedilir. Her gün tel kafesin üstünden bir ekmek atılıp esirler ekmeği kapışmaya başlayınca silahlarla ateş edilip kafes içindeki esir askerlerden bir kaç öldürülür.

Bolaylı merhum Kara Hasan Ali'nin anlattıklarına göre; esirler arasında Dedeoğlu Ahmet Çavuş'un ve Dorlalı Ahmet Çavuş'un talim ve terbiye görmüş olduğu her hallerinden belli olduğundan esirler arasında saygın kişiler olduğu anlaşılırmış. Diğer esirleri Ahmet Çavuşlar teselli eder, hoş şakalarla "geçer bu günler arkadaşlar" gibi sözleriyle diğer

esirlerin gönüllerini hoş tutarmış. Sıkıntılı günleri böyle geçiriyorlarmış. Bazı günler Gemiden karaya mermi sandıklarını indirmekle görevlendirilmiş. Esirler mermi sandıklarını hem taşır hem de bu mermilerle ne kadar Müslüman öldürülecek diye üzüлp ağlaşırlarmış. Bir gün akşam Ahmet Çavuş'a ve bazı esirlere Gemiden karaya mermi taşıırken gözetleyen olmadığını anladıklarında mermileri gemi rampalarından denize bırakırlar. Sabah olunca sandıklardan bazıları suyun dibinde görülünce Ahmet Çavuş ve diğer esirler hesaba çekilip türlü işkenceler yapılır. Bundan sonra Dedeoğlu ve bir kısım esir askerler bir yere götürürler. Muhtemelen Yunanistan esir kamplarındır. Orada da çok kötü muamelelere maruz kalırlar. Esirler arasında bir de Müslüman Miralay (General) bulunmakta imiş. Bu Miralay esirlerin durumunu görünce Esir Kampı sorumlusuna çıkıp esirlerin halini anlatır. Esirlere bu kadar kötü muamele yapmaya hakları olmadığını söyler. Bundan sonra esirleri kısmen rahatlatırlar. Esir Miralay Kamp İdarecisinden izin alarak Türkiye ile telefon görüşmesi yapar. Telefonda edindiği intibalara göre: Savaş kısa sürede bitip uzlaşma sağlanacaktır. Kendileri de Türkiye'ye geri döneceklerdir. Esir Miralay esir kampında Müslüman esirleri toplayarak hararetli bir konuşma yapıp diğer esirlere de müjdeyi verir. Topluca dua ederler. Yunan ve İngilizlerle de anlaşılıp sulh sağlanınca bir kaç ay sonra esir değişimi suretiyle serbest bırakılırlar. Türkiye'ye geldikte savaş bitmiş olduğundan silah altındaki yedek askerler gibi Dedeoğlu Ahmet Çavuş da terhis olup Çetmi'ye döner.

Dedeoğlu Ahmet Çavuş'a şehitlik mertebesi nasip olmasa da gazi olmuştur. Ama millet ve memleket için hizmet bitmemiştir. Hayat hâlâ devam etmektedir. Başkalarına muhtaç olmamak için çalışmak gerekli. Dedeoğlu Ahmet Çavuş Nafia İdaresinde iş bulup amele olarak çalışmaya başlar. O sıralarda her yerde yol çalışması yapılmaktadır. Taşkent'te ise araba yolu yoktur. Taşkent'in girişindeki yarma kayasının açılması kararlaştırıldığında orada amele olarak işe başlar. Ahmet Çavuş kendini ipe bağlayıp kayanın uygun yerlerine inerek delinen deliklere dinamitler yerleştirir, patlatır. Cesaret ve çalışkanlığına binaen hemen Nafia Ateş Çavuşu olarak görevlendirilir. Taşkent'in yarmasından geçit verilip araba yolu açılınca köye döner. Zamanın Köy Muhtarı ve ihtiyar heyeti toplanıp milleti Taş Baş'ından meşakkatli yolculuklardan kurtarmak, Boğaz Kayası'ndan yol açmak için bir başlangıç yaparlar. Vali İzzet Bey'in hizmetlilerinden biri Çetmili. Lakabı İstanbullu Fadime'dir. Merhum Vali İzzet Bey hizmetlisi Çetmili Fadime'ye "Bir gün senin köyünü görmeye

gideceğim” der. Vali Bey Taşkent'e geldiğinde Çetmi'ye de gelmek ister. Vali Bey'in geleceğinden haberdar olan Çetmililer Boğaz'ın baskılı tarafına toplanır. Matkap demirleriyle, balyozlarda, elle delinen delikler sıkılır. Vali Bey görüldüğünde delikler ateşlenir. Vali İzzet Bey sırasıyla Muhtarla, köyün ileri gelenleriyle ve Dedeoğlu Ahmet Çavuş ile konuşur. Teşvik için Ahmet Çavuş'a 5 lira bahşış verir ve “bu yolunuzu mutlaka açtıracağım, yolun çavuşu da sensin, dilediğiniz kadar dinamit ve malzeme vereceğim” der..

Vali İzzet Bey köye gelir. İstanbullu Fadime'nin evine gitmek ister. Fadime'nin evi olmadığından (Fadime'nin evi olarak) kardeşi Eşe Hoca'gilin Şehriban'ın evine götürülür. Vali Bey evde bir süre istirahat ettikten sonra, Fadime'nin akrabası, arkadaşım diyen herkese evde ve yolda bahşışler dağıtarak Konya'ya döner. Vali İzzet Bey'in yardımcıları ile sıkı bir çalışmayla kısa bir süre içinde bir insan yaya olarak geçebilecek kadar boğazdan geçit verilir. Mevsim kış ve Ramazan ayı olmasına kar yağmış olmasına rağmen yol çalışmaları devam ettirilir. Evi mezarlığın hemen kenarında bulunan merhum Şekir Kör Ahmet'in hanımı Dedeoğlu Ahmet Çavuş'un ölümünden bir gün evvel gece yarısı mezarlık tarafından bir ses duyup hemen dışarı çıkar. Mezarlıktaki Koca Pelit'in alt tarafından bir kadın sesi işitir. “Gelmesin dursun, gelmesin dursun.” Hemen sonra da yukarıdan badem ağacının yanından bir erkek sesi duyar. “Gelmesin dursun, gelmesin dursun” şeklinde. İçeri girip duyduklarını kocasına anlatır. Şekir Kör Ahmet hanımına : “İşin mi yok, yat yerine” der. Ertesi gün yol çalışması için umum olarak tekrar boğaza gidilir. Delikler delinip öğle namazı kılınır. Dedeoğlu Ahmet Çavuş delinen delikleri sıkılamaya başlar. Boğazın tam ortasındaki burunda dinamit sıkılama esnasında dinamit patlar. Ahmet Çavuşu toz duman içinde derenin içine atar. Birkaç dakika sonra toz duman kaybolunca Ahmet Çavuş'un cansız bedeni suyun içinde görünür. Cenaze hemen sudan çıkarılarak Hatipler Odasına getirilir. Keşif gelmesi için veyahut Dedeoğlu öldüğünde Hadim'de Müftülerin evinin ahşap işlerinde çalışan Afşar'daki dayısı Marangoz Nasıf Hocalardan Mustafa'nın gelmesi için cenaze üç gün Hatipler Odasında bekletilir.

Şekir Kör Ahmet'in hanımının gece duyduğu sesler Hocalara anlatıldığında: “Anasının yanına da koymayalım, babasının yanına da koymayalım. İkisinin ortasına bir yere defnedelim” diyerek ikisinin arasına bir yere defnedilir. Cenazenin bekletilmesi,

ölenin genç olması ve saygınlığından olsa gerek yürekleri dağlayan uzun ağıtlar yakılmıştır. Bunlardan hatırlanabilen bir kaç beyit şöyledir.

*“Dedeoğlu derler de köyün yazısı,
Suda yüzer oldu garip ölüsü,
Kara haber köye çabuk yürüdü,
Yollara düştü köyün eri karısı,
Dedeoğlu Dedeoğlu diye çırpınır Çetmi.*

*Boğazın ağzında bağlandı salın,
Çingir köprüsüne damladı kanın,
Hatipler odasına uğradı yolun
Üç gün bekledin de gelmedi zalim dayın*

*Bir Perşembe günü başladık işe
Daha neler gelir bu garip başa
Sevdiğim yarımın adı da Ayşa
Elveda deyip gidi yom Çetmi.”*

O günün şartlarında granit gibi sert bir kaya olan Boğaz'ın elle yarıp yol açılması Çetmi'nin azim, sebat ve çalışkanlığına dair açık bir delil olsa gerek. Boğaz Kayası'nın yarıp buradan yol açılmasında ön plana çıkan, isimleri unutulmuş her neferle birlikte Dedeoğlu Ahmet Çavuş'a, Vali İzzet Bey'e, lakabı İstanbullu olan Fadime hanıma ve diğerlerine şükran borçluyuz. Emegi geçen herkesi hayırla yad ediyoruz. Mevla hepsine rahmet eyleye.

i-Dedeoğlu Ahmet Çavuş'un hayat hikayesini halen hayatta olan değerli büyüğümüz Dedeoğlu Ahmet Çavuş'un oğlu Dedeoğlu Mehmet ZENGİN anlatmıştır. Kendisine sağlıklı uzun ömür diliyoruz.

ii-Dedeoğlu Ahmet Çavuş 38 yaşında ölmüştür.

iii- İstanbullu Fadime : Hacı Hüseyinin kızı, Hüseyin Kızmaç'ın halası, Eşe Hoca Şehriban'ın kardeşi Zamanın Konya Valisi Merhum Vali İzzet Bey'in müstahdemlik görevinde bulunmuş, Vali Bey'in vefatından sonra, Vali İzzet Bey'in hanımı Fadime'yi de beraberinde İstanbul'a götürmüş, orada Nusreddin isimli bir beyle evlenip İstanbul'a yerleşmiş, bir süre sonra da İstanbul'un havasını götüremediğinden sağlık sorunları sebebiyle hava değişimi için birkaç defa İstanbul'dan köye gelip tekrar geri dönmüş, nihayetinde yine sağlık sorunları sebebiyle istemeyerek, ağlaya ağlaya eşinden ayrılıp Çetmi'ye yerleşmiş, Hacı Mustafaların İsmail ile evlenmiş, sonra da Çetmi'de vefat etmiştir. Fatma hanımı da burada hayırla yad ediyoruz.

ANIYORUZ

MEHMET ASLAN

Onu tanıdığım zaman ısınıvermişti kalbim. Ne kadar efendi ve kibar bir gençti öyle. Her sözü yürekten, her hareketi samimi ve içtendi. 'Dergi için ne lâzımsa, üstüme düşen vazifeyi yapmaya hazırım' diyordu.

Hasta olduğumu öğrendiğim kalbi, insanlık aşkına çarpıyor, Çetmi için atıyordu. Kişiliğini güzel ahlâkla bezemişti. Köyün geçmişi onun dilinde destanlaştı adeta. Onu geç tanıdığımı üzülüm. İsrarla düşündüğü şeyleri yazması hususunu telkin ettim. mütevazı bir şekilde inşallah dedi. "Anamın bir resmini çekiver" ricasında bulundu. Eksik dergilerini tamamladı. Köye gidiyordu ayrıldık. Mehmet kısa süre sonra köyden ses verdi. "İz bırakan bedel ödeyenler" yazısı ile gönüllerimizi fethetti. O yazıdan aldığımız, "unutursam utanırım onlardan. Çünkü

birçoğu benim varacağım yere, yıllar asırlar evvel gittiler. Unutursam hangi yüzle varırım yanlarına... Kabul ederler mi?" satırlarını 3. sayıda kapak yazısı olarak kullandık...

Sonra Muhtar Hasan'la birlikte hazırlayıp gönderdikleri haberlerle birlikte hep bir ve beraber olduk. ...ve bir gün 2002'de Mehmet'imizi Antalya'da kaybettik. O Rahmet-i Rahman'a kavuşmuştu.

Günlerden bir gün İzmir'den aşağıdaki yazısı geldi. Okudum, okudum, okudum. Zaman zaman gözlerim okuyuşuma engel olsa da okudum. Mehmet ölmemişti sanki. Sanki aramızdaydı. Mehmet mezarından konuşuyordu adeta...

Annenin resmini çekmiştim Mehmet'im. Onu sana vermek nasip olmadı... Ama sen bize hâlâ bir şeyler vermeye devam ediyorsun...Gönderdiğin yazıyı bu sayfalarda yayınlarken seni rahmetle anıyoruz. Senin bıraktığın iz hiç silinmeyecek.

Mekânın cennet olsun...

BEN SUÇLUYUM

Mehmet Aslan

"Suçlusunuz,
bakın bahçede
fidan kuruyor,
aksıda gül. Bir
yerlerden
iniltiler geliyor
kulaklarımız
tıkılı..."

İlgisizlikten alakasızlıktan susuzluktan açmamışsa bir tomurcuk, kurtulmuşsa körpe küçücük bir fidan, ihmal edildiği, emek verilmediği için. Büyüyüp yeşerip, dal kol verip çiçek açıp meyve vermemişse, dallarına kuşlar konup yuva yapmamışsa, kurumuş, kurutulmuşsa, eğer sevgiden, hoşgörüden, ilgiden, alâkadan, güler yüzden mahrum bırakılmışsa, dertleriyle sıkıntılarıyla öylece kala kalmışsa, feryadına kulak verilmemişse, garip kalmışsa bir gönül, o zaman benim var olmamın, insan olmamın ne

anlamı var? Hele titremiyorsa vicdanım, öyleyse ben suçlu değil miyim?..

"Haberimiz olmayan zulümlerden payımıza düşen suçlar vardır." diyen düşünür, acaba bizim birtakım göremediğimiz ve gördüğümüz zulümler, eksiklikler, haksızlıklar karşısında hiçbir şey yapmadığımızı görse ne derdi?..

Düşünüyorum da sanırım bize "İnsanlığınızdan utanın" der, lafla bir güzel döver, tükürecek tükürüğü kalmayana kadar tükürürdü ve böyle yapsa da haklı derim. Bana tükürse bile yüzüm kızara kızara elini ayağını öpmeye çalışırdım. Boynumu büke büke dinlerdim can kulağıyla ve ben derdim ki.. Keşke böyle düşünen insanlar çoğalsa çoğalsa ta ki "bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın" diyen bir insan kalmayınca kadar.

Çünkü onlar hani derler ya iğne deliğinden Hindistan'ı seyrederek, bu tabire uygun yaşarlar. Filistin'de işkence gören Müslüman'a vicdanı sızlar, Etiyopya'da Afrika'da, Somali'de aç kalana yüreği parçalanır. Başörtüsünden dolayı derse alınmayan kız kardeşlerim için gözleri büyür, elleri çelikten yumruk olur. İnsanların, tüm canlıların dertleri onların dertleridir. Onlar ufuklarını öyle açmışlar ki, sanki güneş gibi ay gibi. Nasıl güneşi, ayı Dünyayı kesintisiz

ücretsiz cömertçe gece gündüz görevlerini aksatmadan aydınlatıp ısıtıyorlarsa, çiçeğin büyümesine, bebeğin yürümesine, bütün nebatatın ve mahlukatın yaşamasını ve mevcudiyetinin devamını sağlamakta ağır bir görev üstlendikleri göz ardı edilemezse, işte ufku açık dünyaya geniş bir pencereden bakan insanlar da böyledir. Uyku tutmaz gözlerini, hep başkalarının sancılılarıyla sancılanır. Amma, benim gibi boş yaşayanların tüyü bile kıpırdamaz. Çünkü, ben ve benim gibiler sadece somun derdindeyiz... Midemizden başka bir şey düşünmüyoruz. Daha kendimizi aşamadık. Cennet baki Mehmet Akif'in dediği gibi, **"İnsanları mutlu edebilmenin mutluluğunu tadabilseydik"** rotamızı aydınlık bir geleceğe çevirmiş olurduk. Maalesef bu gidişle gidenler de mutsuz, yolda kalanlarda mutsuz. **"Ecel kurdu sürüyü teker teker almakta, oh ne rahat sürü de otlamakta"** bu dizelere uygun yaşıyoruz. Almışız başımızı gidiyoruz sanki bu şehrin sahibi olacağız. Olamayacağımız bir gerçek.

Bunun yanında etrafımıza bakmadan gidişimizle neler kaybediyoruz farkında değiliz. Bu gidişle ne dostluk, ne samimiyet, ne ahlak, ne sevgi, ne saygı, ne birlik beraberlik, ne huzur, ne de en önemli gururla yarınları hazırlayacağımız bir nesil kalacaktır. Kapitalist egoist insanlar çoğalacak, sonra da Avrupa misali müthiş bir ahlaki çöküş olacaktır. Ahlakı çökmüş bir millette de güvensizlik, hırsızlık tecavüz, gasp, adam öldürme, intihar gibi olaylara zemin hazırlamış olacağız. Biraz duyarlı olmak lâzım. Benim düşünebildiğim kadarıyla madde mal mülk insanın boğazından aşağısını doyurur. Soğan yemek istiyorum, bir çay içmek istiyorum, derdinizi paylaşmak istiyorum. Bu zamana kadar söyleyemedim, çok suçluyum, bilemedim karnının acıktığını, susuzluğunu düşünemedim, içinde sıkıntılar yumağının olduğunu fark edemedim, seni dinleyemedim, yarana merhem olamadım. Suçluyum, suçluyum kardeşim sana karşı...

Allah (CC) mahlukatın en şerefliisi olarak sana akıl vererek bütün mahlukattan üstün yaratmış. Dünyanın bütün nimetlerini de bize ikram etmiş. Bununla beraber bizi, bazı olaylarla sınava tabi tutmuş. Şunu da iyi bilmek lâzım ki, Allah gereksiz iş yapmaz. Götüremeyeceğimiz kadar da ağır yük yüklemes. En küçük ağrıyı ve sancıyı günahlarımıza kefarete olarak kabul edecektir inşallah. Yeter ki sınavda olduğumuzu unutmadan, sabırla katlanalım. Zaten dünyada her şey geçicidir saadet de, şefkat de, sağlık da, hastalık da, sıkıntılı günler de geçici, sultanlık da. Böyle geçici şeylerin varlığında çok sevinip şımarmamak,

yokluğunda üzülmemek isyan etmemek lâzım. Unutmamak lâzım ki, bulunduğumuz ortamları beğenmemek, kadere muhalif olmak demektir ki, o da imanı zedeler yıpratır. Allah korusun...

Nedense hep başkalarında arıyoruz kusurları. Kendimiz saf ve berragız sanki. Başkasının gözündeki saman çöpünü büyütüyoruz da, kendimizdekileri görmüyoruz, görmezlikten geliyoruz. Karşımızdakinin işlediği suçla birlikte onu yerden yere vuruyoruz. Dünyayı başına dar ediyoruz. Onu suça sürükleyen sebepleri düşünmüyoruz. Halbuki o zemini biz hazırlamadık mı? Evet, biz hazırladık suçluyuz. Ona acaba kaç kere anlattık yanlış olduğunu, günah olduğunu, ayıp olduğunu, olgun insana yakışmadığını hiç söylemedik, söylemedim suçluyum!...

"Yaratılanı hoş gördük yaratandan ötürü" deyip ayıplarını kusurlarını hoş görüp, bağışlayıp, uygun bir lisanla anlatıp, kırmadan, incitmeden, "kaş yapayım derken göz çıkartmadan" adeta "öğüt vermekten çok, örnek olun" testine uyar bir şekilde hareket edilirse iyi bir netice alınır diyorum... Aşı tutmayan dal yoktur yeter ki zaman ve zemini iyi ayarlınsın. "Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur" denildi de biz bağ olması için değil, dağ olması için çalışıyoruz sanki. Neticeler onu gösteriyor... Ucuza kıvrımayalım, siz de benim kadar suçlusunuz. Bakın bahçede fidan kuruyor, saksıda gül. Bir yerlerden inilti geliyor, kulaklarımız tıkalı. Belki dedemiz, belki halamız, belki komşumuz, hasta yatağında, yastığının yanında ilacı var, ama ne onu almaya takati, ne de bardağında suyu var. Biz de kımıldamıyoruz ha... Yazıklar olsun bana ve vurdumduymazlara...

Biraz duyarlı olalım arkadaşlar, unutmayın; **"En çok bedel ödediğimiz şeyler boş verdiğimiz şeylerdir"** Uyanalım diyorum. Ya uyanalım, ya da bizi bir acı haber uyandırır. Sevdiklerimiz yüzüstü düşmeden, insanlar intihara kalkışmadan uyanalım. İnsanlık darağacına çekilmeden uyanalım.

"İnsanlar bir vücut gibidir, nasıl bir azanın ağrısını bütün vücut çekerse..." "Herhangi birinin başına gelen musibet beni yıpratmalı" "Merhamet etmeye merhamet edilmek" (H.Ş.)

Düşünüyorum da bir adım bile ileri gidememişim... Seni şefkatle kucaklayamadım. Sana oyuncak alamadım. İyi örnek olamadım küçüğüm... Sana yoldaş, sırdaş olamadım arkadaşım. Sizin ellerinizi öpemedim, saygı gösteremedim, size lâıyk olamadım büyüğüm.

Suçumu itiraf ediyorum. Bağışlanmayı umuyorum

Çetmi örnek Belde olacak

Çetmi Belediye Başkanı Osman Arı, kasabada sorunların giderilmesi ve beklenen hizmetlerin verilebilmesi için projeleri bir bir hayata geçirmeye başladıkları söyledi. Arı, dergimize yaptığı açıklamada, yaklaşık 15 aylık bir süre içinde kasabanın öncelikli ihtiyaçları olan sulama, kanalizasyon, alt-yapı, yol, çevre düzenlemesi, dere ıslahı, bent yapımı ve onarımlarının yanısıra, sulama şebekeleri, konut yapımı, kamulaştırma, parselizasyon, yayla yolu bakımı, un fabrikası gibi bir çok hizmeti tamamladıklarını kaydetti. Çetmi'de sağlık sorunlarının çözümü konusundaki çalışmalarına da değinen Başkan Osman Arı, öncelikle doktor ataması ve ambulans temininin ardından kasabaya, morglu cenaze yıkama aracı doa kazandırdıklarını dile getirdi.

TAMAMLANMIŞ HİZMETLER...

2004 Yılında meydana gelen sel felaketiyle bozulan dere yatakları ıslah ettirilmiş bozulan arık ve bentler yaptırılmıştır.

Sel felaketinde tahrip olan içme suyu, kanalizasyon şebekeleri onarılmıştır.

Kasabamızın Boğaz, Değirmen Yanı ve Katırcı mevkilerindeki yolun dar ve tehlikeli kısımlarına beton harçlı istinat duvarları yaptırılmış, yol genişletilmiştir.

Kuzan, Bolay Alanı mevkilerinin Sulama havuzları ve Sulama şebekeleri tamamlanarak halkımızın hizmetine sunulmuştur.

35 gün gibi kısa bir sürede Baskılı mevkisine 600 tonluk sulama suyu havuzu yapılmış, şebekeleri döşenmek suretiyle halkımızın hizmetine sunulmuştur.

Kasabamızda büyük bir eksikliği hissedilen Gsm baz istasyonu (cep telefonu sistemi) büyük çabalar neticesinde kurulumuş olup şuan hizmet vermektedir.

Kasabamızdan Ermenek yoluna kadar olan yayla yolumuza malzemeli yol bakımı yaptırılmıştır.

300 bin adet kilitli parke taşı satın alıp kasabamızın içindeki Cadde ve Sokaklara döşenmiştir.

Kasabamızın 3 ayrı noktasına 3 adet içme suyu çeşmesi yaptırılmıştır.

Kasabamız Kuzan mevkiine 1 adet futbol sahası yapılmıştır.

Belediyemize hibe yoluyla Fransa'dan orijinal bir Ambulans alınmıştır.

Belediyemizce bir adet morglu cenaze yıkama aracı alınmıştır

Kasabamızın girişine Çetmili taş duvar ustalarının maharetleri gösteren bir taş kemer yaptırılmış "Hoş Geldiniz" tabelası

**Halkımızın
belediyemizde
en daha iyi
hizmet
alabilmesi
için 24 saat
nöbetçi şoför
uygulamasın**

NE GEREKİYORSA YAPILACAK

Kasaba için ne gerekiyorsa yapacaklarının altını çizen Başkan Arı, eğitime destek olmaya devam edeceklerini, Akpınar yayla yolunu asfaltla kaplayacaklarını ve yaylalara elektrik getirilmesi konusunda çalışmalar yaptıklarını ifade etti.

Çetmi'yi örnek bir belde haline getireceklerine işaret eden Başkan Arı, hedefleri arasında mesire alanları, parklar ve konaklama tesisleri olduğunu kaydetti.

Başkan Osman Arı faaliyetleri şu şekilde özetledi:

Belediye çalışmalarını hemşehrilerimiz yerinde inceliyor

Kasabanın cadde ve sokaklarına 300 bin kilitli taş döşendi.

Çetmi, belediye çalışmalarıyla bir şantiye görünümünde...

asılmıştır.

2004 Yılında (Ramazan ayı içinde) yardıma muhtaç 200 aileye belediyemizce gıda yardımı yapılmıştır.

Mezarlığın altından Tuzlaya doğru giden Dedeoğlu Sokak açılmış olup ve düzenleme çalışmaları devam etmektedir.

Mevcut değirmenimizin üst katına modern bir kat ilave edilerek, Yıkamalı Un Fabrikası alımı ihalesi yapılmış olup, en geç bir ay içinde hizmete sunulacaktır.

Belediyemizce Eminler Odasının (Misafirhanenin) üzerine yeni bir kat ilave edilmiştir.

Cömeşpınar Mahallesi'ne Eminler Odası'nın yan tarafına 2 katlı bir konut yapılmıştır.

Mezarlık Caddesi (Musalla) yeniden düzenlenmiş kilitli taş döşemesi tamamlanmıştır.

Su dökülen Şelalesi yolu bozuk olduğundan yeniden yaptırılmıştır.

Belediyemize bir tamir atölyesi kurulmuş olup belediyemiz araçlarının tamir ve bakımlarının yanı sıra belde insanların araç tamirleri de yapılmaktadır.

Halkımızın belediyemizden daha iyi hizmet alabilmesi için 24 saat nöbetçi şoför uygulamasına başlanmıştır.

Antalya'da bulunan hemşehrilerimizin beldemize seyahatleri için her ay düzeli olarak Antalya'ya otobüs seferleri konmuştur.

Belediyemizin internet sitesi açılmıştır. www.cetmi.bel.tr

PROJELERİMİZ

Çetmi Akpınar- Ermenek yolumuzun asfalt ve elektrik yapılması için gerekli girişimlerimiz devam etmektedir.

Belediyemize yeni bir Kazıcı Yükleyici Kepçe satın alınacaktır.

Meyvecilik konusunda halkımızın isteklerini dikkate alarak imkanlar ölçüsünde yardımcı olunacaktır.

Halkımız için önem taşıyan bütün projeleri kanunlar ve imkanlar dahilinde yapmak için gayret sarf edilecektir.

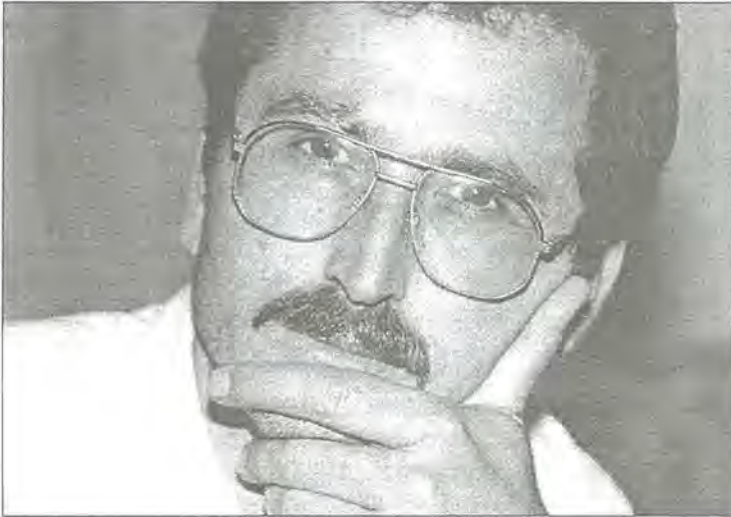

ARIMOKRASİ

Hasan Bozdağ

Senin Rabbin bal arısına şöyle vahyetti: "Dağlardan, ağaçlardan ve insanların kuracakları kovanlardan kendine evler edin. Sonra meyvelerin hepsinden ye de, Rabbinin kolay kıldığı yollara gir, diye ilham etti. Onların karınlarından renkleri çeşitli bir bal çıkar ki, onda insanlar için şifa vardır. Şüphesiz ki bunda düşünen bir millet için, büyük bir ibret vardır."

Nahl Suresi 68-69

"Siz sizi yaratanın koymuş olduğu ilahi kanunları terk etmekle bu duruma düşmüşsünüz. Bilmez misiniz ki kainattaki her şey onundur. Onun bizleri başıboş mu bıraktığını sanıyorsunuz."

Böcekler her zaman çalışkanlıkları ve çalışma düzenleri ile dikkatleri üzerlerine çekmişlerdir. Onlar yüce yaratıcının kainat kitabında bizim için açmış olduğu engin sayfalardan sadece bir tanesidir. Bir tanesidir derken yanlış anlaşılmasın bunlardan her biri için ciltlerle kitaplar yazılabilir. Yine yalnızca bir tanesinin araştırılması için insan ömrü az gelmektedir. Biz doğu toplumları, önümüze açılmış bu kainat kitabını okumamız emredildiği halde maalesef okumaktan uzaklaşmış, sonra da bizler niye geri kalmışız diye hayıflanmaya başlamışız. Her neyse bir yerlerden bu işe başlamak, karınca kararınca bir şeyler ortaya koymak gerekir diye düşünmeden kendimi alamıyorum. İşin aslına bakılırsa eskiden Mevlâna ve benzeri alimlerimiz toplumsal ve ferdi meselelere hep bu kainat kitabından örnekler vererek yol göstermişlerdir. Bu

çığırın son şaheseri Bediüzzaman ve onun nur deryasıdır.

Günümüzde ortaya konulan teknolojik ve bilimsel gelişmelere bakıldığı zaman birçok şeyin bu kainat kitabında yapılan keşifler sonucu ortaya çıktığını görmekteyiz. Zaten ilim adamının yaptığı iş kainatta var olan kanunları keşfetmek ve buralardan edinilen bilgileri insanlığın hizmetine sunmaktır. Her neyse buraya kadar yazdıklarımdan bilimsel bazı bilgiler aktaracağım zehabına kapılınmasın. Benimkisi arılarla ilgili birtakım düşünceler.

Efendim, bilindiği üzere arılar çok çalışkan ve sosyal varlıklardır. Kendileri için verilen program dahilinde herkes görevini gerekirse hayatı pahasına yerine getirmekle meşguldür. Her kovanda bir ana arı bulunur. Ana arısı olmayan kovanlar diğer arılar tarafından analandırılır. Yani bunlar kendilerine bir ana yetiştirirler. Zira ana olmazsa koloni kısa zamanda yok olur gider. Bu ana ömründe bir defa kovandan dışarı çıkar, bir defa çiftleşir ve altı yedi yıl yaşar. Araştırmalara göre mevsim iyiye günde 2000-2500 yumurta yumurtlar. Kovandaki diğer arılar tamamen bunun yönlendirmesi ile hareket ederler. Kovanın hakimi, kraliçesi, kralı kısaca her şeyi, gözbebeğidir. Bütün bunlara rağmen bu varlık kendisi beslenemez, temizliğini yapamaz. Onun bu ihtiyaçlarını hizmetçi arılar yerine getirirler. Bir ana arı ömür boyu arı sütü denilen özel bir besinle beslenir. Diğer arılar bu arı sütü ile sadece yavru iken üç gün beslenme şerefine nail olurlar. Herhalde bu sebeptendir ki onların ömrü sadece 45-50 günle sınırlıdır. Yalnızca kış mevsiminde 5-6 ay gibi bir süre yaşayabilmektedirler. İşte bütün mesele buradan kaynaklanmakta.

Günlerden bir gün çalışkan mı çalışkan, gözü pek mi pek, getirdiği bal özü ve polen miktarının çokluğu ve kalitesi ile herkesin takdirini toplayan bir işçi arı, topladığı bal ve polenle kovana dönmüş. Üzerindeki yükleri boşaltarak bir kenara çekilmiş. O gün ve önceki günlerde yaşadığı maceraları düşünmeye başlamış. İnsanların attığı ilaçlardan son anda kurtulmasını mı, o eşek arısı saldırısını savuşturmasını mı dersiniz. Hele hele o arıkuslarından kurtuluşunu mu dersiniz. İşte bütün bunları düşünüp dururken ana arı gözüne ilişmiş. Ana arı her zamankinden daha mağrur görünmüş

gözüne. Hele bir de ona yan yan bakıp niye tembeler tembeler durduğunu arıların bir işi bitirip başka bir iş yapmakla dinlenebileceğini söylemesi yok mu... Bunun üzerine gönülsüz de olsa diğer arılara yardıma koyulmuş. Ama içi içini yiyormuş.

Kendi kendine düşünmeye, söylenmeye başlamış:

Ana arının bizden farkı ne ki, onu biz besliyoruz. Kendimiz yemiyor ona yediriyoruz. Bize bebekliğimizde üç gün arısütü verilir o ömür boyu sütle beslenir. Onu bizden üstün kılan özelliği ne, ben de dişiyim o da. Bende onun gibi beslensem onun kadar uzun yaşarım. Sanki bize ne veriliyor. Kendi topladığımız baldan yiyemiyoruz. Ölmeyecek kadar yemememize izin var. Ne var sanki bu kadar yavru yapacak. Doğum kontrolü diye bir şey var. Daha az yavru olsa daha iyi besleniriz. Bizde arı sütü yersek onun kadar yaşarız.... Daha neler neler...

Bütün bu düşüncelerini yakın arkadaşlarına anlatmaya başlamış. Onlardan da düşüncelerine katılanlar olmuş. Artık kovan içinde ve dışında bunlar konuşulur olmuş. Yeni yeni fikirler ortaya çıkıyormuş. Özgürlük, eşitlik hürriyet sesleri ortalığı almış götürmüştü. Bir toplantıda içlerinden biri söz almış:

-Artık bu işe bir çözüm bulunması gerektiğini, kraliçeye bu şekilde hizmet etmenin bir kölelik olduğunu söylemiş.

Bir başkası:

-Söylediklerine katılıyorum, kraliçenin yetkilerini sınırlayalım, demiş.

Düşünüp taşınıp bir karara varmışlar. Aralarından bir komite oluşturmuşlar. Alınan kararları bu komite yürütecek adil bir idare oluşturuluncaya kadar mücadele edilecekti. Komitenin ilk işi ana arı ve avanesini kovandan uzaklaştırmak olmuş. İleri görüşlü yaşlıların söyledikleri bunlara hiç mi hiç tesir etmemiş. Alınan kararlar bir bir uygulanmaya konmuş. Bu kararlardan bazıları şöyle imiş:

- 1 - Bundan böyle herkes eşittir.
- 2 - Herkes eşit oranda bal, polen yiyecektir.
- 3 - Sadece idareci değil herkes eşit oranda arı sütü içecek, böylece daha sağlıklı ve uzun ömürlü olacağız.
- 4 - Kovanın yöneticileri seçimle belirlenecektir.
- 5 - Eski yönetimi öven, 'kovana ihanet cezası' ile cezalandırılacaktır.
- 6 - Eski ile ilgili her şey yeniliklerle değiştirilecek, uymayanlar cezalandırılacaktır.
- 7 -

Daha birçok maddeler tespit edilmiş. Tabi bu kurallar harfiyen uygulanmaya çalışılmış Uymayanlar şiddetle cezalandırılmış. Herkes arı sütü ile

beslenmeye başlanınca bir süre sonra kovanda az sayıda bulunan erkek arılar hariç herkes yumurtlamaya başlamış. Bir kararla yumurta miktarı sınırlandırılmış. Öyle ya ne kadar çok yavru o kadar çok masraf demek. Hem bu sınırlı kaynaklarla, bu bütçeyle nüfusu artırmanın alemi yok demişler aydınları. Yalnız beklemedikleri bir şeyler oluyormuş. Yumurtalardan çıkan yavruların hepsi erkek arı imiş. Erkek arılarsa hantal kocaman vücutlu kıllı arılarınmış. Bunlar bal toplamaz, polenin yanından bile geçmezlermiş. Asalak dolaşır buldukları balı yer kalın sesleriyle vızıldayıp dururlar, ileri geri konuşup dururlarmış. Eskiden belli dönemlerde, o da sınırlı sayıda olurlar, bir süre sonra da kovandan kovulur ölüme terk edilirmiş. Ne var ki şimdi bunu yapma imkanları yokmuş. Zira çiftleşmemiş bir sürü sahte ana ortalığı kaplamış. Üstelik bunlar arasında zaman zaman ölümüne kavgalar oluyor, ortalığı bir terör havası kaplıyormuş. Kovanda çalışan arı nüfusu giderek azalmış. Nüfusu artırmak için bu defa teşvik tedbirleri uygulamaya koymuşlar, ama nafiye. Kovan nerdeyse sönmek üzereymiş. İşte o günlerden bir gün arılardan biri kafasını dinlendirmek amacıyla kovanın dışına çıkmış. Salim kafayla düşünüp ne yapmalı sorusuna cevap arayacakmış.. Az gitmiş uz gitmiş çok sayıda arının mutlu bir şekilde uçtuğu bir bahçeye gelmiş. Bir kenara çekilerek onları izlemeye koyulmuş. Derin düşüncelere dalmış bütün hayatı gözlerinin önünden bir film şeridi gibi geçmiş. Onun bu halini gören biri yanına sokularak dostça ne olduğunu sormuş. Olup bitenleri bir bir anlatarak çaresiz kaldıklarını, halbuki bir zamanlar kendilerinin de onlar gibi hatta daha mutlu olduklarını yana yakıla anlatmış.

Diğer arı:

"Siz sizi yaratanın biz arılar için koymuş olduğu ilahi kanunları terk etmekle bu duruma düşmüştünüz. Bilmez misiniz ki kainattaki her şey onundur. Onun bizleri başıboş mu bıraktığını sanıyorsunuz. Onun bizim fitratımıza uygun olarak koyduğu kuralların, kanunların dışına çıkınca anarşinin ortaya çıkacağını, huzurun kalmayacağını bilmeniz gerekirdi. Sizin için artık çok geç. "Yapabileceğiniz en iyi şey bir an önce tövbe ederek hakkınızda takdir olunanı beklemenizdir" diyerek hüznü bir şekilde oradan uzaklaşmış. Kovanımız ise mutlak sonla karşılaşmış. Tükenip yok olmuş. Bu koloninin hali arılar arasında anlatılır olmuş. İşte o gündür bu gündür arı kolonilerinde bir ana ölünce hemen yeni bir ana yetiştirilir olmuş. Çünkü o kovanın geleceği, adeta her şeyiymiş. Fitratlarına uymayan onun bunun söylemlerine itibar etmemeye her işlerinde Yaratacının kurallarına uymaya o çizgiden bir an bile sapmamaya özen gösterir olmuşlar.

Darısı diğer yaratıkların, böceklerin, insanların başına...

GÖKTEN ÜÇ ELMA DÜŞSE

Nurettin ÖZEL

Eskiden böyle biterdi masallar; "Gökten üç elma düştü; biri sana, biri bana, biri de dinleyenlere" diyerek...

Gökten üç elma düşse;

Çok kıymetli olsa, elmaştan, altından olsa bu elmalar. Birini satıp Çetmi'nin tüm insanlarını giydiresem baştan aşağı, alı al, moru mor, kadifeyse kadife, iskarpinse iskarpin ve desem ki artık bundan sonra öyle köşeye çekilip küskünlük kırgınlık yok, el ele verin sırt sırta verin, büyük bir ailenin erkek ve kız

zamanlar. Abi ne oldu müşterilerimize rezil olduk, başka yoğurt satamıyoruz işlerimiz tıkandı diye... Adamdan özür dileyip gece yarısı bir kamyon ışığı gelse Bolay tarafından Alanya'ya giden üstü yoğurt yüklü... kamyonun önüne çıksa mektebin önünde Çilek Hasan, yeğen geri gelirken on kasa portakal on kasa nar, on kasa muz, sekiz kasa limon getir bana diye tutuştursa şoförün eline listeyi.

Gökten üç elma düşse;

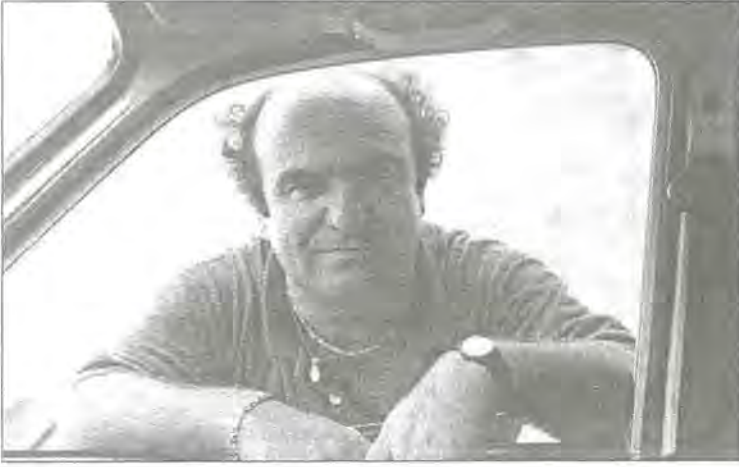
Çok kıymetli olsa elmalar; altından, elmaştan olsa ve birini satsam Çetmi'nin tüm dağlarına, bozkırlarına ağaçlar diksem, aşılı böğürtlenler, ahududular, ıhlamur ağaçları, kiraz, elma, vişne, armut, kayısı, ceviz ağaçları... sonra ak topraklığa çıkarsam it derisinin suyunu, on kadar maaşlı elaman tutsam bu ağaçları sulamak için, yo yo asgari ücretten değil basbayağı adamakıllı maaş alan, sigortası yapılan, ağaçtan anlayan adamlar.

Sonra Çetmi'nin dağlarına uça tüm boğaz içinin, Toros dağlarının kuşları, o leziz ve tatlı meyvelerinden yeseler içseler doyuncaya kadar... kimse kış demese, bir avcı tüfek sıkmasa onlara, bir çocuk dahi germese sapanının lastiklerini onlara taş atmak için. Bozmasa yuvalarını...

Sonra civar köylerden ve adamlar ve adana tarafından adamlar gelse pamuk işçileri gibi, çadır kursalar meyve bahçelerinin yanlarına, toplansalar tüm meyveleri kasa kasa, iri tanelileri ihraç etmek için ayırsalar bir tarafa pazarlıkları bir tarafa. Tüccarlar ve pazarcılarının arabalarından trafik sıkışsa kapı ağzında. Sığın Çukuru'ndan, Nohutlu Alan'dan, Edilhan'dan geçen bir yol yaptırsam trafiği daha kolay akıtmak için. Bir büyük boru yaptırsam paslanmaz çelikten üç kollu olsa bu boru bir ucu Asarcık'ta diğer uçları Ahmadıl Tepesi'nde, kapı ağzında ve Bolay yakasında olan. Olgun ve ezik meyveler dökülse yukarıdan ve saf ve katıksız bir meyve suyu fabrikasına. Gelene geçene meyve suyu ikram etse Asarcık Köprüsü'nün başında üç adam... beş kuruş para almadan sırf geçmişlerimiz için, bu toprakları bize bırakıp gidenler için.

Gökten üç elma düşse;

kıymetli elmalar olsa bunlar biri elmas bir altın biri gümüşten. Ve ben elmas olanı satsam sonra çağırırsam beş altı tane kepçe mandal mandal işletsem Fakımeresi'nin, Yeni Bağ'ın, Kara Guzan'ın, Kuru'nun, Saz'ın yamaçlarını. Sonra köklüler getirsem aşılı ve en verimlisinden. Diksem çubukları bir bir, yo öyle eskisi gibi yer çubuklar değil, tomruklara ağmalı dallar, havada sallanmalı sarı sarı bal tadındaki

*Bir karar
alsa büyükler,
"Beş dönem
seçime
girmeyeceğiz"
diye. Sonra bir
yazı yazsa
Meclis'e
"Seçimler bizim
insanımızı
guruplara
ayırıyor, sizler
seçilip Meclis'e
gidiyorsunuz,
bizler burada
yıllarca
birbirimize
dargın
duruyoruz, bizi
affedin" diye...*

kardeşleri gibi gelecek için bir şeyler üretin. Aha size bir halı atölyesi açıyorum, tezgahlar ve ipler burada, desenler bu, hiç kolay ve hileye kaçmadan dokuyun ve ay sonunda gelip alacağım bitenleri ve bundan sonra hiç kimseye muhtaç olmadan yaşayacaksınız. Üç kuruş para için bir kişi gitmeyecek Taşkent'e kaymakama, siz yardım alan değil, yardım eden durumda olacaksınız. Hadi davranın biraz.

Gökten üç elma düşse;

Çok kıymetli olsa elmalar, atın ve elmaştan. Birini satsam bir mandıra kursam İlkı Yatağı'na ve desem ki tüm Çetmililere "Hadi getirin sütlerinizi, aha kilosu 1 liradan, Konya'da bile bu parayı vermiyorlar, hadi gayret biraz doldurun boş ahırlarınızı süt inekleriyle; saman, yem benden, siz yeter ki besleyin ve sütünü getirin bana."

Sonra bir marka oluştursam "Köy Yoğurdu" diye, her gün bir kamyon Alanya'ya, bir kamyon Konya'ya, bir kamyon Karaman'a çıkarsam yoğurt yüklü. Ve telefon gelse Alanya'dan, Konya'dan mal yetiştiremediğim

salkımlar. Adını versem üzüm suyu fabrikasına köyün en eski bağcısının.

Bal arıları yese olgunlaşmış taneleri... Dere ile köy arasında 100 teyin geçse arabamın önünden, yine de bitnese cevizler.. daha çok verse her sene...

Çalıçı ile İlkılığın Altı'na kadar dört beş metre yarsam dereyi, kamyon kamyon betonlar dökerek üstünden su geçen serin soğuk hava depoları yapsam, meyveleri saklamak için. İçinde yazın sıcağın koruyan 'serin', kışın da soğuktan koruyan 'sıcak' dinlenme ve gezinti koridorları yapsam, en üste de su ve kum havuzları, kadın erkek ayrı, yo yo gericiliğimden değil, herkesin fikri ve inancı en az benim fikirlerim kadar değerli ve kutsal olduğu için. Herkes rahatça çekinmeden girsın diye.

Göç veren değil, göç alan bir köy olsa Çetmi, Alanya'dan her gün iki turist otobüsü kalksa bu güzellikleri görmek, Asarcık'ta beslenen 100 besili ata binip dağ havası almak için... Su satsa Bozdağ'da çocuklar bardağı 100 kuruştan. Akşama

hesap etseler Çanlan'da oturup köye bakarak "Bu gün iyi para kazandım" diye saysalar paralarını.

Trafik işaretleri diksem pelitli alanda gür meşelerin arasında turistler yollarını kaybetmesinler diye... Şura şura gider diye gösterse oklar.

Antika hediyelik eşyalar, kılıçlar, kalkanlar, at arabası tekeri, semer, ellik, çarık, dibek üretse Darözü'ne kurulan fabrika... Turistler bir günlük tur diye gelseler ve üç günde zor bitirseler bu güzellikleri seyredip dolaşmayı.

Sonra üçüncü otelini yapsa belediye, bu sefer daha çok yıldızlı ve daha çok yataklı... Dövizci dükkanları olsa Çilek Hasan'ın dükkanının yanında. Kur fiyatları değişse günlük olarak.

Seki'de beş bin tavuk üretme kapasiteli bir çiftlik açsam ve kokusu rahatsız etse aşağıda oturan evleri... "Kokuyu yukarı Ekiz Oluk tarafına doğru

üfleyecek pervane kur" diye yazı yazsa belediye...

Uçurum Harman'daki lokantada yer bulunmasa akşamları, dağdan taştan cep telefonu ile rezervasyon yaptırma insanlar.

Ve ben otursam Makmar Arası'ndaki Çavuşların Bahçesi'ne, isli çaydanlıktan çay içsem o eski yokluk günlerini hatırlayarak...

Küçük traktörlerle dolaşsa Eyip Hasan, meyve bahçelerinden çıkan otları toplasa koyunlarına yedirmek için. Üç sürü olsa Yelli Bel'de... "Kendin pişir kendin ye" diye nostaljik mekanlar olsa su başlarında, mangallar yansa, pişen et kokuları sarsa ortalığı.

Küçük demirci dükkanını büyütüp bir bıçak fabrikası yapsa Pezikçi Abdurrahman ve iddiaya girilse kimin bıçağının çeliği daha sert diye, bir o atölye kazansa bir bu... Bursalı bıçakçılar gelseler bu işin sırrını yerinde öğrenmek için.

Haftada bir otobüs kalksa köyden, içi yaşlı kadınlar ve erkeklerle dolu; dolaşsa Türkiye'nin bütün ziyaret yerlerini, Urfa'da Balıklı Göl'ü, Bursa'da Ulu Cami'yi, İstanbul'da Ayasofya'yı, Sultan Ahmet'i... Kutsal Emanetler'i görmeden ölme kimse.

Helikopterlerle kekik, boncuk çiçeği, çiğdem tohumu saçsam Akdağ'ın, Bozdağ'ın eteklerine bir, tutam tutam paketlesem pazara 'doğal ilaç' diyerek. Kartallar geri dönse, Gölcük'te Hocanın Taşı'nın başındaki yuvalarına ve genç kızlar cıga toplamak için beklese tepelerde...

Kara Guzan'ın, Fakı Merası'nın üzüm pekmezi ayrı satılsa, 250 gramlık şişelerde ilaç gibi.

Sığındı Fasulyesi'nden pişen kuru fasulyeden bir tabak daha yemek için mektebin önünde Memiş'in İsmail'in açtığı lokantada sıraya girse turistler.

Çetmi'ye gelen gurbetçi çocukları hiç ayrılmak istemese Çetmi'den. Herkes o kadar tok ve zengin olsa ki açık bırakılsa bütün kapılar... Haramı helali bilse beş yaşındaki çocuk dahi.

Sevgiyi, saygıyı bilse yediden yetmiş herkes. Bir karar alsın büyükler, "Beş dönem seçime girmeyeceğiz" diye. Sonra bir yazı yazsa Meclis'e "seçimler bizim insanımızı guruplara ayırıyor, sizler seçilip Meclis'e gidiyorsunuz, bizler burada yıllarca birbirimize dargın duruyoruz, bizi affedin" diye... ve Çetmi'de hiç kaybeden olmasa ve herkes kazansa. Kardeşlik kazansa, akrabalık kazansa, sevgi kazansa, Çetmili kazansa...

Biliyorum bu yaşantımızla hiçbir zaman gökten üç elma düşmeyecek, biri altın biri gümüş, biri elmas olmayacak ve ben hiçbir zaman birini satıp da yazdıklarımın belki hiçbirini gerçekleştirilmeden çekip gideceğim dünyadan.

Çetmi'ye Yolculuk

Halis YAZICI

'Aynaya baktım saç beyaz olmuş' Sevgili dostlar, aynaya gerek yok Ali'ye bakın saç beyaz olmuş. Hani derler ya, "bu saçlar boşuna ağarmadı" veya "bu saçları değirmen damında ağartmadık"...Önce bu ak saçlı ihtiyar gencimizi tanıyalım.

Gök Kerim Mustafa'nın oğlu Ali Üre...

"Bana bak" dedim. "Sen hiç Konya külâhı giydin mi?" Bunu der demez bizim Ali sofranın üstünden kuş gibi atlayıp saldırdı.

1950 yılında Çetmi'de doğmuş. İlkokulda okumuş. Konya'ya giderek orada garsonluk yapıp kahvede çalışarak derecesini yükseltmiş.

1970'li yıllarda Antalya'ya gelerek orada kazma kürek ile çalışarak şimdiki buldozerlerin yaptığı işleri yapmış. Ben onun mesai arkadaşı idim. Uzun süre beraber çalıştım. Ali bir müddet sonra kompresör kullanımını da öğrendi. İşleri ilerletti. Biraz daha ileri göz dikmiş olacak ki, kendisi ve aile efradını İtalyan yarım adalarına atarak sıla hasretine düştü. Bu arada çok sevdiği annesini kaybetti. Biricik kızı Aysun'u Antalya'da bıraktı. Bütün bu sebeplerden Ali'nin saçları süt gibi ağardı.

Çok çile ve yokluk çekti. Bir gecede saçlarının yarıya yakınının ağardığına şahit oldum. Ali ile bir anımız var, anlatmak isterim:

Antalya eski Devlet Hastanesi'nin karşısında iş yerimiz vardı. Bir baraka içerisinde yemek yiyorduk. Yanımızda çalışan iki köylümüz Gündoğmuşlu bir seyyar manavdan alış veriş yapmışlar. Adam çıkageldi. Parasını istedi. Yok. Rica ediyorlar, parayı alınca veririz diyorlar. Adam "hayır paramı verin" deyip tutturuyor. Altın alıyorlar, engin geliyorlar, rica ediyorlar yok. İlla param da param. Adam horozlanmaya, bizimkilere de gelmeye başladı. Bizim Ali'ninkiler daha evvel gelmişti de sabrediyordu. Lokmalar boğazında düğümlenmişti. Adam tıfıl ama cin gibiydi. Alinin sırtında şorttan başka kıyafet yoktu. Ben de adamı ikna etmeye çalışıyordum. "Onlar vermezse ben vereceğim, paran ödenir, şu anda yok. Gel şuradan iki lokma da sen al" diyordum. Adamın kulağı duymuyordu. Param da param diyor başka bir şeyi gözü görmüyordu.

"Bana bak" dedim. "Sen hiç Konya külâhı giydin mi?" Bunu der demez bizim Ali sofranın üstünden kuş gibi atlayıp saldırdı. Adam önde, Ali arkasında kovalamaca başladı. Ali gitme dedik duymadı bile. Keyif kılığa bakar mı? Adam önde bizim dev gibi Ali arkasında, Tophane Meydanı'nı geçtiler, saat kulesine doğru gittiler... Nihayet bir müddet sonra Ali çıktı geldi. Ali'ye "bir daha böyle delilik yaparsan seni döverim" dedim. "Döversin, büyüğümün, özür dilerim" dedi.

Ali'nin hiç dilinden düşürmediği iki kelimesi halen hafızamda **"Allaha Şükür, Allah Büyük"** Sağ olsun, var olsun. Saçları beyaz oldu, ömrü uzun olsun. İtalya'daki hemşerilerimize, dünyanın her tarafındaki başımızın tacı olan emekçilerimize, saygılar selâmlar...

ANTALYA

18'DEN DEVAM

Ama sanki bir masal gibi hep hayal edeceğim eski günleri, büyüklerin elinin öpüldüğü, hastayken ziyaret edildiği, sıkıntılarının giderildiği, yardımlaşmanın kardeşlikten de öte olacağı günleri.

Ve yazmaya devam edeceğim Çetmililerin hepsinin barışık ve dost olduğu günleri görene kadar. Kim bilir belki bir gün görürüm bu günleri ve Çetmili'nin yüzünün güldüğünü...

Gökten üç elma düştü;

Biri altın biri gümüş, biri elmas; ben üçünü de

satıyorum ederinin en üst pahasına. Ve sevgi satın alıyorum hepsine ve de kucak kucak gönderiyorum tüm Çetmililere; gurbettekilere, köydekilere, zenginine, fakirine, hepsine... birbirlerini daha çok sevsinler diye.

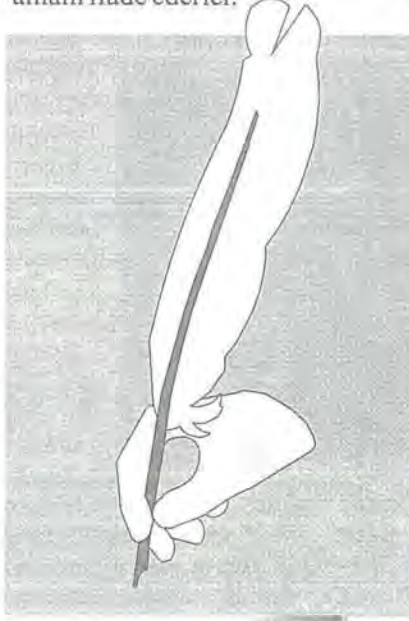
Ne olur Allah rızası için bitirin artık aranızdaki sen-ben kaygısını, bitirin aranızdaki dargınlığı ve sevin birbirinizi... Ve bugün yapın bunu. Çünkü yarın helalleşmek için bile vaktiniz kalmayabilir... Selam ve saygılarımla...

9 Temmuz 2005 İstanbul

ÇETMİLİ ŞAİRLER

Çetmi maşallah şairi bol olan bir yer. Hemen herkesin sanki biraz şairlik yönü var. Bunu dergiyi okuyanlar bilirler. Hatta yazdığı şiirleri göndermek isteyip sonradan vazgeçenler olduğunu biliyoruz. Çetmililerin şair ruhlu olmasının sebeplerinden biridir sanırım küçük yaşlardan itibaren gurbete çıkmak. Hatta bunlardan bir kısmının Yunus misali Hak şairi unvanını hak edecek kimseler olduğu kanaatindeyim. Yalnız bunların bir çoğunun söyleyip yazdığı şiirler kendilerinde kaldığı, topluma mal olma imkanı bulamadığı için kendileri ebedi aleme göç edince şiirleri de göç edip gitmekte. İşte bunlardan biri olduğuna inandığım H. Kerim Güven'in yazdıkları. Anasının vefatı üzerine sözleri. Onun

ebedi alemde çok sevdiği anasına kavuşmuştur, inşallah. Şiiri Okuduktan sonra sizleri analarınıza gitmeye, onların ellerini öpüp, onlara doyasıya sarılmaya davet ediyorum. Zira değerler kaybedilmeden değerlendirilirse, kıymeti bilinirse bir anlam ifade ederler.

Bütün ahbablarım toplanıp geldi,
O bülbül dilleri söylemez oldu.
Umarız İnşallah cenneti buldu,
O alemde bile olalım kardeşler.

Resmine bakarım dayanmaz canım,
Azrail darbesin götürmez tenim.
Bilmem nasıl oldu ani bir ölüm,
Hasret kıyamete kaldı neyleyim.

Her sene bir yara açtı yaradan,
Muradım almadım fani dünyadan.
Elbet güldürecek bizi ağladan,
O alemde şad olalım kardeşler.

Coşkun sular gibi akıp çağlayan,
Elbet şaşmaz gönlün Hakka bağlayan.
Dost yitirmiş yana yana ağlayan,
Akıbet başıma geldi neyleyim.

Ecel geldi hiç de aman vermedi,
Helalleşmek için dilim varmadı.
Yavruların sana hiç de doymadı,
Ondan böyle söyler ağan kardeşler.

Sevgisi içimden çıkmaz kardeşler,
Belki kabul olur bunca dilekler.
O alemde olan huri melekler,
İlen bile etsin gayrı kardeşler.

Dünyada ölüm var elbet biliriz,
Yaradan emriyle geri geliriz.
Bilmem dostu nerde nasıl buluruz,
Gavuşdursun orda gayrı kardeşler.

ANAMIN ÜSTÜNE DEYİM/H. Kerim GÜVEN

Gahbe Felek verdi gurbet elleri,
Koklamayız gayrı solan gülleri.
Söylemedi o şakıyan dilleri,
O alemde bülbül olsun kardeşler.

Benim kadın anam yüreğim yağı
Malım, mülküm, bahçem, hem de bağı.
Allahım sen söylet golay sualı,
Hurileri yoldaş eyle yaradan.

Nasıl ölüm oldu aklım ermedi
,Gah be felek hiç de aman vermedi.
Kardeşlerim duyup seni görmedi,
Hasret kıyamete kaldı neyerim.

Allahım düşürme bizleri dara,
Felek açtı bize umulmaz yara.
Sabır ver Allahım biz kardeşlere,
Ömrün tamam oldu gayrı neyleyim

Feleğin ahlakı her zaman öyle,
Gel gönül söz anla söyleme böyle.
Şu fani dünyada birkaç gün bile,
Olam dedim tez ayrıldık kardeşler..

Her şeyi hakkıyla bilir yaradan,
Elbet göçeceğiz fani dünyadan.
Hepimiz umarız cennet âlâdan,
Versin Allah cümlemize kardeşler.

Bana gül diyorlar nasıl güleyim,
Ağlamak hakıma düştü neyleyim.
Elin gülü açmış alilen yeşil,
Şu benim güllerim soldu neyleyim

O alemde sen görüştür yaradan,
Hiç murat almadım fani dünyadan.
Çokça bahsettiğin Cennet âlâdan,
Bizlere de nasip eyle yaradan.

Beni dinleyenler demesin deli,
Bir gün bizlerinde solacak gülü,
Gayrı halimizi yaradan bilir,
Umalım cennetten bizde kardeşler.

Ecel şerbetini içenler bilir,
Emri haktan vade gelenler ölü.
Ne edek kardeşler elden ne gelir,
Hasret kıyamete kaldı neyleyim

Kardeşlere bu sözlerim hiç gelir,
Ellere bahar yaz, bize kış gelir.
Gaybettim anamı bana düş gelir,
Hakkın helal eyle demedim diye.

Benim adım Kerim, soyadım Güven,
Olaz gayrı bana Kerimim diyen.
Gardaşlarım ağam delirmiş demen,
Sevgisi içimi yaktı kardeşler.

Bir Çetmi Hatırası Mustafa AŞLAN

Bendeniz de bir Çetmi hatıramı anlatacağım.

O günlerde gayet normal olan bu olaylar bugün çok otantik ve ilginç geldiği için sizlerle paylaşmak istedim. 1990 yılında babam ile Çetmi'ye gittiğim günlerde, babaannemin yani ebemin evine gelip giden çok oluyor, gelen teyzeler hele "hoş geldin gülüm" ve hal hatır soruluyor, "Bu çocuklar kim? Kimin nesi?" filan diyorlar. Eski günler yad ediliyor, çok hoş sohbetler, çok ilginç ortamlar oluyordu. Hediyeler alınıyor ve getiriyorlardı.

Asarcık çok güzeldi. Orada elma, üzüm, ceviz hepsi bedava... Hele bir köprüünün altında yürülecek bir koy vardı. Ülkenin çeşitli yerlerinden gelmiş benim gibi çocuklar orada yürüyordu...

Günlerden bir gün bir kız çocuğu, henüz beş yaşında falan annesine bir şeyler diyordu. Annesi duymuyordu sanki. Hep bir şeyler söylüyordu. Ben de om yaşındaydım. İyice dinledim. Kız çocuğu, annesine "Bir pabuç alıver" diyor hep böyle söylüyordu. Annesi, hem laf yetiştiriyor, hem de onu dinliyordu. Ben çocuğun annesine yalvarmasına dayanamadım. Hep, "ana, babıcım eskidi, bana bir babıç alıver" diyordu. Anası da, "Yahı ecel vara, zemheride mi kaldın. Sus bi!" gibi cevaplar veriyordu. Ama ben ikisinden de bir şey anlamadım. Bu yalvarışlar beni çok duygulandırmıştı. Babama yavaşça "ne diyor" diye sordum. "Anlamadın mı?" diye. Biraz alaylı şekilde güldü. Dedi ki, "kızın ayakkabısı eskimiş. Annesinden ayakkabı

istiyor." Biraz düşündüm. Bu küçük kıza bir ayakkabı alayım. Babama sordum. "Ayakkabıcı var mı?" diye babam, yine yarı alaylı bir şekilde tebessüm ederek, "var" dedi. Nerde deyince "sana tarif edeyim" dedi. "buradan çık. Asfalta var. Vali İzzet Bey Caddesinde Çilek İş Hanı var. Çilek İşhanı'nın birinci katında, hana girince sağda ayakkabı mağazaları var. Tabi gazi dedenin işi yoksa, yarım saatte alırsın. Onun işi varsa Şeref ağbin var, ondan işi yoksa bir saatte alırsın." "Neden o kadar uzun zaman" dedim. Bana uzun uzun anlattı. Hasan dede, Dumlupınar ve ulaştırma okulu gazisi. Onun için ağır çekim çalışır. Muhabbeti çok sever. Sana künyeni sormadan ve sıhhatli bilgi almadan ayakkabı vermez" dedi. İş hanını bir daha soracak oldum. "Otopark var göreceksin. Hemen yanında büyük Cemse var" dedi ve ekledi. "Hasan dede o Cemsenin şoförüymüş. Cemseyi çok seviyormuş. Hasan dedeyi de komutanı çok seviyormuş. Komutanı cemseyi hediye etmiş, o da almış gelmiş ve dükkanın önünden hiçbir yere bırakmaz." Konu çok ilginç gelmişti. Ama bu hayal muhabbetinden, küçük kız bir şey anlamamıştı. Kız çocuğuna "sana ayakkabı alacağız, gel gidelim" dedim. "Dayı nerde" dedi bu sefer. Ona tercüman oldu yeğenim. "Bu ağbinle Çilek Hasan'ın dükkanına gidin" dedi.

Küçük kız, "dayı.. öyle dese sabatan beri ne manisiz manisiz laf ediyon". Dedi ve babam dersini aldı. Güzel bir kahkaha attı. Bu sefer ben şaşırdım ve yola çıktık. Hemen dükkanı bulduk. Yahu ben burayı biliyordum. Geçen gün çikolata aldığım dükkan. Çikolata dedim de. Aldığım çikolata biraz sertti. Yaşlı çikolatayı bölemedim. Hemen üstünde küçük bir bakkal dükkanının malı kadar yığılı masanın kenarına şöyle bir vurdum. Dükkan sahibi abi, bana güzel bir tavsiyede bulundu. O zaman onu tüpte biraz ısıt yumuşar, öyle yersin dedi. Ben de tüp bulamadım, ebemin ocağında biraz ısıtıp öyle yedim.. İşte bu benim çikolatacı dükkanı, ama ayakkabı da satıyormuş. Neyse kızın 28 numara Uğur ayakkabısını aldık. Küçük kızın sevinci çok güzeldi. Eski ayakkabıyı tekrar giydi. Yeni ayakkabılar için poşet istedi. "Yeğenim hiç

kalmadı” demeleri üzerine pabucu elimize alıp eve geldik. Kızın annesi pabuçları gördü. “Gız bu ne, nereden aldınız?” dedi. Kız, “ebemin oğlu alıverdi” dedi. Kızın annesi, “alü ele garşı ayıp oldu” dedi. Ve bol bol dua etti. Bu kadar büyük işten sonra artık çikolatayı hak etmiştik.

Babam ebeme bir şeyler söyledi ve biraz sonra büyük bir sofraya kuruldu ve sıcak çikolata tavaşı sofraya geldi. Babam ve ebem “Haydi çikolatanızı yeyin” diyordu. Hemen kardeşimle sofraya oturduk. İlk kez kaşıkla çikolata yiyordum. Gerçekten çok nefisti. “Baba bu çikolatayı nereden aldın” dedim. “Oğlum ebenin çikolata fabrikası var” dedi. Kaşık elimden düştü. Ya dedim, en çok sevdiğim yiyeceğin menbasını buldum. Babama beni çikolata fabrikasına götürür müsün dedim. Tabi dedi. Beni aldı evin altında bir yerler vardı, orada bir abi bir şeyler çiğniyordu. Çikolatanın yapımı buradan başlıyor dedi. O abi üzüm çiğniyordu. Üzümün suyu bir kuyuya akıyordu ve dışarıda büyük bir ocak vardı, üstünde büyük bir kazan ve içinde bir şeyler kaynıyor, birisi o kaynayan şeyi kevgir denen bir aletle doldurup boşaltıyordu. Babam bana bilgiç bilgiç anlattı. “Çikolatanın sosu bu. Burada kaynıyor.” Çok şaşırmıştım. Yıllardır yediğim çikolatanın fabrikasını görmüştüm. Hem de bu fabrika benim babaannemindi. Baba dedim, “ebem çok zengin, bak çikolata fabrikası var.” Evet öyle diyerek gülümsedi. Bir de halı fabrikası var dedi. İyice şaşırmıştım. Beni oraya da götür dedim. Hemen evin

başka bir odasına götürdü. Hakikaten halıya başlanmış, bir sürü ipler aletler, çok karışık bir düzen... Yani bir halı fabrikası... O gece çok zor uyudum. Halı ve çikolata fabrikası beni büyülemişti. İkinci gün Vali İzzet Bey Caddesi'nde gezerken, başım biraz dikti. İki fabrikanın mirasçısıydım ne de olsa. Bu sevinç ve mutlulukla babam bizi Asarcık'a götürdü.

Asarcık çok güzeldi. Orada elma, üzüm, ceviz hepsi bedava... Hele bir köprünün altında yüzülecek bir koy vardı. Ülkenin çeşitli yerlerinden gelmiş benim gibi çocuklar orada yüzüyordu... Çayın içinde de balık sürüleri kaynıyordu. Çaydan yukarı doğru giderken rahmetle andığım Hasan amcamı buldum. Hoş beşten sonra “yeğenim burada çikolata yok amma, size darı ütüvereysin, elma erik getireysin” dedi. Ben hemen atıldım. “Hasan amca çikolataya para vermeyeceğiz. Çünkü ebemin çikolata fabrikası var. Bir de halı fabrikası var” dedim. O hem darı ütüyor hem beni dinliyordu. Babama döndü ve “Bizim oğlan ne diyor bu” dedi. Tam teferruata girecektim ki babam, “Dün pekmez ocağını gördü, anam da helva pişiriverdi. Bu ne deyince çikolata dedim ona...”

-Halı fabrikası ne...

-“Anamın çuvallığı yok mu? Ona da halı fabrikası diyor”

Amcam bir kahkaha attı ve uzun uzun güldü. Ben biraz utandım, ama hâlâ sıcak çikolata ümidiyle Çetmi'ye gitmeyi düşünüyorum.

HATIRALAR

ÇANKIRI'YA ATANMAM (2)

MUSTAFA ONBAŞI'NIN GELİŞİ

Dr. Ali ÖZEL

Sevgili kardeşlerim, bu yazımız bir önceki sayıda çıkan yazımızın devamı gibi olacak, ama enteresan gelişmeler sizi bekliyor. Sabırla okumanızı dilerim.

Çarşamba günü başladığım Çankırı yolculuğuna Perşembe günü devam edecektim. Yine aynı yerden Ankara'nın

yandan sigarasını tütürürken bir yandan da türküler mırıldanıyordu. Neşeliydi ve bir ara sıra ile türküler söylemeyi önerdi. Sırayla türkü lafı, bal gibi sıra türküsü demekti. Bu bir çift söz benim yüreğimi hoplatmaya yetti. Çünkü bizler köyde, dağda, bayırda üç beş çocuk bir araya gelir gelmez sıra türküsüne başlardık.

Otobüste bulunan herkes bir önceki kaza mahallini merak ediyordu ve otobüsümüz tam kaza mahallinde durmuştu. Herkes kendi gönlünce kazanın teknik ve psikolojik tahlilini yaptı fikirler çarpıştı. Gözler tekrar o iki ihtiyarı nafile aradı. Ama hakları da yenmedi. Onlar ermiş kişilerdi ve belki de Azrail'in ta kendileriydi.

Saat beş civarında Çankırı'ya varılmıştı. Mesai bitmişti. Beni nöbetçi heyet karşıladı. Birlik şehrin batı yönünde düzlük bir arazideydi. Garnizon çok bakımlı ve etraf yemyeşildi. Her taraf güllük gülistanlıktı. Hele o güzelim katmer gülleri almış başını gitmiş ve her yeri gül kokusu bürümüştü. Beni çok sıcak bir şekilde karşılayan nöbetçi heyeti rahat edebilmem için gereken hazırlıkları da yapmıştı.. Hoş beş edip kahveler içildi. İlk memuriyetim, ilk sorumluluğum, ilk defa görücüye çıkışımdı. Kişilik, şahsiyet, tıbbi ve askeri yönler ile resmen imtihan jürisinin karşısındaydım. Her türlü hal ve hareketim ölçülü ve tutarlı olmalıydı. İnsanları alçaltan da yücelten de ilk intibalar ve ilk görüşlerdi. O halde dikkatli olmalıydım. Neysem o olmalı, olduğum gibi görünmeliydim. Hoş beşten sonra yatmam için hazırlanan okul bölgesine götürüldüm. Bu okul askeri NBC okuluydu. N=Nükleer, yani atom silahları ile ilgili eğitim veriyorlardı. B=Biyolojik, mikrobik harp ile ilgili, C=Bu da kimyasal harp hakkında eğitim veren bir dal. Okul garnizondan 7-8 yüz metre uzakta hafif bir tepelik yerdeydi. Taştan yapılmış, sağlam ve tarihî bir binaydı. Bana hazırlanan oda oldukça rahat ve lâzım olacak her şey yerleştirilmişti. İki günün yorgunluk ve uyusukluğu ile hemen uykuya dalmışım...

Sabah erkenden uyanmıştım. Etrafa bir göz atmak için okulun terasına çıktım. Buradan Çankırı olduğu gibi görünüyordu. Şehir bir düzlükten yüksekçe bir tepecığe doğru tırmanıyor gibiydi. Çok yeşildi. O zamanlar daha kooperatif canavarları

Antalya'ya geldiğimde oradaki sağlık erim de Çorumluydu. Enver'le aynı köyden ve aynı aileden, Enver'in amcasının oğluydu. Ve onun adı da Enver'di. Bir farkla ki bu Enver zayıf, bodur, cılız ve bacaksızın tekiydi...

Hergele Meydanı denen semtinden Çankaya'ya hareket ettik. Saat oniki filandı. Otobüsümüz daha yeniceydi. Yine arabanın içi insan çakılı, dışı eşya sıvalıydı. Koltuk aralarına sıkıştırılan taburelerle insanlar üst üste gibiydi. Tabi ayakta olanlar da vardı. Önemli olan kişinin kendini bir an önce memleketine atmasıydı. Yüksek sesle konuşmalar, ta önden en arkaya laf atmalar, güllüşmeler başlamıştı. Karşılıklı azık ikramları, bu arada soyulan soğan, yumurta, patates, sarımsak vs. kokuları da had safhadaydı. Zaten otobüs hareket eder etmez sigaralar yakılmıştı. Herkesin elinde bir pelit odunu eksisi var gibiydi. Kısa zamanda göz gözü görmez olmuştu. Sigaralar genelde sarma olurdu ve çimento torbası dahil rast gele kağıtlara sarılırdı... Tabi böylesi duman altı olunan bir yerde bitmez ve dinmez öksürük krizleri de eksik olmuyordu.

Otobüsün şoförü gençten birisiydi. Bir

şehirlerin canına okumadığı için evler en fazla iki-üç katlıydı. Evler oldukça soluk kiremitli ve gariban görünümlüydü. Çoğu yüksekçe duvarlarla çevrilmiş ve bahçe içindeydi. Yolları kıvrımlı ve daracıktı. Çankırı İç Anadolu'nun kuzeyinde Bolu, Zonguldak, Kastamonu, Çorum ve Ankara illeri ile çevrilmişti. Çok eski bir tarihe sahipti. M.Ö. üçbin yıllarında Hititler tarafından kurulmuştu. Firikyalılar, Lidyahılar, Persler, Romalılar, Bizanslılar ve Suçluklular ile Osmanlılar bölgeye hakim olmuşlardı... Çankırı İstiklal Savaşı'nda kilit bir rol oynamıştı. İstanbul'dan kaçırılan harp malzemeleri, Karadeniz üzerinden buraya getirilip Anadolu'ya sevk olunuyordu. Şehrin etrafındaki koyun keçi ve sığır sürülerine ve genel tabiat yapısına da bakılırsa burası bir tarım ve hayvancılık bölgesiydi.

Mesai saat 8'de başlıyordu. Fakat ben daha erkenden karargaha geldim. Bana ayrılan oda büyükçeydi. Ahı gitmiş vahi kalmış dört koltuk, bir hasta şezlongu, bir cam dolap ve öylesi bir paravan odamın mefruşatını oluşturuyordu. Bir de iri yarı küheylan görünümlü sağlık eri, aynı zamanda hizmet erim Enver vardı.. Oturma koltuğu ile masam daha yeni ve gıcır gıcırdı. Mesai başlar başlamaz ziyaretçi akını da başlamıştı. Hoş geldin ziyareti yoğundu. Ben daha işin taa başında bir teğmendim. Buna rağmen üst düzey subaylar dahil beklemediğim bir sevgi, ilgi hatta saygı gösteriyorlardı. Bazen gösterilen bu ilgi karşısında ezildiğim oluyordu. Bu ilgi ve sevginin benim rütbeme karşı olmadığını anlamak zor değildi. Bu yakın ilginin odağı benim hekimliğimdi. Hele garnizon komutanımız Kur. Alb. Hakkı Bostancı'nın bizzat gelerek hal ve hatırımı sorması beni ziyadesiyle sevindirmişti. Hele bir Ersin Albay vardı ki bana gösterdiği sevgiden de öte hürmete varan ilgi karşısında adeta eziliyordum. Bu albayımızın sevgiyi aşan ilgisi karşısında ne çıkabilir şeklinde düşündüğüm zamanlar da olmuştur. Ama çıksa çıksa sağlıklı ilgili şeyler çıkar, onlar da başlıca görevim deyip işi savuşturuyordum. Tabi bilahare ben de iade-i ziyaretlerde bulundum. Kısa zamanda birlikte kaynaştım.

Bu arada bir Teğmen Nihat olayı vardı. Olay benden önce olmuş, ama herkesin hâlâ ağzında. Teğmen Nihat anlatılanlara göre NBC okulu öğrencilerinden biri intihar etmeye karar vermiş. Çocuk her halde askerî disiplin ve derslerin ağırlığına dayanamadı. Arkadaşlarına ya okuldan kaçacağı ya da intihar edeceği deyip durmuş. Bir gün okulun bodrum katındaki boş bir odayı gözüne kestirmiş. Gecenin saat üçünde hazırlığa başlamış. Odanın tavanında elektrik tutturulan çengele ip geçirmek, ipi güzelce ilmikleme bir sandalye temin etmek...

Aslında hazırlık faslı fazla zor değil. Her nasılsa arkadaşları haberdar olmuş. Odanın önüne toplanmışlar. Ama intiharcı öğrenci kapıyı arkadan küsüklemiş. Kapı ise kale kapısı gibi kalın ve sağlam. Hemen nöbetçi amirini aramışlar. Nihat Teğmen nöbetçi amiri imiş. Okulla nöbetçi amiri arası 7-8 yüz metre. Teğmen Nihat fırlamış, ya da koşmuş, her nasıl olmuşsa olmuş anında intihar odasının önünde belirivermiş. Odanın önü kalabalık. Kapı kale kapısı gibi yol vermiyor. Kapıda bir gözetleme deliği varmış. Teğmen oradan baktığında, öğrenci ipi boynuna geçirmiş ve sandalyeyi tekmelemeye çalışırken görmüş.. O anda sandalyenin yana fırladığını,

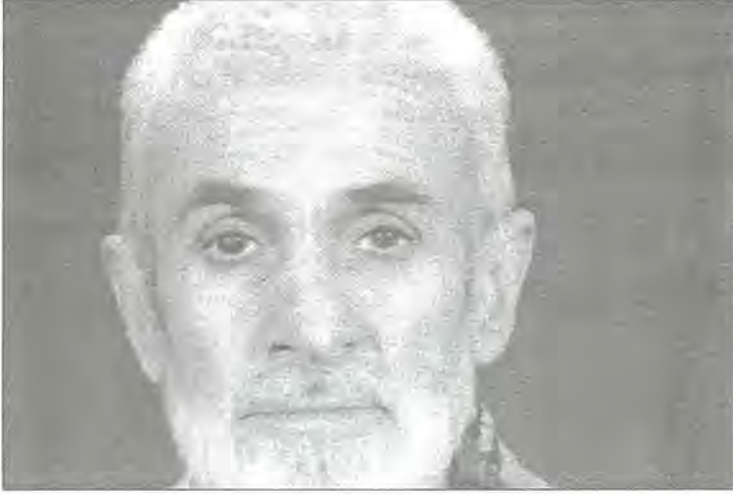

öğrencinin boşlukta sallanmaya başladığını fark etmiş. Bu durum karşısında teğmen gayrete gelerek koca kapıyı omuzlayıp bir ok gibi içeri dalmış. Hemen ipi kesmiş. Yere yığılan çocuk bir süre sonra kendine gelmiş. İlk yaptığı şey teğmenin ayaklarına kapanmak olmuş. Bir daha da intihar kelimesini ağzına almamaya azmen ve cezmen kast eylemiş. Nihat Teğmen dal gibi, sakin, saygılı, ağır başlı bir gençti. Bu sakinliğin altında müthiş bir panterin yattığını bizzat tatbikatıyla göstermişti...

Benim sağlık eri Enver, Çorum'un bir köyündendi. Bir doksanın üzerindeki boyu ile alımlıydı. Boyuna olduğu gibi enine de gelişmişti. Birkaç sene tecilli gezmiş olacaktı. Nerdeyse aynı yaştaydık. Ben o zaman 26 yaşımdaydım ve Enver'in yanında durduğum zamanlar omzuna bile yetişemiyordum. Ağırbaşlı, yüzüne baktığım zaman kıpkırmızı olan çekingeni bir askerdi. Neredeyse bir aydır beraberdik, ama bir kere olsun gülümsediğini görmedim. Hep düşünceli ve sıkıntılı bir hali vardı. Bir derdi olup olmadığını sorduğumda, hiçbir şey yok, sağlığını diyerek ser verip sır vermiyordu. Bir gün mesaiden sonra çay yapmasını söyledim. Enver'i konuşturmak istiyordum. Yine kem küm etmeye başladı. Derdini söylemediği takdirde birliğine geri göndereceğimi söyledim. Bunun üzerine kendi derdimle sizleri de üzmem diyerek istemeye

ÇETMİ HATIRALARI MEHMET EMİN CİHAN OLGUN

16 Ağustos 1967'de Taşkent'ten rahmetli Ali Küçük'le beraber göçümüzü Çetmi'ye getirdik. Yeni okulun lojmanları kilitli

olduğu için şimdiki belediye binasının yerinde bulunan eski okulun lojmanına geçici olarak yerleştik. Hava kararmak üzereydi. Rahmetli Mevlüt Çavuş, Mevlüt

Balcı gelerek bizimle tanıştı. Bir ihtiyacınız var mı diye sordu. "Yok" dememize rağmen "Karanlıkta kalmayın size bir lamba getireyim" diyerek yanımızdan ayrıldı. Biraz sonra bir elinde lamba, bir elinde üzüm ve su testisiyle geldi.

Ertesi sabah, şöyle bir köyü dolaşalım diyerek eşim ve büyük kızım Nihal'la birlikte değirmen yoluna doğru yürüyüşe çıktık. Katırcı pınarına varırken taşın üstünde oturan bir kadın bizi gördü. Kalktı yürümeye başladı. Eşim, "ben bu kadının peşinden gideceğim" dedi. Kadın gitti, eşim onu takip etti ve bir bağ evine vardılar. Kadın bağ evinin önünü süpürmeye başladı ve bizi "buyurun, buyurun" diyerek davet etti. Rahmetli Kuru Mustafa Karaca'nın hanımı imiş. Sohbet etmeye başladıktan sonra, bizi görünce hemen evine yönelmesinde bir art niyet olmadığını, misafir geliyor diyerek evi toplamaya gittiğini anladık. Gereken ikramlarda bulunduktan sonra oradan ayrıldık...

Bir dahaki Çetmi hatıralarında görüşmek dileğiyle Allah yar ve yardımcınız olsun. Bütün Çetmililere selamlar.

24'TENDEVAM

istemeye anlattı.

Babası öldüğü zaman çok ufakmış. Onu zor hatırlıyor. Hışıma kapılmış. Üç kardeşlermiş. En küçükleri kız çocuğu imiş. Anacığı saçını süpürge etmiş, paspas etmiş, altlarına döşek, başlarına yastık etmiş büyüttmüş. Ağabeyi erkenden evlenip çoluk çocuğa karışmış. İki kız çocuğu olmuş. Enver de evlenmiş. Onun da bir kız ve bir oğlu olmuş. Kız kardeşi büyümüş, alımlı-çalımlı bir kız olmuş. Çok isteyen varmış ama günün birinde olanlar olmuş. Kızı kaçırmışlar. Kaçıranlar köyün ağası, zengini, adi ve ahlaksız züppeleriymiş. Kızı bir hafta sonra geri vermişler. Şikayetçi olmuşlar ama ne yazık ki sadece iki gün tutuklu kalmışlar. Kör olası çark dönmeye başlamış, Enver'in deyimiyle gerekli yerleri yemlemişler... Yapılan yetmezmiş gibi kızı kaçıranlar, şikayetçi oldunuz diye Enver ailesini takibe almışlar. Baskı ve tehditler başlamış. Nihayet bir gün Enver'in ağabeyinin harmanını basmışlar. Baskın ya ben ya sen şeklinde ölümüne bir baskındır. Enver'in abisi kızı kaçıranın abisini öldürmüştü. Baskın çok açık ve herkesin gözü önünde olmuş. Şahit bulmakta zorlanmamışlar. Cinayet tam bir nefsi müdafaa cinayetiymiş. Hakimler de o yönde karar alıp ağabeyi az bir ceza ile kurtulmuş. Fakat

köyün dedikodu değirmeni harekete geçmiş. Kızın hamile olduğu sözü ortalığı sarıp sarmalamış. Kız kardeşi gelişen bunca haksızlığa dayanamayıp intihar etmiş. Yapılan otopside gebe olmadığı anlaşılmış.

Abisi Ankara'da cezaevindeymiş. Enver asker olunca Ankara'da oturan dayıları aileyi buraya getirtmiş. İki eltiyi kendi işine koymuş. Onlara boş olan bir evini tahsis etmiş. Anne ise son kalan saçlarını da telef etme pahasına ve yarı felçli haliyle dört torununa göz kulak oluyormuş. Bu anlatılanlardan sonra Enver'in gülümsemesi bir yana dimdik ayakta kalabilmesi bile takdire şayandı.

Sık sık Çankırı'dan Ankara'ya hasta gönderilirdi. Ambulansta şoför ve hastadan başka bir de araç komutanı ve refakatçi adıyla bir er bulunurdu. Artık her Ankara seferinde Enver ailesini görebilecekti. Enver kısmen de olsa gülümseyebilecekti...

İşin çok ilginç tarafı tayin olup Antalya'ya geldiğimde oradaki sağlık erim de Çorumluydu. Enver'le aynı köyden ve aynı aileden, Enver'in amcasının oğluydu. Ve onun adı da Enver'di. Bir farkla ki bu Enver zayıf, bodur, cılız ve bacaksızın tekiydi...

Devamı gelecek sayıya...

GERÇEKLE YÜZLEŞMEK ALİ GÜÇLÜ

Dumlupınar Üniversitesi
Makine Öğretmenliği

Aziz kardeşim!

Bir insan ne kadar çok yaşarsa yaşasın, sonunda ölecektir. Son nefesle imanla göçüp göçmeme tehlikesi dahil, kabir, mahşer.. Derken yol boyu tehlikelerle doludur. Tutunacağın dal, Allah rızası için yaptığın

*Ey
insanoğlu,
dünyada iken
simdi
yerleşeceğin
bu kabir evin
için ne
hazırlık
yaptın? Bu
karanlık yer
için ışık
getirdin mi?
Burada nasıl
yatacaksın?*

kulluk hizmetidir. Bir de Yüce Allah'ın yarattıklarına karşı yapılacak insanlık hizmetleri yardıma gelebilir.

Resulullah Efendimiz söyle buyuruyor "Herhangi bir kimse ölüp ruhu bedenini terk edince söyle bir ses gelir, sen dünyayı mı bıraktın, yoksa dünya mı seni? Sen dünyayı mı topladın, yoksa dünya seni mi topladı? Sen dünyayı mı öldürdün, yoksa dünya mı seni? Yıkanmak için teneşire konulduğu zaman üç defa üst üste söyle bir ses gelir: Kuvvetli bir beden vardı. Onu bu derece zayıf düşüren nedir? Çok tatlı bir dilin vardı. Güzel güzel konuşuyordun. Şimdi seni kim susturdu? Kaç tane çok sevdiğin dünya dostların. Hani, şimdi onlar neredeler, seni

niçin böyle yalnız bıraktılar. Kefene sarıldığı zaman şöyle bir ses gelir: Harçlıksız, azıksız uzun yola çıkılır mı? Geri dönülmeyecek çok uzun bir yola çıktığını biliyor musun? Yılan çıyanla dolu kabir evini cennet bahçesine çevirdin mi? Tabut içine yerleştirilince söyle bir ses gelir: Ey ahret yolcusu! Eğer Allah'ın rızasını kazandın da bu yola çıktınsa müjdelersun sana. Yok eğer Onun öfkesini kazandın da öyle bu yola çıktınsa yazıklar olsun sana. Tabut, kabrin kenarına konduğunda bir ses gelir: Ey insanoğlu. Dünyada iken şimdi yerleşeceğin bu kabir evin için ne hazırlık yaptın? Bu karanlık yer için ışık getirdin mi? Yataklar beğenmeyen sen, bu çıplak halinle burada nasıl yatacaksın? Kabre yerleştirilince yine bir ses gelir: Ey insanoğlu! Üzerimde güler eğlenirdin. Şimdi ise karnımda ağlıyorsun, üzerimde bülbüller gibi konuşuyordun şimdi karnımda susuyorsun. Defin işi bitip halk kabristanı terk ederken ayrıldıktan sonra Yüce Allah'tan bir nida gelir. Ey benim kulum yalnız kaldın seni bu karanlık yerde esin dostun terk edip gittiler. Halbuki bunlar senin yakınların ve dostların idiler. Bu duruma gelmemen için hiç birisinin yararı olmadı sen ise benim emirlerime hep karşı geliyordun yapılan öğütleri dinlemiyordun. Şimdi ise gerçeklerle yüz yüz esin.

Evet kardeşim gerçek bu olsa gerek. İnsanları hayata bağlayacak tek gerçekle budur. Yoksa ortalama altmış senelik bir hayat için (yarın ölmeyeceğimize dair bir senedimizde yok ya) bu kadar çalışıp didiniyorsak, ebedi ve sonsuz bir hayat için acaba ne kadar çalışmamız gerektiğini biraz düşünssek doğru cevabı sanıyorum bulabiliriz.

Evet gençlik hiç şüphe yok ki gidecek; yazın, güze ve kışa yer vermesi ve gündüzün akşam ve geceye değişmesi kat-iyetinde gençlik dahi ihtiyarlığa ve ölüme geçecek. Gençliğimizi mahvetmemek için, Allah'ın istediği şekilde yaşayalım.

BİR HATIRA O İMAN Hasan BOZDAÇ

Babam rahmetliyi hastalığı sırasında sık sık Antalya'ya getirerek hastaneye yatırıp tedavi ettirdik. O bütün sıkıntılarına rağmen bir sefer olsun durumundan şikayetçi olmamıştı. Hatta son demlerinde

bile nasılsın diye sorulduğu zaman zor işitilen bir sesle "Allah (cc) a şükür" deyişi halen kulaklarımdan ve gözümün önünden gitmez. Burada sizlere babamdan bahsedecek değilim. O Antalya'ya gelip giderken başından geçenleri, çalışmalarını, duyduğu ilginç şeyleri bizlere anlatırdı. İşte

böyle bir yolculuk sırasında anlattığı bir hikayeyi sizlerle paylaşmak istedim.

Antalya'dan köye doğru yola çıktık. Aksu Köprüsü'nü geçerken anlatmaya başladı.:

Buradaki eski Aksu Köprüsü'nü İtalyanlar yapmışlar. Bizim köyden de Kılıçlı Mustafa rahmetli orada çalışmış. Köprünün yapımı bir hayli ilerlemiş. Antalya'nın uzun bacaklısı yağmaya başlamış. Bizim Kılıçlı Mustafa ile bir İtalyan yağmurdan bir yere sığınmışlar. Bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyor, şimşek çakıyor, gök gürleyormuş. İtalyan:

- Mustafa ne oluyor, nedir bu durum? diye sormuş.

Kılıçlı Mustafa rahmetli:

- Ne olacak rahmet yağıyor işte, demiş.

İtalyan gâvurluğunu göstermiş ve demiş ki:

- Hayır sizin Muhammed ile bizim İsa topla tüfekle gökyüzünde harp ediyorlar...

Rahmetli bunu duyunca yerinden fırlamış:

- Ulan bilmem ne yaptığının gâvuru biz ne duruyoruz o zaman, diyerek eline ne kaptıysa İtalya'nın başına geçirmiş. Bir yandan da bağırırmaya devam ediyormuş:

- Ulan onların ikisi de bizim peygamberimiz. Onlar harp etmezler. Ama sen haddini bil. Onlara dil uzatma.....

Babam ve bu vesile ile andığımız Kılıçlı Mustafa'ya ve diğer vefat etmiş hüyüklerimize Allah-cc-dan rahmet diler, o çok sevdikleri Resulün sancağı altında buluşmayı niyaz ederim.

ÖLÜMLÜ DÜNYA Hamza AYVAT

hamza_ayvat@hotmail.com

Çok muradın vardı karnında senin ana
Ne yazık ki bizi bırakıyorsun şöyle bir baksana.
Azrail geldi mi acımasızdır kıyar bu tatlı cana.
Sormaz daha genç misin, koca mısın.

Belki hayaldi yandığımız hep ona buna.
Hayatım boyunca olsun bir nasihat etmedin bana
Yavrum, evladım bir gün ölüm de gelir sana .
Ne olur bir zerrecik söyleseydin çaresiz oğluna.

İnanmamak içten değil şu ölümlü dünyada.
Belki bir gün acı acı kalkırsın feryada.
İnan ki senin gözlerin o zaman bir yudum suda.
Verirler mi vermezler mi anlayamazsın .

Bir ilkbahar günüydü açmıştı çiçekler hep dallarda.
Çocuktuk eşsiz bir hevayla geziyorduk yollarda.
Şimdi ise bir demet güçsüz et ve kemik anlayamadık
Ömür bitti Hamza anlayamadık, biz de anlayamadık!

Bir Sultan Varmış

R.N.K'dan Derleyen

Züleyha UÇAR

Bir zamanlar bir sultan varmış, çok zengin, çok bilgili ve çok merhametliymiş. Halkını çok seven padişah onlar için, gözlerin görmediği, hayallerin erişemeyeceği, içinde sonsuza dek kalınacak muhteşem saraylar yapar, o insanları o saraylara davet edermiş. Gelenlerden memnun olduklarının her birine sekiz saray yapar cömertliğinden onlara

*Alemlerin
Yaratıcısı bizi
yaratıp dünya
nimetini bize
vermiştir,
Elçiler
gönderip
doğruyu yanlış
göstermiştir.*

verirmiş. Zarar verenler için de yaptıkları kötü şeylerin cezasını.

O halkını çok iyi tanır, kimin iyi, kimin kötü olduğunu bilirmiş, ama yine de onlara bir şans verir ve bir imtihan salonu yaparmış. Bu salonu o büyük sarayların bir örneği gibi hazırlar, salonun içine herkesin seveceği yiyecek, içeceklerle dolu sofralar kurar, ayrıca o saraya kendisinin çok sevdiği, halkının da doğruluğundan, dürüstlüğünden emin olduğu, insanları çok seven onlar için her fedakarlığı hiç çekinmeden yapan ve bundan mutluluk duyan bir yardımcı gönderirmiş.

Bu yardımcıyı, insanların bu sarayda nasıl yaşanır, nasıl hareket edilir, sarayın sahibi bunların karşılığında onlardan ne yapmasını ister gibi sorularına cevap versin diye göndermiş. Sonra halkı saraya çağırmış gelmişler. Bir gurup sarayın içine sofralara tablolara bakıp hayran kalmışlar, birbirlerine bizi buraya davet eden padişah hem çok akıllı, hem alim, hem zengin, hem çok cömert olmalı bizi çok yakından tanıyor gözlerimizin neden hoşlanacağını, midemizin neler istediğini bizden daha iyi biliyor, ücretsiz yedirip içiriyor, sarayına davet ediyor diyerek bizi görmemesi, bizden haberdar olmaması

imkansız demişler. Bizi buraya toplamasının sebebi ne acaba, bizden ne istiyor diye düşünürken padişahın yardımcısı, onlara, sizi buraya davet eden padişah bu sarayı yapmasıyla kendini size tanıttırmak istiyor şu eserlerle sizi sevdiğini, sizin de onu çok sevmeniz gerektiğini, şu benzersiz sanatlarla, taklit edilmez eserlerle kendisinin tek olduğunu, her şeyin kendisine ait olduğunu ve başka sarayların olduğunu anlatıyor. Davranışlarınıza göre o sarayların içinde yaşamaya hak kazanacaksınız, bu saraydaki yaşayışınıza göre diğerlerinin verileceğini, ayrıca zindanlarının da bulunduğunu, halkı rahatsız edenlerin, sarayda yaşamaya uygun olmayanların saraylardan çıkarılacağını, zindanlara atılacağını söyleyerek neyin yasak neyin serbest olduğunu onlara anlatır.

Bunu dinleyenlerden bir gurup padişahın yardımcısına, biz sana inanıyoruz gerçi padişahı görmüyoruz ama bu sarayın da kendi kendine olmayacağını akıl edebiliyoruz, padişah ne derse baş üstüne, biz öteki sarayları merak ediyor onları istiyoruz, bize bu sarayları veren padişahı memnun etmek için söylenenleri yapacağız derler. Padişah onların hallerini görüp memnun olur onları ebedi saraylarına davet eder, gönlünüze göre davranın yiyip için eğlenin der.

İkinci gurup o güzelliklerle hiç ilgilenmez sadece yiyeceklerle ilgilenir tıka basa hayvancasına yiyip içerek zevk ederler. İçilmesi yasak olan, bazı şeyler için hazırlanan, içeceklerden içerler sarhoş olurlar, sarayı dağıtırlar, yaşanmayacak hale getirirler, seyircileri rahatsız ederler. Padişah onların bu hallerini görüp onları cezalandırır. Sarayından çıkarır onları zindanlara atar.

Alemlerin Yaratıcısı bizi yaratıp dünya nimetini bize vermiştir, Elçiler gönderip doğruyu yanlış göstermiştir. Onu memnun edip cennete girmek de, nefsimize uyup cehenneme girmek de bizim seçimimizdir. Cennet ucuz değil ama cehennem de gereksiz değildir. Dünya imtihan yeridir imtihanı kazanmak yine bizim elimizdedir. Anlatılan temsili hikayeyi düşünüp tefekkür edelim. Üç günlük dünya için ebedi bir hayatı heba etmeyelim. Cehennem zindanını cennet saraylarına tercih etmeyelim.

Başka bir aleme daimi bir memlekete gidilecektir. Öyle bir alemdir ki bu dünyanın en mutlu anı oraya göre zindan hükmündedir. Daimi bir hayatı kazanmak için Allah'a kul olalım onun yolundan ayrılmayalım.

ANTALYA

ANTALYA'DAN

Yıllardır Antalya'da ikamet eden hemşerimiz Ahmet Zengin, bütün Çetmililer arasında belki bir ilki gerçekleştirdi ve günlük bir gazete çıkarmaya başladı. İsmi "Antalya HİLAL" olan gazetenin ses getirici yayınlar yapmasını diliyor bu başarı öyküsünü Ahmet Zengin'in kendinden dinlemek istiyoruz. 6. ayını tamamlayan gazete ile ilgili yaptığımız röportajı sunuyoruz.

Antalya'daki bir boşluğu doldurmak maksadıyla bir gazetenin hayata geçirilmesi lâzımdı, biz de onu üç arkadaşla beraber yapmaya çalıştık. İnşallah başarılı oluruz. Olmak zorundayız...

-Önce kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

-Bilinen kısmıyla Dede Mustafa'nın oğluyum. 1966 Çetmi'de doğdum. İlkokulu Çetmi'de, orta ve liseyi Taşkent İmam Hatip Lisesi'nde okudum. Üniversiteyi Mahalli İdareler Yüksekokulu'nda tamamladım. Okumanın yaşı yoktur, Yamu Yönetimi 3. sınıftan 4'e geçiyorum. Üç erkek çocuk babasıyım, 1998 yılında da bir kızımızı ebedi istirahatgâhına gönderdik.

İmam Hatip Lisesini okurken ve bitirdikten sonra inşaat işleri ile meşgul oldum (sıvacılık ve sıhhi tesisat) 45 yıla yakın Konya merkez ve Antalya merkezde İmam Hatiplik görevlerinde bulundum, orta derece Arapça, kısmen İngilizce ve Fransızca bilmekteyim. 5 yıldır Saadet Partisi Kepez İlçe Bakanlığı yapmaktayım.

-Gazete yayıncılığı fikri nasıl doğdu?

-Gazete yayıncılığına çok uzak değildim İmam Hatip lisesinde okurken böyle bir

merakım vardı tanıyan arkadaşlar da bilirler ki 1984-85'li yıllarda yumuşak kavak ağacından kaşe yapıyordum. Sonra 1987-88 İmam Hatip Lisesi son sınıfta okul yıllığı hazırlığımız oldu o zaman acemice bir çalışma idi. Ama bir merakın başlangıcı idi. Daha sonraki zamanlarda 2001 yılında Antalya yerelde aylık çıkan bir gazete (Yeni Ses Gazetesi) ile yakın çalışmalarımız oldu, aylık olunca tabi fazla çalışma olmuyordu tanıtımı da ona göre idi. Yine bu tarihten itibaren Anadolu Gençlik Dergisi Antalya İl temsilciliği görevini yaptım halen devam etmekteyim, ayrıca Milli Gazetenin Antalya'daki reklâm çalışmalarını yürütmekteyim ajanslık reklâm ve tanıtım (afiş, broşür, el ilanı, fiş, fatura, irsaliye vb.) çalışmalarında bulundum ve halen yine devam etmekteyim. Çok fonksiyonlu çalışan biriyim diyebilirim.

-Çok fonksiyonlu çalışmak işlerin bir kısmını aksatmaz mı?

-Aksatmış olsaydık ilk önce siyasi görevimizde değişiklik olurdu olmadığına göre demek ki bu yükleri kaldırabiliyoruz.

-Gazetenin Kuruluş aşamasından bahseder misiniz?

-Antalya'daki bir boşluğu doldurmak maksadıyla bir gazetenin hayata geçirilmesi lâzımdı, biz de onu üç arkadaşla beraber yapmaya çalıştık. inşallah başarılı oluruz. Olmak zorundayız... Gazete kurmak çok zor olan bir şey değil herkes bir gazete kurabilir ama önemli olan yaşatabilmek.

-Diğer arkadaşlarınızın (ortaklar) gazetede faaliyeti var mı?

-Hayır, onlar kendi işleriyle meşguller biz de gazetenin idaresinden sorumluyuz.

-Gazetenin genel yayın politikası nedir?

-Gazetemizin yayın politikası magazin haberciliğinden uzak (dedi kodu) olması gereken bir haber yorum, aktüalite gazetesidir.

-Boşluk doldurmaktan maksat nedir?

-Boşluk derken milletimizin inanç ve idealleri doğrultusunda yayın yapan bir gazeteden bahsediyorum. Antalya'da bu boşluğu biz doldurmaya çalıştık.

-Antalya'da sizden başka kaç gazete var, onların yayın politikası nasıl?

-Şu anda günlük hayatta 23 yerel gazete yayın yapıyor. Diyebilirim ki bunların

çoğunluğu magazin haberciliği yapıyor, bunun yanında haber değeri olan ve yorumlarına bakmaya, gözden geçirmeye değer gazeteler de vardır. Kısaca şöyle özetleyebilirim ulusal yayında adı büyük olan fakat kendisi o değerde olmayan gazetelerin bir yerel versiyonu durumundalar.

-Günlük gazeteler hangi aşamalardan sonra okuyucunun eline ulaşır? Karşılaştığımız zorluklar nelerdir?

-Bir günlük gazete, mutfaktaki pişirilmeyi bekleyen değişik malzemelere benzer. Hele bu mutfakta pişecek yemekten yüzlerce kişi istifade edecekse bunun hazırlayıcıları da ekip halinde olması lâzım.

Bir günümüzü şöyle özetleyebiliriz. Sabah saat 08.30'da büroya gelerek akşamdan kalan hazırlanmış gazete sayfalarını yeni gazeteye hazırlamak için yapılmış sayfaları boşaltmak, tarih, gün ve sayısını değiştirmenin yanında güncel olmayan her zaman yayınlanabilecek sayfamızı hazırlıyoruz. Mesela sayfamızın birinde kültür sanat sayfası birinde İnsan ve Yaşam adlı sayfamızda tefsir, hadis, sahabe hayatından veya İslam büyüklerinden oluşan dini konulardan oluşan sayfalarımızı saat 10'a kadar bunlarla meşgul olmaktayız. Tabi bu arada çay olmazsa olmaz oluyor.

Bu saatten sonra çarşıda yapılması gereken yoğun işlerin dağılımı yapılır. Muhabirler, basın toplantıları ve haber peşinde, tahsilâtçı abonelerden ve reklâm veren firmalardan tahsilat yapmaya, reklamcı, gazetemizin ekonomik can damarı olan reklamların sözleşmesini yapmaya, bize düşen de işin resmi prosedürleri varsa onları takip etmek, her ay valilik makamına gazete ile ilgili rapor vermek için gerekli belgeleri temin etmek.

Bu koşturmaca zamana göre değişiklik arz eder saat 16.00'ya kadar sürebilir. Bu saatten sonra herkesin işi büroda elindeki dokümanları yazıya çevirmek için bilgisayarın başına oturur bu saatten sonra hiç kimse rahatsız edilmez sanki herkes birbiri ile küsmüşler gibi sessiz bir ortam oluşur. (Evden eşimiz bile arasa telefonla konuşmayız telefona bakan sekreterimiz gerekli cevabı verir notunu alır ve bize bağlamaz.)

Çünkü hiç kimse kimsenin konsantresini bozmaz bozulursa ne olur. Cevabı o beynin tekrar oraya gelmesi için on beş yirmi dakika zaman kaybı olur.

Bu zamana kadar büro içinde de işler yine devam etmekte bu işleri de gazetemizin yazı işleri müdürü hemşerimiz Fatma Hanım var, onları da o takip ediyor. Biz bürodan çıktıktan sonra elde yazılmış olarak gelen, yazılması gereken yazıları ve anlaşılmış olduğumuz ajanslardan gelen haberleri internet

üzerinden alıyor, muhabirlerin getirdiği resim ve yazılarla tasarım işlemlerine başlıyor. Mesaisi bitinceye kadar gazetenin birçok sayfasını yapmış oluyor.

Gazetenin kalan kısmını da özellikle 1. ve 3. sayfalarını bana bırakıyor çünkü bu saatten sonra çok önemli bir haber gelebilir onu değerlendirmek lazım. Biz bu değerlendirmelerimizden dolayı diğer gazetelerin almadığı haberler oluyor o haberi biz yayınlıyoruz diğerleri bizden bir gün sonra yayına koyuyorlar. Bu hazırlık çalışmaları bittikten sonra yapılmış sayfaları PDF formatında matbaaya götürüp baskıya hazır hale getiriyoruz. Baskı işlemleri bitince dağıtım başlıyor.

-Dağıtım nasıl ne zaman yapıyorsunuz?

-Dağıtım kendi elemanımızla yapıyoruz, gece saat 11.00 gibi baskı işlemleri biter ve o saatten sonra dağıtım yapmaya başlanır, neden o saatte, çünkü gece yollar müsait oluyor ters yoldan kısa yoldan yoğun olmayan bir trafik onun için.

-Peki, diğer gazetelerden haber yönünde bir gün önde gidiyoruz dediniz bunun sebebi nedir?

-Bunun sebebi bizim de olduğu gibi gazetelerin yazı işleri çalışanları mesai bitince evin yolunu tutuyor. Bizde ise, işin sahibi olarak kendimiz bu işin ehliyiz (tasarımı) yapabiliyoruz da ondan. Zaten bilmediğin işi yapıyorsan mutlaka başkalarına muhtaç olursun onun için elinden geliyorsa bir iş onu yapmak lazım. Eğer kendi becerin yok da bir iş yapacaksan ya paran çok olacak hesabını bilmeyeceksin ki o zaman parayı verince düdük çalacak adam bulursun. O da ona göre olur.

-Gazeteniz çalışanlarından ve kadronuzdan bahseder misiniz?

-Gazetemizin kadrosu, Genel yayın yönetmeni, S. yazı işleri müdürü, haber müdürü, yayın danışmanı, reklâm ve halkla ilişkiler, abone ve dağıtım gibi ana görevlendirmelerden oluşmaktadır. Çalışanlarımızın hepsi sigortalıdır.

Biraz önce bahsetmiştim S. Yazı işleri müdürümüz hemşerimiz Fatma Tosun (Varol) isterseniz kalan sorularınız varsa Fatma hanıma da sorabilirsiniz.

-Antalya'da ikamet eden hemşerilerimizin gazetenize nasıl bir katkısı olabilir? Bu konudaki beklentileriniz nelerdir?

-Hemşerilerimizden beklentimiz, Antalya'ya has değer taşıyan yazılarını gazetemizde değerlendiririz. Mesela; Kerim Bozdağ ve Nimetullah Uçar yazı ve şiirlerle bizi destekliyorlar. Kerim bey gazetemizde günlük yazı yazan bir kardeşimizdir buradan kendilerine gazetemiz adına teşekkür ederim.

Hemşerilerimizin gazetemize abone olmaları, firmaları olan kardeşlerimizin de reklâm olarak tercih

edilmemiz bizleri memnun eder tabi kimseye zorla bir yaptırım söz konusu değil. En azından gazetemizi bir defa da olsa alıp okumalarını ondan sonra karar vermeleri isabetli olur. Zayıf ilanları bile bir destektir bizim için.

-Antalya basını hakkında bilgi vererek gazetenizin konumunu, siyasi yelpazedeki yeri, tiraj durumu vs. ile kıyaslar mısınız?

-Antalya basını biraz önce de bahsettiğim gibi Antalya'da günlük yayın yapan 23 gazete var, bunun haricinde seçim döneminde çıkıp da sonra kapanan bir o kadar daha gazete var bunlar seçim ve geçim gazetesi olarak bilinir. Seçim döneminde çıkarlar birilerinin reklâmını, tanıtımını yaparlar seçimde harmanı kardırırlar seçim sonrası bizden bu kadar deyip. Sonraki seçimi beklemeye başlarlar. Yayın politikaları misyon olarak bir çoğu sol cemahtandır magazin gazeteciliği. Tiraj günlük gazetelerin asgari çıkması gereken yasal bir sorumluluğu var 1000 adet baskı yapmak. Satış işlemleri günün konusuna göre değişiklik arz ediyor. Mesela bizim gazete bayide Perşembe günleri daha çok satılıyor sebebini araştırdım acaba niye Perşembe diye o günkü konular çok dikkat çekici ve diğer gazetelerde olmayan konular olarak gördüm.

Her gazetenin bir okuyucusu vardır ben birçok yerden kıyaslamayı okuyucularıma bırakıyorum. Ama bir kıyaslamayı anlatayım Antbirlik Genel Müdürü Osman Öz ile tanışmaya gittim daha önceden gazete gönderdiğim için gönderdiğim gazetenin takibi bakımından sayın Osman Öz ile tanıştım fikren tanımadığım bir sima "yerelde gelen gazetelerin içinde kendime en yakın bulduğum gazete hilal gazetesidir" dedi. Bundan büyük kıyaslama olamazdı bizim için. Neden, nedenini yukarda bahsettik. Buradan okuyucuların ağızından kıyaslamayı çoğaltabiliriz ama anlatmak değil alıp okumak kıyaslamayı okuyucuya bırakmak en güzeldir.

Okuyucularımız ve Çetmililer'e mesajınız nedir?

Çetmililere mesajım bundan sonra dergimizde bizim de yazılarımızı okuyacaklardır inşallah. Her yıl mutlaka katıldığım Çetmililer gününe belki katılamayabilirim malum gazetecilik mesleği tatili olmayan bir meslek. Onun için merak eden arkadaşlarımız mutlaka olacaktır. Ama yine de gelmenin yollarını buluruz inşallah gelemezsek bütün Çetmililere Çetmililer Gününüz hayırlı olsun diyorum. Hepsine sağlık mutluluk dolu günlerde Hakka teslim olmuş kullar olarak yaşamaları dileğiyle saygı ve sevgilerimi iletir Allah'ın selamıyla selamlıyorum.

-‘Yazı İşleri Müdürümüz Çetmili’ dediniz onunla da biraz sohbet edebilir miyiz?

-Olur, tabi neden olmasın.

Fatma Tosun (Varol) ile söyleşi

-Fatma Hanım kolay gelsin sizde Çetmili imişsiniz sizinle biraz konuşabilir miyiz?

-Tabi buyurun hoş geldiniz. Önce sizi tanıyalım sonra biz, çünkü biz ev sahibiyiz.

-Ahmet Beyle Çetmi'nin Sesi dergisi için bir mülakat yaptık, sizden bahsetti. Sizi de tanıyalım, tanıtalım istedik.

-Çetmi'de kimlerdensiniz, kendinizi tanıtır mısınız?

-Efe Mustafa'nın kızıyım. Antalya'da doğdum büyüdüm Çetmi'ye bir defa gittim. Ortaokulu İmam Hatip Lisesi'nde okudum. Liseyi Anadolu Mahalli İdareler Meslek Lisesi'nde tamamladım. En büyük idealim avukat veya gazeteci olmaktı. Avukat olmadım; Ama ikinci isteğime yıllar sonra da olsa takdiri ilahi bizi buraya getirdi. İki erkek çocuk annesiyim.

-Ahmet beyle tanışıyor muydunuz? Hilal gazetesine ne zaman başladınız?

Hayır, tanışmıyorduk. Hilal gazetesinde yayınlanan bir iş ilanı sayesinde tanıştık. Geldim gördüm ki aynı köylü çıktık. Böylece benim işe girmem daha kolaylaştı. Çünkü başörtülü çalışmak her yerde kolay olmuyor. 3 ay önce başladım. Şuan buradayım ve çalışmaktayım.

-Peki, kısa bir süre içerisinde Yazı İşleri Müdürü nasıl oldunuz?

Çalışmam süresi içinde benim faaliyetlerimi değerlendirdiler baktılar ki benim bu işe daha uygun olduğum düşünüldü ve bu görev bana verildi.

-Hilal gazetesini kendi işiniz gibi benimsediniz mi?

BENİ BAĞIŞLA Ali ASLAN

Beni bağışla anacığım gurbette ararken nefsim nafaka
Sakın seni unuttuğumu sanma
Muhtaç olmamak için muhanata
Bu sene gelmez isem sılaya beni bağışla

Bilirim çok güzeldir köyümüz ilkbaharda, yazda
Türlü türlü çiçek açar yaylada, bağda
Oğlak kuzu oynuyordu şimdi çayırdı
Bu sene gelemez isem beni bağışla

Burcu burcu kokuyordur dağların kekiği
Nağme nağme ötüyordur alca kekligi
Bilirim sende özlemişsindir oğlun Aliyi
Bu sene gelmez isem beni bağışla

Karlar eriyince coşan dereleri
Kavaklara yuva yapan serçeleri
Unutmadım ne maziye ne seni
Bu sene gelmez isem beni bağışla

Tat vermiyor gurbet elde ne baklava ne börek
Şimdi dağlarda açmıştır türlü türlü çiçek
Bende isterdim seninle doyasıya görüşmek
Bu sene gelmezsem beni bağışla

Arılar bal yaptı mı kovanda
Ayrılar yayıldım yayıkta
Koyun kuzu otladı mı çayırdı
Bu sene gelmezsem beni bağışla

Eridi mi dağlardaki karlar
Çiçek atçımı bağlardaki ağaçlar
Geri dördümü göçmen kuşlar
Bu sene gelmezsem beni bağışla

Yeşer dimi dağların çayırı çimeni
Çok özledim senin yemeklerini
Dualarını bizden eksik etme emi
Bu sene gelmezsem beni bağışla

Köyümün yolları uzun varamadım
Komşulara hal hatır soramadım
Anam hasretine doyamadım
Bu sene varmazsam beni bağışla

Anam hasretini çeke çeke yoruldu
Yollar geçit vermedi dağlara darıldım
Mümkün olsa sılaya varırdım
Bu sene gelmezsem beni bağışla

Gurbete çıkalı çok yıllar oldu
Simsiyah saçlarım aklar doldu
Her gece sılam aklıma geldi
Açın yolları ben köyüme gideyim

Köyümün yolları uzun varılmaz
Köyümün kokusu başka yerde bulunmaz
Her şeye doysa gönlüm ana hasretine
Sıla hasretine doyulmaz

Varıp ellerinden kaymak yeseydim
Kurup yayığı yayık yaysaydım

Anam sıra hasretin çeke çeke yoruldu
Yollar geçit vermedi dağlara darıldım
Mümkün olsa sılaya varırdım
Bu sene gelemedim beni bağışla

1990 - İzmir

31'DEN DEVAM

-Tabii çünkü ben ve benim gibi başörtülü kardeşlerimizin hakkını arayan ve bizler için çabalayan bir gazete ben de böyle bir gazeteye sahip çıkma gereği duydum.

-Bir hanım olarak çalışmak zor değil mi, çocuklarınız da var?

Elbette zor sürekli bir koşuşturma içerisindeyiz hele birde evlat sahibi iseniz sabah erken kalkıp ona kahvaltı hazırlamak işten eve geldiğiniz zaman hiç dinlenmeden evdeki işleri gecenin bir vaktine kadar yetiştirmeniz ve sabah olunca da işyerine gidip çalışmak ve yine ev bir kısır döngünün içerisindeyiz kendinize özel olarak zaman ayırmanız zor.

-Siz de yazıyor musunuz?

-Hayır, yazmıyorum fakat düşünmedim değil. Çünkü yazmak rahatlamak demektir. Düşüncelerini kolayca

ifade edebilmek ve bildiklerini başkalarıyla paylaşmak güzel olmalı; fakat her şeyin bir zamanı var.

-Gazetecilik nasıl bir meslek, başka hemşehrilerimize tavsiye eder misiniz?

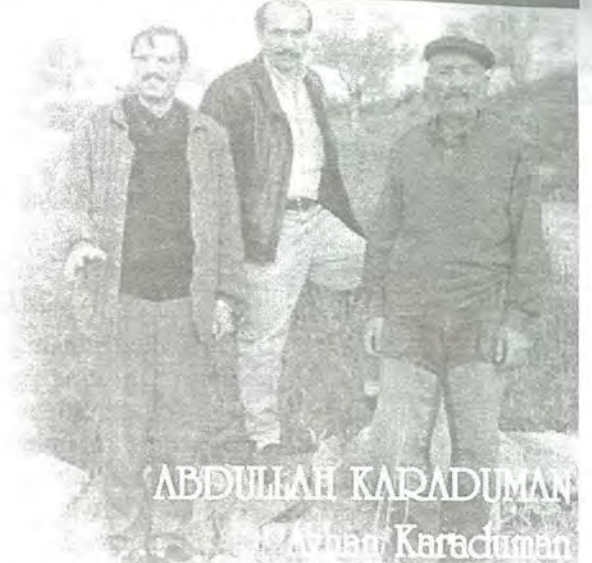
-Güzel; ama o kadar da yorucu bir iştir. Görünüşte oturularak yapılan bir iş ama beyin olarak yorgunluk daha fazla. Herkesin gönlünde bir aslan yatarmış böyle olan hemşehrilerimiz varsa bizim kapılarımız her zaman açıktır, fakat şunu da unutmamak gerekiyor; gazetecilik bir fedakârlık işidir.

-Çetmi'nin Sesi'nde de yazmak ister misiniz?

-Bizim de katkımız olursa memnun oluruz tabii ki.

-Teşekkür ederiz bize vakit ayırdığınız için.

-Asıl biz teşekkür ederiz; bizi tanımayan hemşehrilerimize derginizde yer vererek tanıttığınız için. Allah'ın rahmeti üzerinizden eksik olmasın...

ABDULLAH KARADUMAN
Abdullah Karaduman

Abdullah Karaduman, (Karagilik Abdullah) 1933 Yılında Çetmi Köyü'nde doğdu. Henüz çocukken babasını kaybetti. Babası yabandan gelirken Gevne Beli'nde hayatını kaybetti. Hayatın yükünü küçük omuzlarında taşımaya başlamıştı. Daha çok küçüktü. Gezip oynaması lazımdı ama onun da kaderi buydu. Köyde annesi kardeşi ve kendisi yaşamaya başlamıştı. İnsanlar geçimlerini nasıl sağlıyorlarsa onlar da aynı şekilde geçimlerini sağlamaya çalışıyorlardı. Uğraştığı iş ise rençperlikti. Gençlik çağına gelince kışın Antalya'da çalışıyor, yazın ise köyüne geri geliyordu. Bunun yanı sıra semercilik de yapıyordu. 1979 yıllarında İzmir Alke boru fabrikasında ateşçi olarak işbaşı yaptı. 55 yaşına kadar bu fabrikada çalıştı ve 55 yaşında emekli oldu.

Sonra tekrar eski yıllardaki gibi rençperlik hayatına devam etti. Yazları kendi bahçesini ekip biçiyor, kışları ise zeytin işleri ile uğraşıyordu. (Zeytin toplama, ağaçlarını budama gibi.) Küçük büyük herkesle diyalogu çok güzeldi. Yaşına göre dinçti. Kimseye muhtaç olmamak için elinden gelen gayreti gösterirdi. Sizlerle anılarından birini paylaşmak istiyorum:

Daha çocukken babası öldükten sonra, Karaman'ın köylerine satmak için döğec elması yüklemiş, Kani Emmisi ve Ese Baki Ali de pekmez yükleyip götürmüşler. Pekmezleri satmışlar. Babamın elmalarını üzüme değişmişler. Babam ve Ese Baki Ali köyde kalmışlar. Kani emmisi Karaman'a giderek üzümü arpa ile değiştirip geri gelmiş. Oradan üçü bir olup yola koyulur ve köye gelmiş.

1 Mayıs 2005 Pazar günü çocuklarını yanına toplayarak Karagöl'deki bahçesine geldi. Bahçede dikim için hazırlık yapıyordu. Öğle yemeği yenip sohbet edildikten sonra çalışmayı sevdiği için bir şeylerle uğraşmaya başladı. İkinci vakti kalp krizi geçirerek Allah'ın rahmetine kavuştu...

Mekânı Cennet olsun.

HASBİHAL

HAMZA AYVAT

hamza_ayvat@hotmail.com

Sevgili Çetmili hemşehrilerim,

Doğup büyüdüğümüz, suyunu içtiğimiz, havasını soluduğumuz, acısıyla tatlısıyla belki de hayatımızın en güzel günlerini yaşadığımız memleketimizin her köşesi bir yığın güzelliklerle dolu. Yaylalarıyla, bağları-bahçeleriyle bir başka güzel... Bizim insanımız bölgemizde çalışkanlığıyla tanınır. Hani atalarımızın bir sözü vardır. **"Çetmili isterse tekeden sütü çıkarır"** diye..

Sevgili okurlarım, çalışmamız lâzım, çalışmak zorundayız.

*Bilhassa
CETMİ
dışında olan
kardeşlerim
köyümüzle
ilgimizi
kesmeyelim.
Akrabalarımıza
Dostlarımıza
maddi ve
manevi
yardımlarımızı
esirgemeyelim.*

Yarınlarımızı, geleceğimizi ve o güzel beldemizin geleceğini düşünmek en büyük İdealimiz olmalıdır.

Evet sevgili okurlarım, hemşehrilerim, dostluk, kardeşlik, sevgi, barış bu gibi kelimeler bize neyi neleri anlatıyor acaba hiç düşündük mü? Düşünmemiz lâzım düşünmek zorundayız çünkü bunlara ihtiyacımız var. Sevmek, saymak dost olmak zorundayız ve buna mecburuz. Çünkü biz Çetmi'nin yarınlarının devam daim etmek için sevgiye, dostluğa kardeşliğe ve samimiyete ihtiyacımız var. Her zamankinden daha fazla hastamız ve dertlimiz var, fakirimiz var, çaresiz biçare insanlarımız var. Bu insanların derdine kulak vermemiz lâzım. Geçmişteki kin, ihti-

ras ve hissi duygularımıza ömrümüzü kurban etmeyelim. İnsanımıza sevgiyle yaklaşalım kaybetmeyiz kazanırız.

Bulunduğumuz bölgelerdeki hemşehrilerimizin derdiyle dertlenelim, barışık olalım hayırdı yarışalım. Bilelim ki dünya fani kimleri kaybettik bir düşünelim. Kalan nedir, geride acaba bir düşünelim.

Ne çıkar kötülükten, kinden, nefretten, hasetten. Onun için bir hemşehrimizin acı gününde iyi gününde yanında olmak kadar güzel bir duygu var mı? Düzenimizi bu gibi güzel hasretler üzerine kurmalıyız. Hep iyiyi güzeli, faydalı olanları Çetmi ve Çetmili için düşünmeliyiz, düşünmek zorundayız. Köyümüze ve köylümüze ne kadar uzakta olsak da içlerinden çıkıp geldiğimiz insanlara sahip çıkmalıyız. Bir Çetmili cenazesi, düğünü iyi günü, kötü günü yalnız olmamalı. Birlik ve beraberlik içinde olmalıyız. O topraklara, o insanlara bu bir vefa borcumuz olmalı.

Sevgili dostlarım bilhassa ÇETMİ dışında olan kardeşlerim köyümüzle ilgi ve alâkamızı kesmeyelim. Akrabalarımıza dostlarımıza maddi ve manevi yardımlarımızı esirgemeyelim.

İnsanlarımızın bir birleriyle barışık olmalarını sağlayalım. İyi duygularımızı hep onlarla paylaşalım. Hastamız varsa yalnız bırakmayalım yanında olalım, cenazemiz varsa acısını paylaşalım, düğünümüz varsa hep beraber olalım. Geride kalan sıkıntıları önümüze alıp daha büyük sıkıntılara sebep olmayalım. Taşın altına ellerimizi hep beraber koyalım

Yayla yollarında arabalarımızla gidip gelirken insanlarla selâmlaşp ayırım yapmadan, arabalarımıza alalım, onların yükünü hafifletelim. Bu çok zor bir şey değil dostlarım. Birbirimizden Allah'ın selâmını esirgemeyelim. Zoru başarmanın yolu insanımızın gönlünü kazanmaktan geçer. Lütfen güzel yurdumuzu beldemizi kirlletmeyelim. Öfkemize kinimize nefretimize yenik düşmeyelim. Yapıcı olalım sevgiyle yaklaşalım. İnsanlarımızın iyiyi güzeli görmesini sağlayalım.

Allah'ım cümlemizin işlerimizde kolaylıklar versin. Esenlikler dilerim.

KONYA

BAZI ŞEYLER YALNIZ İNSANLAR İÇİN Ramazan YERLİKAYA

Dünyada her şey belli bir düzen içinde devam eder. Bir düzen, aşınmaya başladığı zaman, yaşayan varlıkların hayat kalitesi bozulur. Nesillerinde bozulmalar meydana gelebilir ve hatta yok olma durumuna gelebilirler. Bu bozulmanın en büyük sebebi; insanlar tarafından bozulan dengelerden kaynaklanmaktadır. Ormanları insanlar katleder ve topraklarımız denize akar. Hayvanları bilinçsizce öldürür ve dünyanın ekolojik dengesinin bozulmasına sebep olur. Bir yerleri menfaat uğruna bombalar ve oradaki canlıların yok olmasına neden olur. Böylece İnsanlar, tüm doğanın dengesini alt üst eder. Ozon tabakasını delip iklimlerin değişmesine neden olur.

yöneticilere ihtiyaç duyulmuş. Kendisini yönetecekleri belirlemiş ve bunun için kanunlar ortaya koyulmuştur. Bu kanunlara uymak herkese zorunlu kılınmıştır. Bunun adına da adalet denmiş ve "Adalet mülkün temelidir." Düsturu benimsenmiştir. Dünyada yaşayan canlılarda adalet yalnızca insanla anlamlıdır. Ormanda ulu bir çınar, dibindeki küçük bir fidana biraz eğilip de güneşten faydalanmasını sağlayamaz. Adil olan insan kendisinin menfaatinin düşündüğü kadar diğer insanların menfaatinin de düşündendir. Adil insan hakkı olmayanı alamaz...

Bu gün en büyük problemlerimizden biri de Dünyada yolsuzluk yapılan ülkeler arasında ilk sıralarda olmamızdır. Yolsuzluğu yapanlar da milletin kendisine hizmet etmesi için yetki verdiği ve bunun için yüksek miktarda maaş ödediği sözde kelifelli adamlardır. Fakir, fakara milletin zar zor ödediği vergilerle kurulmuş olan devletin kasası ne yazık ki kendisine emanet edilen insanlar tarafından soyulmuştur. Bu insanların hayatları da ömürleri boyunca devlet tarafından garanti altına alınmıştır. Bu durum insanların adil olmadıkları zaman makamı ne olursa olsun yapabileceklerinin bir göstergesidir. Adalet insanlar içinse adil olmayan bir insanın zalim, zalim olan bir insanında, ormanda bir ceylana pusu kurup onu parçalayıp karnını doyuran bir sırtlandan farkı olmadığıdır. Zalim insan olabiliyor, arsız olabiliyor, vefasız olabiliyor. Ama makamı ne olursa olsun insan olamıyor. Yabancı bir düşünür diyor ki 'aç açıkta kalmış bir köpeği yanına alır karnını doyurup sever ve okşarsa, o köpek sahibini ısırmaz, zalim insanlarla köpekler arasındaki fark budur' Devletin sahibi milletin kendisi olduğuna göre...

Öyle ki adalet bir toplumun devamı, huzuru, barışı için vazgeçilmez bir unsurdur. Adil olmayan insan, adam olmayacağına göre yetkiyi elinde bulunduranların sadece kendilerini düşünmemeleri, kendisine emanet edileni adil kullanması, hakkından fazlasını alması, insanlarla hayvanlar arasındaki fark olan adalet duygusuna sahip olması, yolsuzlukların ortadan kalkması tek çaresidir. "Alma mazlumun ahını çıkar aheste aheste!" Sonuçta çıkıyor da. Çalan da, çalmayan da, mazlum da, zalim de ölüyor. Ama biri şerefiyle, diğeri şerefsizce...

Tabi ki bugün hayatımızı düzenli yaşıyor, ülkemizde bir parça huzur bulabiliyorsak dürüst, adil yöneticilerimizin de var olduğunu unutmamalıyız. Adil bir dünya temennisıyla. Irak'ın eski altın saraylarını iyi tahlil etmek gerekiyor. Bir kimse ne olursa olsun, önce adam olmalı ve sonra adil olmalı...

Tabi ki bugün hayatımızı düzenli yaşıyor, ülkemizde bir parça huzur bulabiliyorsak dürüst, adil yöneticilerimizin de var olduğunu unutmamalıyız

Yeryüzünde yaşayan diğer canlılar ise bizim sağlıklı yaşayabilmemiz için gerekli olan ihtiyaçlarımızı sağlar. Ormanlar temiz oksijenimizi, hayvanlar ve bitkiler beslenmemizi temin eder. Onlarda birbirleriyle beslenerek nesillerinin devamını hatta dünyanın ekolojik dengesini koruyup nesillerini düzenli bir biçimde idame ettirirler. Böylece dünyanın bizim için daha yaşanabilir bir duruma gelmesini sağlarlar. Onların kendi aralarında bir adaleti yoktur. Güçlü olan zayıfla beslenir.

İnsanoğlu bu varlık içerisinde en akıllı olanıdır. Ne yazık ki en fazla zarar veren de insandır. Hayvanlarla insanlar arasındaki fark akıldır. Bütün canlılar gibi insanlarda doğar, yaşar ve ölür...

İnsanlar tarih boyunca toplu olarak yaşamıştır. Aile, mahalle, köy, şehir, devlet ve hatta imparatorluklar kurarak hayatını devam ettirmişlerdir. Tabi ki toplumlar büyüdükçe

DÖN DE BAK GERİ Zeki ŞAŞMAZ

Yine oturdum o akşam daldım hüzne
Hep gidenler geldi yaşlı gözüm
Tırman da gelsin yaş otuzuna
Hani emmi dayılar geri dön de bak

Delikanlı adamdın on sekizinde
Hiç taşıdın mı cananın içinde
SalıDön de bak hayatın kuru çalı
Bak nereye götürüyorlar ipekli Salı

Gül açar dayanmaz dört ay
Uzun yaşasanda yaşadığın bir ay
Aldanma artık sesimi duy
Hani baban ecdadın hani dön de bak

Hani hani koca çınarlar
Hani ağaç oluktan akan pınarlar
Hani ömrünü verdiği tımarlar
Gençlik seni sattı dön de bak

Hani koca sarıklı atlı dedeler
Hani sohbetleri tatlı dedeler
Hani rüyaları tatlı geceler
Izdırabın yüklü dön de bak

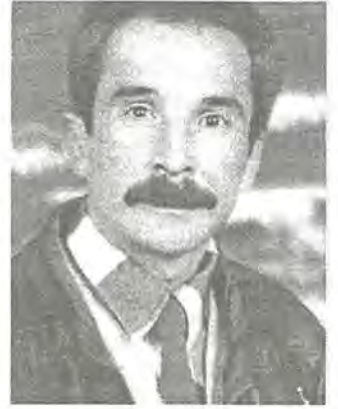
Hani koca sultan Fatih
Vatanını mısralarla anlatan Akif
Fark etmez emmi dayı kim olursan ol
Seni bekliyor toprak dön de bak

Ecdadın senin gibi hazır yememiş
Halı ne gezer hayvan derisiydi postu
O halde şükrederek secde etmiş
O canlar nerede dön de bak

İnsan okursa bir şeyler anlayacak
Düşünmezse bir şey kalmayacak
İnat etme be Zeki garipler gülmeyecek
İleriye boş versen ne olur dön de bak

Kaşların hilalidir gözlerin kömür
Bu gün yarın derken bitti ömür
Mayamız nedir ki balçıktan çamur
Toprak ana çağırıyor dön de bak.

ANTALYA

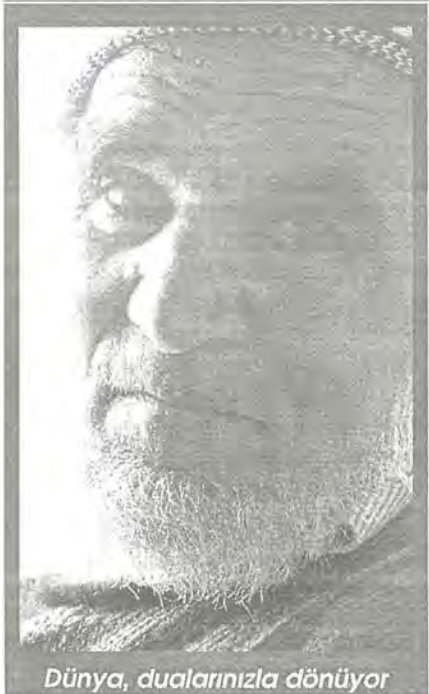

HASRET H. Hüseyin GÜVEN

Yine bahar geldi orda
Çalışırız gurbet elde
Geçit veriyor mu bekle
Ben Çetmi'yi çok özledim

Gurbet elde geçer ömrüm
Şu Çetmi'de kaldı gönlüm
Her zaman güzeldir köyüm
Şu Çetmi'yi çok özledim

Dağlarında çiçek açar
Keklikleri güzel uçar
Sevdalıları serden geçer
Ben Çetmi'yi çok özledim.
KARAMAN

Dünya, dualarınızla dönüyor

NEREDESEN EY BABAM? (Efe oğlu) Hüseyin Varol

Köprü'nün başında evlerin
Yaşla dolmuş bak gözlerin
Yakıyor beni hasretin
Nerdesin ey babam?

Yayladan geliyorlar
Hep selam veriyorlar
Evlatların seni özlüyorlar
Nerdesin ey babam?

Çetmi'nin dar yollarında
Efe yazar dağlarında
Canımı verirdim uğrunda
Nerdesin ey babam?

Çetmi'den çıktın yola
Antalya'da verdin mola
Dönemezsin sağa sola
Nerdesin ey babam?

Giydin beyaz kefeni
Bırakıp gidiyorsun beni
Ağlatıyorsun gülen gözleri
Nerdesin ey babam?

Dönülmez yola gittin
Azrail'e can verdin
Bu dünyada gülmedin
Nerdesin ey babam?

Mezarıcı kazdı mezarını
Dikildi bak mezar taşların
Ağlaşıyor sevenlerin dostların
Nerdesin ey babam?

ANTALYA

Benzeri Olmayan Gezegen: Dünya Ali GÜÇLÜ

Dumlupınar Üniversitesi

Bir insanın yaşaması için neler gereklidir, bir düşünün. Su, güneş, oksijen, atmosfer, bitkiler, hayvanlar... Şu anda aklınıza gelen ve gelmeyen her türlü detay, her türlü şart Dünya üzerinde doğal olarak mevcuttur. Üstelik sizin aklınıza gelenler Dünya'da canlı yaşamının var olabilmesi için sağlanmış olan şartlardan çok yüzeysel birkaç detay olacaktır. Ancak biraz daha derinlemesine incelendiğinde, tüm hayatı ihtiyaçların çok sayıda birbirine bağlı detayı oldu-

olması gerektiği gibidir. Güneş'ten bize ulaşan ışık, içtiğimiz su, yediğimiz besinler bizim yaşamımız için olağanüstü derecede uygundur.

Kısacası Dünya hakkında yaptığımız her türlü inceleme bizlere Dünya'nın insan yaşamı için özel olarak tasarlanmış olduğunu gösterecektir. Güneş Sistemi'ndeki diğer gezegenler arasında Dünya'ya en yakın özelliklere sahip olan Mars bile Dünya ile asla kıyaslanamayacak kadar kuru ve ölü bir kayadır. Dünya'daki yaşama uygun koşulların özel olarak tasarlanmış olduğunun görülmesi için diğer gezegenlerin genel yapısına şöyle bir bakmak yeterli olacaktır. Sık sık gündeme gelen gezegenlerden biri olan Mars'ı ele alalım. Mars'ın atmosferi yoğun karbondioksit içeren zehirli bir karışımdır.

Gezegenin üzerinde hiç su yoktur. Yandaki küçük resimde de görüldüğü gibi Mars'ın yüzeyinde büyük göktaşlarının çarpmasıyla meydana gelen dev kraterler dikkat çeker. Gezegende çok kuvvetli rüzgarlar ve aylarca süren kum fırtınaları hüküm sürer. Isı -53 derece civarındadır.

Mars bu özellikleriyle canlı yaşamının mümkün olmadığı, tam anlamıyla ölü bir gezegendir. Bu karşılaştırma dahi Dünya'yı yaşanabilir yapan özelliklerin ne kadar büyük bir nimet olduğunu anlamak için yeterlidir.

Tüm evreni, yıldızları, gezegenleri, dağları ve denizleri kusursuzca yaratan, insana ve tüm canlılara hayat veren, her şeyi yoktan var etmeye güç yetiren, yarattıklarını insanın emrine veren, sonsuz güç ve kudret sahibi olan Allah'tır. İçinde yaşadığı Dünya'daki ihtişamlı yapıyı gören her insana düşen hemen Allah'a yönelmek, tüm yaşamında Allah'ın rızasına uygun davranışlarda bulunmak; O'nun yarattıklarına, verdiği nimetlere şükretmek, bütün bu özellikleri veren Allah'a yakın olmak, O'nu dost ve vekil edinmektir. Bütün bunların sahibi olan Allah hamde layık olandır.

Yaratan, hiç yaratmayan gibi midir? Artık öğüt alıp düşünmez misiniz? Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışacak olursanız, onu bir genelleme yaparak bile sayamazsınız. Gerçekten Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Nahl Suresi, 17-18)

Tüm evreni, yıldızları, gezegenleri, dağları ve denizleri kusursuzca yaratan, insana ve tüm canlılara hayat veren, her şeyi yoktan var etmeye güç yetiren, sonsuz güç ve kudret sahibi olan Allah'tır.

ğu görülecektir. İşte bu detayların da her biri Dünya'da eksiksiz bir biçimde mevcuttur. Dünya'daki her şey, canlılar, bitkiler, gökyüzü, denizler en güzel haliyle ve tam olarak insanın yaşamasına elverişli şekilde yaratılmıştır.

Dünya'nın yanısıra Güneş Sistemi içinde başka gezegenler de vardır, ancak bütün bunların arasında canlı yaşamına uygun olan tek gezegen Dünya'dır. Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığı, kendi etrafındaki dönüş hızı, ekseninin eğimi, yeryüzü şekillerinin varlığı gibi birbirinden bağımsız pek çok etken, gezegenimizin yaşama uygun bir biçimde ısınmasını ve ısının Dünya'ya dengeli bir biçimde yayılmasını sağlar. Dünya'nın atmosferinin yapısı, Dünya'nın büyüklüğü de tam

Niğmetullah UÇAR

30.05.2005
Antalya

KİMLER VAR

Gönül isterdi ki her şey hoş olsun
Maneviyat ile gönüller dolsun
Çetmili özlenen yerini bulsun
Özünü çürütmüş şaşırانlar var

Ahlâk fukarası nasipsiz insan
Türklükten eser yok değil Müslüman
Hayvanlar misali ruhsuz yaşayan
Bütün sabırları taşıranlar var

Dili başka söyler farklı düşünür
Fitne fesat ile yanışa yürür
Başkasını sevmez düşmanca görür
Hakkı kendisine aşırانlar var

Göründüğün gibi olmayanlarla
Söz verip sözünde durmayanlarla
Dostuna hal hatır sormayanlarla
Adam etmek için uğraşانlar var

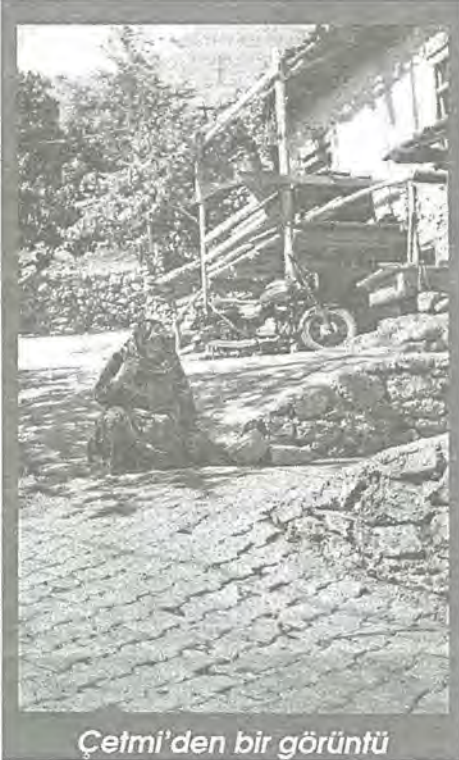
Duyduğu sözlerden etkilenerek
Buna değmez deyip ümit keserek
İçi kan ağlayıp istemeyerek
Başka mekânları arayanlar var
Yardıma muhtacı tutup elinden
Düşünüp ders alan kendi halinden
Kulları hoş görüp onu verenden
Düşeni ayağa kaldıranlar var

Türkün töresini iyi bilerek
İnsana insanca değer vererek
Bu insanlar biziz, benim diyerek
Ümit yitirmeyip koşturanlar var

Bizler Çetmiliyiz unutmayalım
İnsanlarda kusur aramayalım
Hak rızası için sevip sayalım
Sinsi, mutsuz, üzgün, boş duranlar var

Sinsilik insana vermiyor huzur
Sevenler her zaman hep mutlu olur
Niğmetullah der ki edenler bulur
Bana bu şiiri yazdıranlar var

ÖZLEMİMDEKİ ÇETMİ Abdullah ADEMOĞLU

Çetmi'den bir görüntü

Ah Çetmi vah Çetmi
Derlerdi bahtın kara
Ne yapsın bu fukara
Duyarsız olmuş millet

Seneler önce neydin
Gerçek yüzleri gördün
Gene geriye döndün
Ecdadı unutmış millet

Hasretinle dolu doluyum
Gizli bir nefer koluyum
Tertemiz havanı soluyum
Uykuya dalmış millet

Damla damla birleşti
Su çoğaldı felaketleşti
İnsanlar ahkam kesti
Düşünmez olmuş millet

Alınacak ders mi vardı
Devlet sözle yarayı sardı
Yaratan mini bir tufan kopardı
Gaflette hâlâ bu millet

Desen düğün dernek var
Ederler dünyayı dar
Felaket yanına kâr
Duyarsız olmuş millet

Hani memleket için
Ağlayan için için
Nerede nasıl niçin
Aramaz olmuş millet

O kadar okuyanın
Feryadını duyanın
Ahmadîl'da eski yolun
Şekline dönmüş millet

C.başkanı, Başbakan çıkar
Vekil, Bakan, Başkan çıkar
Her şey çıkar üstüne çıkar
Yalancı olmuş millet

Uzaklarda olsam da
Sadece ben kalsam da
Tepkileri bir bir alsam da
Vatansız olmuş millet

Ey Çetmi ne etsin bu fukara
Bağla karalar bağla
Şimdi sen bahtına ağla
Kütüksüz kalmış millet

Ama yine üzülme sakın
Ben senin yanındayım
Kansız olan düşünsün
Ben senin kanındanım

MESELE

Muhammed Salih Bozdağ

Zaman geçiyor ve sürekli bir şeyler değişiyor... Hayatımızın akışı, yaşadığımız olaylar, düşündüklerimiz ve yapamadıklarımız ile birlikte yaptıklarımız, kendi iç alem düzenimiz, aklımız ve ruhumuz, sevdiğimiz ya da sevmediğimiz her şeyin bizimle olan değişik bağları vardır. Yunus Emre, "Bir ben vardır bende benden içeri.." derken belki de buna işaret eder...

anlar. Çocuk sahibi olmayan birinin, evlât sevgisinden anlaması mümkün değildir... İsterse bunun ilmini tahsil etsin. Bizler, bizi var eden değerler bütününe öylesine bağlı ve perçinliyiz ki, o değerler olmazsa olmaz ve hayatın bir manası kalmaz...

İnsanın bu dünyada kazanacağı tek şey madde değildir. Madde bir yere kadar hayatımıza hükmedebilir. Sonra ister istemez devreden çıkar. Para, pul, mal, mülk saadet sağlayacak unsurlar değildir. hakikî saadet manevî hayatta gizlidir. Dostluk, kardeşlik, sevgi, yardımlaşma duygusu, hatta acımak hissi, başkalarına iyilik, fedakârlık ve ihsanda bulunmak... Bütün bunlar kaynağını manevî değerlerden almaktadır... manevî değerler dünyası yağmalanan, talan edilen bir neslin istikbali yoktur ve olamaz...

Maneviyata düşmanlık, kişileri madde ve çıkar hesaplarına yöneltir. İnsanlar birbirlerine, insan oldukları için değil, sahip oldukları maddi varlığa göre değer verirler. Bu durumda, kıymet addedilen ve sevilen şey, kişinin kendisi değil, sahip olduklarıdır... Böylesi bir hayat, böylesi bir anlayışın hakim olduğu toplum, artık değerden düşer ve yavaş yavaş hayvanîleşir. Toplum içerisinde kapkaç olayları artıyor, hırsızlık, vurgun, rüşvet, yağma, çapul ve talan gırla gidiyorsa... O toplumun öncelikle şekillenmesinde kullanılan kıstaslara bakmak gerekir. Toplumu bu hale getiren ve böyle olunmasını temin eden unsurlar nelerdir? Toplum için maddenin yeri, değeri ve ölçüsü nedir? Maneviyat derken, dini değerler bütününe bakmalıyız. Din insanlar için öcümü, yoksa, hakikî hayatın vazgeçilmezi mi? Mesele budur ve çözüm de buradadır.

Bir dosttan bir temenni: "Ah sevgili dostum, sen var ya bir harikası! Durgun denizine bir taş atıyorum, seyreyle dalga hâlelerinin yakamozunu... Övünmek gibi olmasın ama, biliyorum ve hep söyledim, "imkânların ihanetinde" bile, sadece dinlenmek maksatlı olsa da, bir sigara içimlik de olsa yazmalısın. Boş arsaya vurulmuş bir kazma darbesi gibi... Yarın'ı kim bilir? Akîm kalsa ve unutulsa bile, o gayret..."

Toplum içerisinde kapkaç olayları artıyor, hırsızlık, vurgun, rüşvet, yağma, çapul ve talan gırla gidiyorsa... O toplumun öncelikle şekillenmesinde kullanılan kıstaslara bakmak gerekir.

Anlaşıyor ki bizler, bu dünyada kendimizden ibaret varlıklar değiliz. Varlığımızı kuşatan ve bizi onlarla var eden bir çevremiz var. Çevremiz, bizim hayatımızın vazgeçilmezlerindendir.

Bizim için önemli olan şeyler elbette herkes içinde önemlidir. Güneş, bir tanedir ama bütün insanlık ve hatta kainat için vazgeçilmez muhteşem bir enerji kaynağıdır... Kezâ, hava ve su gibi, diğer şeyler de böyledir.

Bir kimse, sahip olduğu şeylerin kıymetini, onu kaybedince anlar.

Bir insan, anne ve baba'nın ne demek olduğunu kendisi, anne yada baba olunca

Sen Çetmi Olsan

Ahmet Aka

bir poyraz olsan ikindi üstleri
bildik bilmecelerle
tarasan saçlarımı
secdeye değen yanımı öpsen
ya da sen çetmi olsan...

seğirtsen önümden bir atlı gibi
ve yetişmek için düşsem ardına
yine çocuk olsam
yine bir çocuk...
ya da sen çetmi olsan...

eski sokaklarda o kerpiç evler
gözümde olduğu gibi dursa yerinde
duvara yaslanan ihtiyar çeşme
serinlik damıtsa servi söğütle
ya da sen çetmi olsan...

köşe başlarında delikanlılar
süpürse çetmi kokan yolları
balcılar'dan bolay'a
açılsa dost kapılar
ya da sen çetmi olsan

perşembe günleri çocuklar için
şivlilik hazırlasa genç kızlar
akşam olmadan ta yelli bel'e
bir bulut olup ağsam
ya da sen çetmi olsan...

konya'yı seviyorum, çetmi'yi çok...
Ona adıyorum bugün tüm şiirleri...
a. aka

Çetmi'de bir yayla evi

ANLAMAK VE ANLATMAK ÜZERİNE Esra ERK

Kavramlar arasında gidip geliyorum kimi zaman. Kimi zaman bir kelime alıp götürüyor beni. Anlam derinliğinde kaybolduğumu hissediyorum beynimin içinde gezinip duran seslerin. “Bir kelimenin insanın hayatını değiştirdiği çok görülmüştür.” diyor Balzac. Diyor da bir kelimenin insan düşüncesinde var oluş serüvenine mi temas etmek istiyor yoksa kelimelerin hayatımıza nasıl yön verdiğine mi bilinmez. Ama benim muhayyilemde kelimeler onlarca anlamının içinde okyanuslar gibi derinleşirken binlerce

Anlıyoruz, anlıyoruz ama anladığımızı nasıl anlıyoruz? İşte benim çıkış noktam. İnsan anladığını nasıl anlar? Anlama yetisi ona nasıl bir sinyal verir de anladım sözcüğü dökülür söz dizgelerinin arasına?

Nasıl anlarız? Ya da daha doğru ifadesi ile nasıl doğru anlarız? Bu soruların tek cevabı var aslında; algılarımızı tam açmak, tam olarak bize aktarılan uyum sağlamak. Hani deriz ya “can kulağıyla dinlemek” ... İşte o zaman kavram beynimizde tam bir şekle kavuşmuşsa anlamışız demektir. Anlamanın diğer yolları da hocam Mehdi Ergüzelin sözlerinde gizli aslında:

“Anlayışımızı geliştiren; düşünmek, okumak, dinlemek, ve yorum yapmaktır. Bütün bunlar hep dilde olur. ‘Düşüncenin evi’ dildir, okumaya dilin kapısından girilir. Dilini tutmasını bilen zihni açık insanlar dinliyor ve anlıyordur. Sağlıklı yorumlara da dilin inceliklerini öğrenmekle ulaşılır. Bir yazar, ‘Düşünmek için durmak lazımdır’ demiş. Anlamak için de zihnî bir uyanıklık ve fikrî hareket olmalıdır.”

Anlama yetisi insan oğluna verilmiş önemli yetilerden biri. Anlamak ve anlatmak iletişimin temel direği. Anlıyoruz, anladığımızı aktarıyoruz ya da anladığımız kadarını aktarıyoruz. Ama ya doğru anlamamışsak, ya bize aktarılan anladığımızdan farklıysa, o zaman aktardığımız da yanlışlara sürüklenmeyecek mi? O yanlışlar yeni yanlışları doğuruyor ve onlarda başka yanlışlara ulaşıyor ardından. Yanlış yanlış kovalarken biz de iletişimimizi yitiriyoruz, kopuyoruz birbirimizden.

Gün içinde bir çok olay çıkıyor karşımıza, bir çok sorunla yüzleşmemiz gerekiyor yanlış anlamalardan kaynaklanan. Komşu teyzenin çılgınlığı yükseliyor pencerenin ardından, bakkal amca küsüveriyor bir sözümüze. Arkadaşımızla aramız açılıyor aslında söylemek istemediğimiz ama onun farklı algılayıp kırıldığı sözler yüzünden. Daha da kötüsü adliyeler dolup dolup taşıyor bana bunu dedi sözlerini kendine kalkan edinenlerle. Kimi

Mevlâna da böyle demiyor mu ünlü sözünde; “Ne kadar bilersen bil, anlatabildiklerin, karşıdakilerin anlayabildiği kadardır.”

kulaçla daha derine daha derine dalabilmek vücut buluyor bu sözle birlikte.

Bu günlerde bir kavram takıldı aklıma: Anlamak ... Evet şaşıracaksınız belki, nereden çıktı şimdi diyeceksiniz ya da farklı tepkile. Doğacak şu an zihninizde. Ama bu kavramla boğuşuyorum günlerdir. Merak ediyorum “Bize bir şeyler aktarılıyor, bir şeyler okuyoruz, bir şeyler dinliyoruz ve ‘anladık’ diyoruz. “Ben bu konuyu anladım” diyor öğrenci öğretmenine ya da sırlarını aktaran arkadaşımıza dönüp omzunu şöyle bir sıvazladıktan sonra “Seni çok iyi anlıyorum” çıkıveriyor dudaklarımızın arasından.

arkadaşını bıçaklıyor yanlış anladıklarının hiddetiyle, kimi kardeşine zarar veriyor, ba-zen cana kastediyor, bir camı koparıp alıyor bedeninden yanlışların hançeri. Yanlışların hançeri bazen maddî bazen manevî yaralar açıyor yüreklerde. Yürekler kanıyor dinlemediğimizden karşımızdakini, ya da yarım yamalak dinlediğimizden. Anlamak için uğraş vermeyince sözlerimizi, anlatmak için titizlenmedikçe yaralar büyüyor, yaralar kapanmaz oluyor.

“Kelimelerin gücünü bilmiyorsan insanların kuvvetini asla tahmin bile edemezsiniz” demişlerdi bir gün bana. Doğru... Hayat kelimelerin gücünde gizli. İnsan kelimelerin derininde var ancak. Kelimeler şekil veriyor insana. Kelimeler var ediyor onu ya da sonsuzluğa doğru yol açıyor usul usul. Kelimelerin büyü-ünde insan insan oluyor. Bir söz bize güzelliklerle dolu bir geleceğin anahtarı olabiliyor ya da kâbuslarını ilk adımı. Bir kelimenin derininde var olamıyorsak, onu anlamaya eğilimimiz yoksa, üstten geçiyorsak ya da söylenenlerin sözler asılı kalıyorsa önümüzde, hiç pas vermeden atıyorsak arkaya her şeye her şeye hazır olmak gerek işte o zaman. İşte o zaman sözler keskin kılıçlar olur, işte o zaman keskin kılıçlar değer bedenimizi hiç acımadan.

Peki ama anahtar bir tek anlayanda mı. İletişim anlamak kadar anlayanın gücünü de gösterir. Anlatıcı sahip olmazsa kelimelere yine aynı manzaralar karşımıza çıkıverir hiç affetmeden. Mevlâna da böyle demiyor mu ünlü sözünde; “Ne kadar bilersen bil, anlatabildiklerin, karşındakilerin anlayabildiği kadardır.”

Düşüncelerin tercümanıdır sözler. Düşüncelerimize şekil verir, renk verir, onları giydirir Düşüncelerimiz kelimelerin kalıplarında gün yüzüne çıkar, güneş kelimelerle örülmüş düşünceleri aydınlatır bir tek. İşte o düşünceler doğru kaplarla sunulursa alıcısına ya da alıcı ona sunulanı doğru almayı bilirse güneş parlak üstümüzde, güneş yaza döner ısıtır içimizi, ısıtır yüreğimizi, ısıtır benliğimizi.

Anlamak, böylesine önemli işte hayatımızda. Her şeyin başında hayatı anlamak gerekmiyor mu yaşamak için? Hayata anlam yükleyemezsek yaşayabilir miyiz gerçekten? “Anlamayı istemek lâzımdır” diyor hocam Mehdi Ergüzel, “İnsanoğluna kelimelerin sırrı verilmiş. Anlatamasa, yazamasa bile bir insan için dinlemek, okumak, anlamak büyük saadettir.”

Anlamanın tadına vardığımız en güzel düzenek ile bitirmek istiyorum bu karmaşa yolculuğumuzu. Şiirin kelimelerle oynadığı güzel oyuna katılarak anlamın derinliğinde nefes alarak hoşça kalın diyorum.

ŞİİR

*Sarışın buğdayı rüyalarımızın,
Seni bağrımızda eker, biçeriz,
Acılar kardeşin, teselli kızın,
Zengin parıltınla dolar gecemiz.*

*Sükûtun bahçesi tılsım ve pınar
Yıldızdan cümlesi karanlıkların;
İklimler dışında ezelî bahar,
Mevsimler içinde tükenmez yarın.*

*İçimizde sonsuzluk çalkanan deniz,
Gülümseten yüzü kaderin bize,
Yıldızların altın bahçesindeyiz,
Ebediyetinle geldik diz dize.*

Ahmet Hamdi TAMPINAR

YAĞMUR HAKKINDA MERAK ET'TİKLERİMİZ

Her yıl gökyüzüne buharlaşan ve tekrar yeryüzüne yağmur olarak düşen su miktarı "sabit"tir: 16 milyar ton. Bu sabit miktar, Kuran'da "belli bir miktar su"yun gökten indirilmesi olarak haber verilmektedir.

"O Allah ki gökten bir ölçü ile su indirir."
(Zuhuruf 11)

Her an milyonlarca metre küp su, okyanuslardan atmosfere, oradan da karalara taşınır. İnsan yaşamı, ancak bu dev su dolaşımı sayesinde sürebilmektedir. Eğer bu dolaşımı biz organize etmeye kalksaydık, kuşkusuz Dünya'nın tüm teknolojisini bir araya getirsek dahi başaramazdık. Ancak

"Ve gökten mübarek (bereket ve rahmet yüklü) su indirdik; böylece onunla bahçeler ve biçilecek taneler bitirdik."
(Kaf 9)

buharlaşma yoluyla, hayatımızın birinci şartı olan su, bize masrafsız ve zahmetsiz bir biçimde verilmektedir. Her yıl okyanuslardan 45 milyar ton su buharlaşır. Buharlaşan su, bulutlar haline sokulup rüzgarlar vasıtasıyla karalara taşınır. Böylece her yıl 3-4 milyar ton su, okyanuslardan karalara, yani bize ulaşmış olur.

Kısacası, bizim hiçbir şekilde dolaşımını kontrol edemediğimiz ve onsuz birkaç günden fazla yaşayamayacağımız su, bizlere özel olarak gönderilmektedir. Kuran'da, bunun insanın "şükretmesi" için en açık işaretlerden biri olduğunu Allah şöyle haber vermektedir:

"Şimdi siz, içmekte olduğunuz suyu gördünüz mü? Onu sizler mi buluttan indiri-

yorsunuz, yoksa indiren Biz miyiz? Eğer dilemiş olsaydık onu tuzlu kılardık; şükretmeniz gerekmez mi?" (Vakıa 68-70)

"Yağmur bulutlarının minimum yüksekliği 1200 metredir. Bu seviyeden düşen tek bir damlanın yaptığı etki, 1 kilogramlık bir ağırlığın 15 cm yükseklikten aşağı bırakılmasına eşittir. Ancak 10 bin metre yükseklikte de yağmur bulutları bulunabilmektedir ki, bu kez tek bir damla, 1 kilogramlık ağırlığın 110 cm yükseklikten aşağı bırakılmasına eşit bir etki gösterecektir."

Diğer taraftan yeryüzünde bir saniyede 16 milyar ton su buharlaştığı hesaplanmıştır. Bu aynı zamanda, bir saniyede Dünya'ya yağın yağmur miktarıdır. Bir yıl içinde bu miktar 505 x 1012 tona ulaşmaktadır. Yani su sürekli bir çevirim dengesiyle, "bir ölçüye göre" dönüp dolaşmaktadır.

YAĞMURUN OLUŞUMU

Yağmurların oluşması için gerekli evrelerin neler olduğu ancak hava radarlarının keşfiyle ortaya çıkarıldı. Buna göre yağmur 3 evreden geçerek oluşuyordu: Birincisi rüzgarın oluşması, ikincisi bulutların meydana gelmesi, üçüncüsü yağmur damlacıklarının ortaya çıkışı. Kuran'da yağmurun oluşması ile ilgili olarak aktarılanlar da, söz konusu bulgularla büyük bir paralellik göstermektedir:

"Allah rüzgarları gönderir; böylece bir bulut kaldırır da onu nasıl dilerse gökte yayıp dağıtır ve onu parça parça kılar; nihayet onun arasından yağmurun akıp çıktığını görürsün. Sonunda Kendi kullarından dilediğine verince hemen sevince kapılıverirler."
(Rum Suresi, 48)

BİRİNCİ EVRE: "Allah rüzgarları gönderir..."

Okyanuslardaki köpüklenme ile oluşan sayısız hava kabarcığı sürekli patlamakta ve su damlacıkları sürekli gökyüzüne fırlamaktadır. Tuzca zengin bu damlacıklar daha sonra rüzgarlarla taşınır ve atmosferde yuvarlanırlar. Aerosol adı verilen bu küçük parçacıklar, su tuzağı işlevi görür ve yine denizlerden yükselen su buharını kendi çevrelerinde minik damlalar halinde toplar.

arak bulut damlalarını oluştururlar.

İKİNCİ EVRE: "...böylece bir bulut kal-dırır da onu nasıl dilerse gökte yayıp dağıtır ve onu parça parça kılar..."

Tuz kristallerinin ya da havadaki toz zerreciklerinin etrafında yoğunlaşan su buharı sayesinde bulutlar oluşur. Bu bulutlar içerisindeki su damlacıkları çok küçük olduklarından (0.01 ila 0.02 mm çapında) havada asılı kalırlar ve göğe yayılırlar. Böylece gök bulutlarla kaplanır.

ÜÇÜNCÜ EVRE: "...nihayet onun arasından yağmurun akıp çıktığını görürsün."

Tuz kristallerinin veya toz zerreciklerinin etrafında biraraya gelen su parçacıkları iyice yoğunlaşır yağmur damlalarını oluştururlar. Böylece havadan daha ağır bir konuma gelen damlalar buluttan ayrılır ve yağmur şeklinde düşmeye başlarlar.

YAĞMUR SUYUNUN TATLI OLMASI

Bilindiği gibi, yağmur suyunun kaynağı buharlaşmadır ve buharlaşmanın yüzde 97'si "tuzlu" okyanuslardan olmaktadır. Oysa yağmur suyu tatlıdır. Yağmurun tatlı olmasının sebebi Allah'ın koyduğu başka bir kanundur. Bu kanuna göre, su, ister tuzlu denizlerden, ister mineralli göllerden, ya da çamurların içinden buharlaşsın yanında başka hiçbir yabancı madde taşımaz. "**Biz, gökten tertemiz su indirdik...**" (*Furkan 48*) hükmü gereği, duru ve tertemiz bir biçimde yere iner.

Kuran'da, yağmurun "tatlı" oluşuna da Allah şöyle dikkat çekmektedir:

"Şimdi siz, içmekte olduğunuz suyu gördünüz mü? Onu sizler mi buluttan indiriyorsunuz, yoksa in-diren Biz miyiz? Eğer dilemiş olsaydık onu tuzlu kılar-dık; şükretmeniz gerekmez mi?" (*Vakıa 68-70*)

"...Size tatlı bir su içirmedik mi?" (*Mürselat 27*)

"Sizin için gökten su indiren O'dur; içecek ondan, ağaç ondandır (ki) hayvanlarınızı onda otlatmaktasınız." (*Nahl 10*)

YAĞMURUN ÖLÜ BİR

BELDEYİ CANLANDIRMASI

Kuran'da Allah, yağmurun "ölü bir beldeyi diriltme" işlevine birçok ayette dikkat çeker:

"...Biz gökten tertemiz bir su indirmekteyiz. Onunla ölü bir beldeyi (toprağı) canlandırmak ve yarattığımız hayvanlardan ve insanlardan birçoğunu onunla sulamak için." (*Furkan 48-49*)

Yağmurun, canlılar için kaçınılmaz bir ihtiyaç

olan suyu yeryüzüne bırakmasının yanında bir de gübreleme özelliği vardır.

Denizlerden buharlaşarak bulutlara ulaşan yağmur damlaları, ölü toprağı "canlandıracak" bazı maddeler içerirler. Bu "canlandırıcı" özellikli yağmur damlalarına 'yüzey gerilim damlaları' adı verilir. Yüzey gerilim damlaları, biyologların deniz yüzeyinin mikro katmanı dedikleri üst kısımda oluşurlar; milimetrenin onda birinden daha ince olan bu yüzeysel zarda, mikroskobik alglerin ve zooplanktonun bozulmasından gelen pek çok organik artık vardır. Bu artıkların bazıları, deniz suyunda çok az bulunan fosfor, magnezyum, potasyum gibi elementleri ve ayrıca bakır çinko, kobalt, ve kurşun gibi ağır metalleri seçip ayırarak, kendi içlerinde toplanırlar. Yeryüzündeki tohum ve bitkiler, yetişmeleri için gereksinim duydukları çok sayıdaki madensel tuzları ve elementleri işte bu yağmur damlalarında bulurlar.

Kuran'da, bir başka ayette Allah bu olayı bize şöyle bildiriyor:

"Ve gökten mübarek (bereket ve rahmet yüklü) su indirdik; böylece onunla bahçeler ve biçilecek taneler bitirdik." (*Kaf 9*)

Yağışlarla toprağı inen bu tuzlar, verimi artırmak için kullanılan geleneksel gübrelerin bazılarının (kalsiyum, magnezyum, potasyum v.b.) küçük örnekleridir. Bu tür aerosollerde bulunan ağır metaller ise, bitkilerin gelişiminde ve üretiminde verimlilik artırıcı elementleri oluştururlar.

Kısacası, yağmur önemli bir gübredir. Fakir bir toprak, yalnızca yağmur aracılığıyla gelen bu gübrelerle bile, yüzyıllık bir süre içinde bitkiler için gereken tüm elementleri kazanabilir. Ormanlar da, yine bu deniz kökenli aerosoller yardımıyla gelişir ve beslenirler. Bu yolla, her yıl kara parçalarının toplam yüzeyi üzerine 150 milyon ton gübre düşmektedir. Bu doğal gübreleme işleyişi olmasaydı, Dünya üzerinde çok daha az bitki olacak, hayat dengesi bozulacaktı.

Yüce Rabbimiz'in belli bir miktar suyu gökten indirmesi, bu suyun içilebilecek tadda olması, ölü bir beldeyi canlandırması şüphesiz O'nun bize verdiği büyük bir nimettir.

"Görmüyor musun; gerçekten Allah, gökyüzünden su indirdi de onu yerin içindeki kaynaklara yürütüp geçirdi. Sonra onunla çeşitli renklerde ekinler çıkarıyor. Sonra kurumaya başlar, böylece onu sararmış görürsün. Sonra da onu kurumuş kırıntılar kılıyor. Şüphesiz bunda, temiz akıl sahipleri için gerçekten öğüt alınacak bir ders (zikir) vardır." (*Zümer 21*)

ÖKÜZ KAFA

Serpil ŞİPLEME

Sizlere hiç unutamadığım bir hatıra anlatmak istedim. Daha ilkokul sıralarındaydım. 2. veya 3. sınıf, öğretmenlerimize karşı çok masum, tertemiz duygular besliyordum. Hayal meyal hatırlıyorum öğretmenimi. Yaşlıca emekliliğine yakındı her halde. Bayan bir öğretmen! Hatırladığım başka bir şey daha vardı. Devamlı bağırıp, kızırıyordu. Belki de yılların verdiği bir yorgunluktan kaynaklanıyordu bu. Her neyse bir gün beni tahtaya kaldırdı. Matematikti her halde bir şey sordu. Bilememiştim. Belki de anlamamıştım. Bilmiyorum. Saçımdan tutup kafamı tahtaya vurdu ve "ÖKÜZ KAFA" dedi. Arkadaşlarımın yanında "öküz kafa, öküz kafa..." kulaklarımda çınlıyor hââa sesi. Şok olmuştum. Öyle tembel biri değildim aslında. Matematikim de çok iyiydi.

Sonra eve gittiğimde anneme sordum.

-Anne benim kafam öküzün kafasına mı benziyor.

Annem şaşkın bakışlarla ve anlamaya çalışarak

- O da nereden çıktı kızım, dedi. Tabi

ben nereden çıktığını anlatmadım. Ama öğretmenime o kadar çok güveniyordum ki annemin cevabı beni tatmin etmemişti.

O öğretmendi ve her söylediği doğru olmalıydı. Gerçekten benim kafam öküzün kafası gibi miydi? Ne kadar aynaya baktım biliyor musunuz? Kafam öküzün kafası gibi üçgen miydi?

Bunu annemden de öğrenmek istemişim. Anneler de bilirdi çünkü. Leman Öğretmen, ölmüştür belki de. Ben ona hakkımı helâl ediyorum. Allah merhamet etsin ona sizler de bana hakkınızı helâl edin çocuklar.

Belki çocukluğumda yaşadığım bu tür şeylerden bana da bulaşmış olabilir. Kötü sözler söyleyerek konuşmak ve sizler de gerçekten kendinizi "ben öylemiyim", öküz mü, köpek mi, inek miyim diye düşünebilirsiniz. Bu şekildeki düşüncelerinizi anne babanız yahut arkadaşlarınızla konuşabilirsiniz.

Anne babanın çocuklarına sözlerini dinletmelerinin daha güzel yöntemleri olmalı. Bunları en güzel sizler bilebilirsiniz. Eğer siz anne yahut baba olsanız o sizin çocuğunuz olsa nasıl davranırdınız!

Önce saygı, sonra sevgi, güzelliklerle dolu, üretken yüzlerle, gelecek günlere gülümseyin.

HASAN HÜSEYİN GÖKGÜN

BU DÜNYA

Bu dünya bir oyun
Durma öyle koyun koyun
Kurda olma kuzu
Bırak şu iskambildeki, okeydeki
Üçlüyü, beşliyi dokuzu
Abid ol
Rızık için çalış
İbadet için yarış
Namaz en hayırlı iş
Varış hep aynı yer
Yok yok kaçış
Bu dünya bir oyun
Paraya, şana şöhrete
Bir anlık şehvete değil
İslam'daki role soyun
Bu dünya bir oyun
Namerde, zalime

Allah'a eğ boyun
Bu dünya bir sınav
Olma şeytana av
Aslandan kaçır gibi kaç
Bırak şu içkiyi, kumarı, eğlenceyi
Hâlâ duruyor musun
Hâlâ aynı yerde misin
Bak yaşın olmuş kaç
Artık ellerini semaya aç
Bu dünya bir sınav
Olma nefsine tav
Bir gün gelir ecel
İş isten geçer
Sonra dersin
Vay anam vay
Bu dünya toz pembe, bir rüya
İnananlar ibadete uya
Bir gün kurulacak
O mizan o tartı

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

Nezih TOZOĞLU

Ispanaktaki demir oranının söylendiği gibi yüzde 90 değil yüzde 0,9 olduğunu,

Konya'nın 13. yüzyılda dünyanın en önemli kültür ve sanat şehri olduğunu,

Zürafaların ses telleri olmadığını,

Bir mavi balina kalbinin yaklaşık bir ton ağırlığında olduğunu,

Kendi dirseğini yalamanın imkânsız olduğunu

Kelebeklerin ayaklarıyla tat aldıklarını,

Arıların yarım kilo bal yapabilmeleri için, iki milyondan fazla çiçekten bitki özü toplamak zorunda olduklarını,

Bir saat süreyle kulaklıkla müzik dinlemenin kulaktaki bakteri sayısını yüzde 707 kat artırdığını,

Elektrikli sandalyeyi bir dişçinin bulduğunu,

Ayıların yaralandıklarında yaralarına kum bastığını

...ve bu yazıyı okuyanların yüzde 76'sının dirseğini yalamaya çalıştığını biliyor musunuz?

Muhammet GÖKGÜN

Besmele ile kesilen etler daha sağlıklı

Bilim adamları, Besmele ile kesilen hayvan etiyle Besmelesiz kesilen hayvan eti üzerinde yaptıkları araştırmalar sonunda besmelenin tıbbi bir mucizesini keşfetti.

İnternetteki Arapça sitelerden mohe-et. com'da yer alan habere göre, Suriye'nin çeşitli üniversitelerinde, farklı alanlarda uzman 30 profesörden oluşan bir araştırma grubu, Şam'da 3 sene boyunca, besmeleyle kesilen hayvan etleriyle besmelesiz kesilen hayvan etleri arasındaki farkı ortaya çıkarmak için laboratuvar ortamında deneyler yaptı. Bilim adamları, hayvan ve kuş kesimlerinde dinen gerekli olan Bismillah, Allahû Ekber sözünün, kesilen etler üzerinde etkileri olduğu sonucuna vardı.

Araştırmacılar, besmelesiz kesilen sığır, küçükbaş ve kuşların et dokularında pıhtılaşmış kan, çoğalmaya müsait bakteri ve mikroplar tespit ederken, besmele ile kesilen hayvan et dokularında ise kan, mikrop ve bakterilere rastlanmadığını ifade ederek, araştırmacının tıpta bilimsel bir devrim olduğunu belirttiler.

Meraklı Çocuk

MUHAMMET EMİN KÖKLÜ

Bir meraklı çocuk varmış. Bir gün geminin birine gizlice binmiş.

Volkan adlı patlamayı duymuş ve araştırmış. Onun nerede olduğunu bulmuş ve gitmiş patlamayı duyunca kaçmış. Sonra arkadaşlarına anlatmış ve hep beraber oraya gitmişler. Patlama olmuş ve hepsi ölmüş. Böylece meraklılığını cezasını görmüşler. Hikâye de burada bitmiş.

Köpek ve Kış

EKREM BUDAK

Köpek, soğuk bir kış gününde tır tır titriyormuş. Ne yiyecek bir ekmeği, nede kalacak bir yuvası varmış. Soğuktan donacak bir hale gelince kendi kendine: "Yaz gelince havalar ısınınca kendime bir yuva yapacağım. İçine de kış için yiyecek bir şeyler biriktireceğim. Böylece önümüzdeki kışı rahat geçireceğim." demiş. kışın o dondurucu soğukunda hep bu hayalleri kurmuş. Bu hayaller kışın çabuk geçmesine yardımcı olmuş.

Günler bu şekilde geçmiş. Havalar ısınmaya başlamış. Yaz mevsimi gelince köpek: "Bir yuva yapayım diye düşünüyorum ama şu kocaman bedenim hangi yuvaya sığar ki?" demiş kendi ken-

dine. Rahatça yiyecek buluyor. İsteddiği gölgede uyuyormuş. Kışın çektiği zahmetler arada bir aklına gelse de bir bahane bulup yapmayı düşündüğü şeyleri erteliyormuş. Böylece yaz mevsimi geçmiş havalar soğumaya başlamış.

Kışın gelmesiyle birlikte köpek o zor günler geri dönmüş. O zaman yapılacak bir işi ertelemesi ve elindeki nimete şükredip kötü günlere dönmemek için çalışması gerektiğini anlamış.

Bilgisayarla İlgili Birkaç Bilgi

Abdülhamit Şipleme

Klavye (Keyboard)

Üzerinde harf, rakam ve sembolleri içeren tuşlar bulunduran ve tuşların basıldığında bilgisayara komut girişi sağlayan birime klavye denir.

Klavyenin tipini belirtirken kullanılan Türkçe sözcüğü klavye üzerinde Türkçe bulunan bütün harflerin var olduğunu belirtir.

Klavyenin sol üst köşesindeki harf Q ise klavye Q klavyedir. F ise F klavyedir.

Uygulamada 105 tuşlu klavyeler olmasına rağmen multimedya 128 tuşa kadar çıkmaktadır.

A. Q Klavye: İngiliz klavyesi olarak ta adlandırılır.

B. F Klavye: Türkçe klavye olarak bilinir. Bu klavyedeki harf dizilişi daktilolardaki gibidir.

C. Q Türkçe Klavye: Q Türkçe klavyede Ö, Ç, İ, Ğ, Ü gibi harfler sağ tarafa yerleştirilmiştir. Çok yaygın olarak kullanılmaktadır. Hızlı yazı yazmak mümkün değildir.

Klavyedeki Tuşların Özellikleri:

I. Genel Amaçlı Tuşlar: Büyük ve küçük harflerle rakamların yazılması için kullanılan tuşlardır

II. Fonksiyon Tuşları: klavyenin en üst kısmındaki

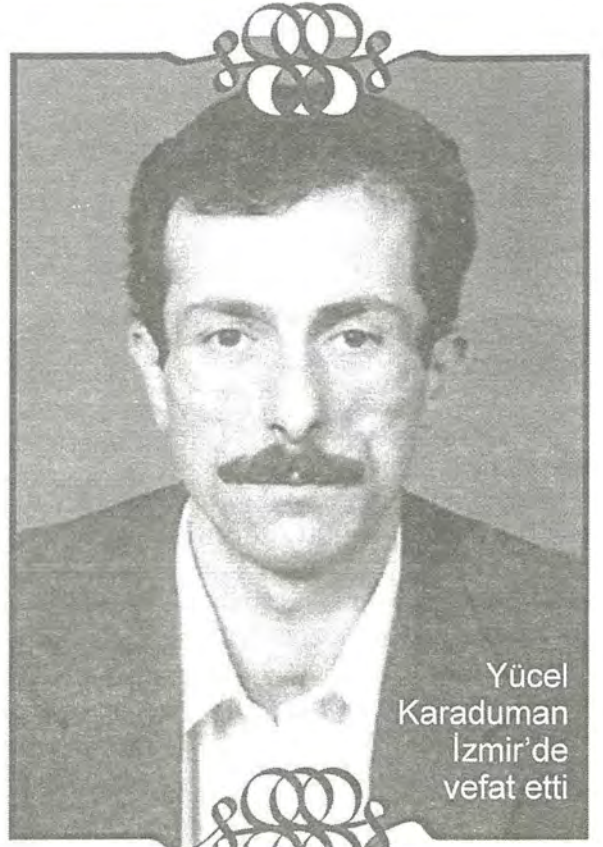
yer alan ve F1 den F12'ye kadar sıralanan tuşlardır. Fonksiyon tuşlarının yazılımlara göre farklı görevleri vardır. Örneğin: F1 tuşu Microsoft yazılımında yardım isteme amaçlı kullanılır.

III. Sayı Tuşları: Bilgisayar klavyesinde iki grup sayı tuşu vardır. Birinci grup klavyenin sol yanında ikinci grup ise klavyenin say yanında yer alır. Klavyenin sağ tarafında yer alan sayı tuşları daha çok rakamsal işlemlerin yoğun olarak yapan kişiler tarafından yapılır. Sağdaki sayı tuşlarının etkin olabilmesi için Num Lock tuşunun açık olması gerekir.

IV. Yön Tuşları: Yön kontrol tuşları imleci yukarı, aşağı, sağa, sola hareketini sağlar. Üzerinden geçtiği karaktere herhangi bir etkisi olmaz. Yön tuşları klavyenin orta bölümünde bulunduğu gibi sayıların olduğu tarafta da bulunur. Sayısal bölümündeki tuşların aktif olması için Num Lock tuşunu yanması gerekir.

V. Özel Amaçlı Tuşlar: hemen her türlü yazılımda kullanılan tuşlardır.

Arama Motorları
www.google.com
www.ahtapot.com
www.altavista.com
www.arabul.com

Yücel
Karaduman
İzmir'de
vefat etti

Mâzîsiz bir 'hâl' olabilir,
ama 'gelecek' imkansızdır
A. Hamdi Tanpınar

Çetmiⁱⁿ

SESİ
GÖZÜ
KULAĞI
NABZI

Yıl 8/Sayı 33 Nisan Mayıs Haziran 2005

